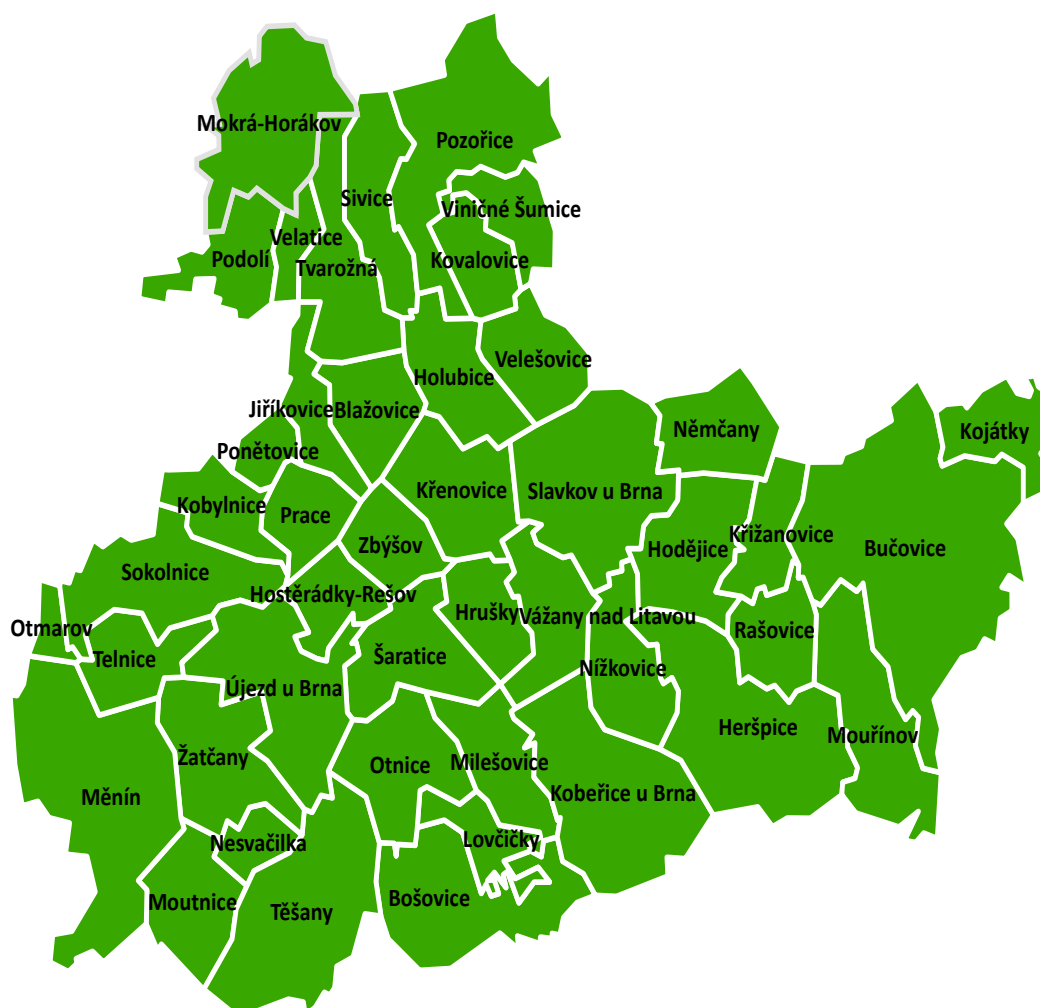

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Za humnama pro období 2014–2020

Analytická a strategická část

27. srpna 2014

REALIZAČNÍ TÝM SCLLD:

Mgr. Hana Tomanová (MAS Za humnami)

Mgr. Eva Kreizlová (MAS Za humnami)

Jaromír Konečný (MAS Za humnami)

Mgr. Jan Grolich (MAS Za humnami)

Ing. Jan Binek, Ph.D. (GaREP, spol. s r.o.)

RNDr. Kateřina Synková (GaREP, spol. s r.o.)

RNDr. Hana Svobodová, Ph.D. (GaREP, spol. s r.o.)

Ing. Bc. Roman Chmelař (GaREP, spol. s r.o.)

Mgr. Jan Holeček (GaREP, spol. s r.o.)

Ing. Zdeněk Šilhan (GaREP, spol. s r.o.)

Dokument byl zpracován v rámci projektu „Podpora absorpční kapacity“ (číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00267), jehož nositelem je Ministerstvo pro místní rozvoj.

Obsah

ÚVOD	5
1. POPIS ÚZEMÍ A ZDŮVODNĚNÍ JEHO VÝBĚRU.....	7
1.1 Základní informace o MAS	7
1.1.1 <i>Fungování MAS</i>	7
1.1.2 <i>Vymezení území MAS</i>	8
1.2 Historie MAS	10
1.3 Vyhodnocení dosavadních rozvojových aktivit	11
2. ANALYTICKÁ ČÁST	13
2.1 Vyhodnocení stavu území – socioekonomická analýza	13
2.1.1 <i>Obyvatelstvo</i>	13
2.1.2 <i>Život v obcích</i>	17
2.1.3 <i>Občanská vybavenost a služby</i>	18
2.1.4 <i>Technická infrastruktura</i>	26
2.1.5 <i>Doprava</i>	28
2.1.6 <i>Ekonomika a trh práce</i>	31
2.1.7 <i>Cestovní ruch</i>	37
2.1.8 <i>Životní prostředí</i>	41
2.2 Názory aktérů na stav území.....	44
2.2.1 <i>Názory obyvatel</i>	44
2.2.2 <i>Názory podnikatelů</i>	46
2.2.3 <i>Názory neziskových organizací</i>	48
2.3 Rozvojový potenciál území	50
2.3.1 <i>Koordinace a řízení rozvoje</i>	50
2.3.2 <i>Spolupráce v rámci území a vnější vztahy</i>	51
2.3.3 <i>Rozvojová území</i>	52
2.3.4 <i>Rozvojové kapacity</i>	53
2.4 Analýza rozvojových potřeb.....	54
2.5 SWOT analýza	57

3. STRATEGICKÁ ČÁST	60
3.1 Vize, mise a strategický cíl	61
3.1.1 Vize MAS 2020	61
3.1.2 Mise MAS	62
3.1.3 Strategický cíl	62
3.2 Priority, specifické cíle a opatření	65
3.3 Vazby na jiné strategické dokumenty	77
4. IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	79
4.1 Popis implementačního procesu	79
4.2 Popis spolupráce MAS	79
4.3 Popis integrovaného přístupu napříč programovými rámci.....	80
4.4 Popis opatření pro řízení a sledování strategie	80
PŘÍLOHY	81
Příloha 1: Základní data za jednotlivé obce na území MAS	81
Příloha 2: Výsledky dotazníkových šetření	101

ÚVOD

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Za humnami pro období 2014–2020 (SCLLD) je hlavním nástrojem pro podporu rozvoje území MAS v daném programovém období EU a pro uplatnění komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD).

SCLLD má čtyři základní části:

- 1) **Popis území a zdůvodnění výběru** – základní rámec fungování MAS
- 2) **Analytická část** – zachycení situace v území
- 3) **Strategická část** – stanovení směřování rozvoje a způsobů naplňování rozvoje
- 4) **Implementační část** – stanovení mechanismů a podpory naplňování SCLLD a vazeb mezi programovými rámci

Implementační část vyústí do tzv. programových rámců, v nichž budou konkretizovány vazby SCLLD na jednotlivé operační programy a určeny předpokládané finanční toky a jejich alokace na opatření SCLLD.

Struktura SCLLD plně respektuje strukturu stanovenou aktuální verzí Metodického pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020 (verze 1.0, červenec 2014). V analytické části jsou zohledněny podněty zařazené v Manuálu tvorby strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020 (verze ze 17. 5. 2014).

Předkládaná verze obsahuje analytickou část a strategickou část. SCLLD byla připravována podle zásad komunitního plánování (viz obr. 1).

Osobou zodpovědnou za zpracování SCLLD byla Mgr. Hana Tomanová, manažerka OS MAS Za humnami. Poradenský tým firmy GaREP vedl Ing. Jan Binek, Ph.D., který žije na území MAS Za humnami.

Pro zpracování strategie bylo **využito podkladů získaných při realizaci projektu „Co se děje Za humnami?“** z opatření III.4.1. z Programu rozvoje venkova „Získávání dovedností, animace a provádění“.

Diskuze na rozvojem území MAS započala v roce 2013. Nejprve proběhly **informační semináře**, které představily MAS Za humnami občanům a z řad aktivních lidí byli vyškoleni facilitátoři pro potřeby kulatých stolů. Následně se uskutečnila **jednání na 13 kulatých stolech**, kde byly diskutovány potřeby skupin obyvatel zájmového území a současně byly identifikovány potenciální projektové záměry.

Pro detailnější a statisticky vypovídající identifikaci problémů zájmového území a při přípravě návrhů bylo v roce 2013 provedeno **dotazníkové šetření mezi místními podnikateli, občany a zástupci neziskových zájmových organizací (NNO)**.

Zpracování takto získaných podnětů a informací do SCLLD bylo v jednotlivých fázích přípravy prováděno ve spolupráci a za **příspěví pracovních skupin** vytvořených z členů MAS facilitátorů i dalších aktérů z území, komisí MAS, a zejména Rady MAS.

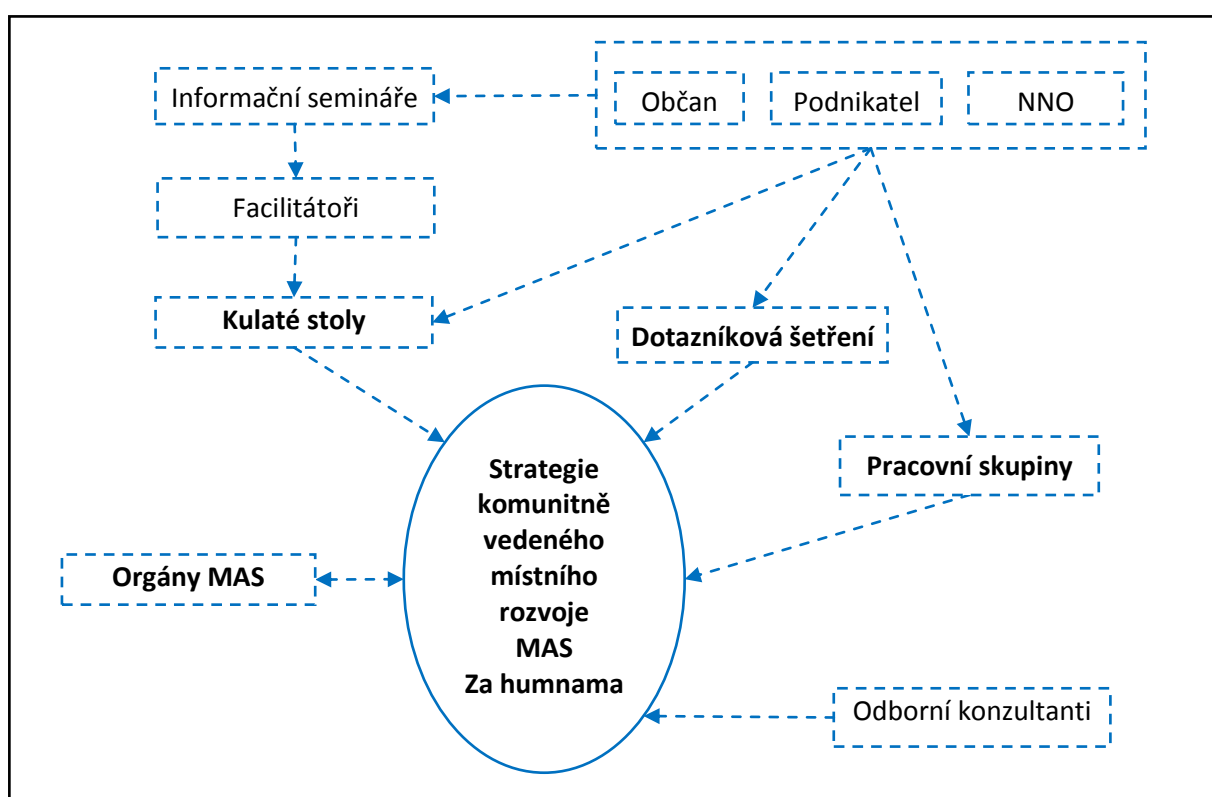
Analytická část SCLLD dále vychází z **jednotlivých koncepcí strategického rozvoje svazků obcí**, které jsou v územní působnosti MAS Za humnami (zejména Strategie rozvoje DSO Ždánický les a Politaví) a z **existujících koncepcí jednotlivých obcí**. Vybraná témata byla

řešena ve spolupráci s koordinátory meziobecní spolupráce pracujícími v rámci projektu Svazu měst a obcí ČR na území MAS. Výsledek mapování koncepcí na území MAS je zařazen v kap. 2.3.1. Relevantní strategické dokumenty z vyšších úrovní jsou uvedeny v kap. 3.3.

Zjištění zachycená v analytické části byla diskutována a rozvíjena na **1. setkání pracovní skupiny 12. 5. 2014 v Křenovicích**. Na setkání byly zformulovány hlavní stavební kameny vize a hlavní témata rozvoje. Uvedené bylo v úzké vazbě na výroky SWOT analýzy rozpracováno a doplněno o podněty z 13 kulatých stolů realizovaných v roce 2013.

Strategická část byla detailně diskutována a dopracována na **setkání Rady MAS 3. 7. 2014 na obecním úřadě v Hruškách**.

Následně byly rozvíjeny formulace a zpřesňováno nastavení opatření ve vztahu k CLLD na **pracovní skupině, která se konala 13. 8. 2014 na obecním úřadě v Hruškách**.

Obr. 1: Průběh přípravy SCLLD na území MAS Za humnami

1. POPIS ÚZEMÍ A ZDŮVODNĚNÍ JEHO VÝBĚRU

1.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O MAS

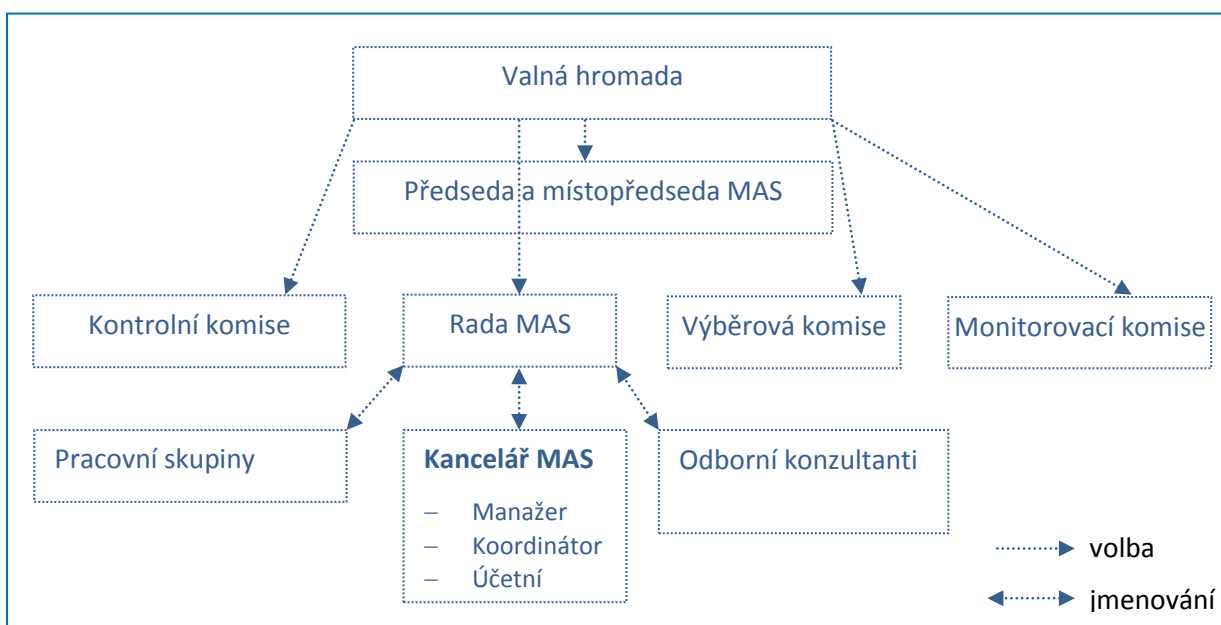
1.1.1 Fungování MAS

Název: OS MAS Za humnama

Právní forma: Spolek, registrace Ministerstvo vnitra, březen 2006

Místní akční skupina má statut spolku, který má v současné době 50 členů, z nichž 8 jsou zástupci veřejného sektoru, tj. obcí a dobrovolných svazků obcí, 26 členů reprezentuje nestátní neziskové organizace, dále je v MAS zapojeno 8 soukromých osob a 8 členů zastupuje podnikatelské subjekty.

K zajištění své činnosti si MAS vytvořila organizační strukturu (viz obr. 2), která popisuje, které orgány a funkce byly personálně obsazeny volbou Valné hromady a které jmenováním. Valná hromada je nejvyšším orgánem MAS Za humnama, která volí předsedu, místopředsedu – statutární orgány MAS a členy rady a komisí. Pro účast v pracovních skupinách stačí projevit zájem jednotlivých členů MAS. Možnost vstupu do MAS je otevřena všem zájemcům o rozvoj na území MAS. Podmínky členství v MAS a podrobnější informace o orgánech MAS Za humnama jsou popsány ve Stanovách sdružení.

Obr. 2: Organizační struktura OS MAS Za humnama

O své činnosti MAS pravidelně informuje prostřednictvím webové stránky www.zahumnama.cz. V roce 2013 vydala MAS první číslo zpravodaje, prostřednictvím kterého byli obyvatelé území informováni o aktuální činnosti MAS Za humnama, zejména o projektech spolupráce a přípravě strategie.

Veřejnost se na přípravě strategie podílela zapojením do anketních šetření, zúčastnila se informačních seminářů a kulatých stolů. Na informačních seminářích byli cíleně osloveni neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci a starostové s žádostí o spolupráci na přípravě strategie. Nejaktivnější účastníci seminářů posléze pomáhali při facilitaci kulatých stolů a posléze se z nich stali členové pracovních skupin. Obyvatelé území MAS byli na kulatých stolech dotazováni na to, co jim chybí, s čím jsou nespokojeni a k jakým změnám by mělo v zájmovém území dojít. Jejich názory a potřeby byly pro vznik, směřování a formulaci strategického plánu zásadní. Na přípravu ISÚ dohlížela Rada MAS v čele s předsedou MAS. Koordinací přípravy

strategie byla pověřena kancelář MAS v čele s manažerkou. Jednotlivé kroky přípravy ISÚ byly projednávány Radou MAS, výběrovou, kontrolní a monitorovací komisí MAS.

1.1.2 Vymezení území MAS

Rozloha území MAS Za humnami je 389,68 km², na jeho území ke konci roku 2012 žilo celkem 58 671 obyvatel. Území je v současné době tvořeno 45 obcemi. Na území působí 4 svazky obcí: Ždánický les a Politaví (zahrnuje cca polovinu území MAS), Roketnice, Mohyla míru a Cezava. Obce z území MAS spadají do 4 správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Území MAS je poměrně rozlehlé a diferencované. Pro datová srovnání, vyhodnocování dotazníkových šetření, a pro přesnější zacílení vybraných opatření návrhové části bylo proto území na základě přirozených funkčních vazeb a s ohledem na struktury spolupráce rozděleno do 5 dílčích částí MAS: Cezava (převážná část DSO Cezava), Roketnice (území DSO Roketnice¹ a DSO Mohyla míru²), Politaví (politavská část ORP Slavkov u Brna), Ždánický les (lesnatá část ORP Slavkov u Brna) a Bučovicko (část ORP Bučovice spadající do svazku obcí Ždánický les a Politaví)³. Zařazení obcí z území MAS do jednotlivých dílčích částí, do svazků obcí a do správních obvodů ORP je zachyceno na obr. 3 a v tab. 1 (členství obcí ve svazcích obcí také na obr. 24).

Obr. 3: Území MAS Za humnami a rámcové vymezení jeho dílčích částí

¹ Svazek má celkem 9 obcí. Do území MAS spadá pouze 8 obcí. Devátá členská obec Hostěnice je členem MAS Moravský kras. Svazek často nazýván také Rokytnice.

² Do části Roketnice jsou zařazeny 4 obce svazku. Pátá členská obec Kobylnice je současně členem svazků obcí Cezava a je zařazena do části Cezava.

³ Obce z dílčích částí Politaví, Ždánický les a Bučovicko tvoří Svazek obcí Ždánický les a Politaví (4 další obce svazku – Dambořice, Uhřice, Ždánice, Letonice – spadají do jiných MAS). Otnice jsou také členem svazku obcí Cezava.

Tab. 1: Zařazení obcí do dílčích celků MAS a do ORP

Obec	Dílčí část MAS	DSO	ORP	Obec	Dílčí část MAS	DSO	ORP
Měnin	Cezava	Cezava	Židlochovice	Hodějice	Politaví	Cezava	Slavkov u Brna
Moutnice				Holubice			
Nesvačilka				Hostěrádky-Rešov			
Otmarov				Hrušky			
Těšany				Křenovice			
Žatčany				Němčany			
Újezd u Brna			Otnice				
Sokolnice			Slavkov u Brna				
Telnice			Šaratice				
Kobylnice			Vážany nad Litavou				
Blažovice			Roketnice	Mohyla Míru			
Jiříkovice	Zbýšov						
Ponětovice	Bošovice						
Prace	Heršpice						
Mokrá-Horákov	Kobeřice u Brna						
Kovalovice	Lovčičky						
Podolí	Milešovice						
Pozořice	Nížkovice						
Sivice	Bučovice						
Tvarožná	Kojátky						
Velatice	Křižanovice						
Viničné Šumice	Mouřínov	Bučovicko	Bučovice	Rašovice			

Oblast MAS Za humnami se nachází jihovýchodně od Brna na území Jihomoravského kraje (NUTS II Jihovýchod). Severní hranici jasně vymezuje příkré úbočí svahů Dražanské vrchoviny, které přechází do měkkých tvarů Dolnomoravského úvalu – Pratecké a Litenčické pahorkatiny. Z jihu je celé území ohraničeno přírodním parkem Ždánický les. Řeka Litava tvoří přirozenou osu celého území. Charakteristická podoba MAS Za humnami je rovinný středně zvlněný terén intenzivně zemědělsky využívaný.

1.1.3 Důvody výběru daného území

MAS původně vznikla spojením území DSO Ždánický les a Politaví a mikroregionu Roketnice. Přirozenou hranici na jedné straně tvořilo město Brno a straně druhé lesnatá hranice Ždánického lesa. Postupně došlo k rozšiřování území o sousední mikroregion Cezava na jihovýchod směrem k Brnu, přičemž nedošlo k narušení kompaktnosti území. Pro zájmové území MAS je typická zemědělská krajina s příměstským charakterem.

Styčnými body území jsou:

– **Historie**

Většinu obcí na území spojuje jedna zásadní událost, která se podepsala na osudech místních obyvatel - Bitva u Slavkova 2. prosince 1805. Především její následky – hlad, epidemie, materiální škody - poznamenala ještě další generace. Dnes z této události může území těžit ve svůj prospěch, díky památníkům jako je Mohyla míru nebo Slavkovský zámek či vzpomínkovým akcím, pravidelně území navštíví velké množství zájemců z celé Evropy.

– **Vysoká hustota osídlení**

Celková hustota osídlení zájmové oblasti dosahuje hodnoty 150,5 obyvatele na 1 km², což je vyšší hodnota než průměr ČR (130 obyvatel/km²). Výhodná poloha příměstské oblasti s dobrou dopravní obslužností má za následek velký příliv mladých obyvatel z Brna, kteří zde zakládají své rodiny. Ve všech částech MAS se za uplynulé desetileté období počet obyvatel zvýšil o 9,5 %.

– **Zemědělský (jednotlivý) charakter krajiny**

Úrodná půda s dostatečným slunečním svitem a nízkou nadmořskou výškou (250–350 m.n.m.) předurčovala oblast vždy k zemědělské činnosti. Nejčastějším typem půdy v území je orná půda, která se rozkládá na 67 % rozlohy. Les zabírá pouze 16 % území. V současnosti díky migraci obyvatelstva dochází k záboru orné půdy ve prospěch stavební činnosti. Blízkost velkého města, rovinný terén umožnil výstavbu dálnice i železnice, který na jednu stranu přináší do území více obyvatel, na druhou stranu znehodnocuje svoji blízkostí kvalitu půdy i kvalitu života na území.

1.2 HISTORIE MAS

MAS Za humnami se začala formovat na počátku roku 2006, díky aktivitě několika starostů obcí na území DSO Ždánický les a Politaví a sousedního mikroregionu Raketnice. Soukromý a neziskový sektor v době formování přípravného výboru tvořili tři zástupci občanských iniciativ a tři zástupci podnikatelů. K 31. březnu 2006 bylo OS MAS Za humnami zaregistrováno na Ministerstvu vnitra.

MAS Za humnami vznikla spojením téměř všech obcí dvou sousedních mikroregionů, a to DSO Ždánický les a Politaví a mikroregionu Raketnice (některé obce z obou mikroregionů nebyly v té době do regionu Za humnami zahrnuty, protože již pracovaly v jiných MAS – obec Hostěnice v MAS Moravský kras, Letonice jsou členem MAS Společná cesta a Dambořice, Uhřice a město Ždánice jsou členy MAS Kyjovské Slovácko). v pohybu a Letonice v MAS Společná cesta.

V roce 2006 se MAS zapojila do projektu v rámci OP RVMZ – Osvojování schopností – na SZIF na přípravu SPL a navázala spolupráci prostřednictvím partnerských projektů s MAS Záhoří – Bečva, MAS Partnerství venkova a na slovenské straně s MAS Severné Záhorie. V roce 2007 byla územní působnost MAS ještě rozšířena o katastry obou měst DSO Ždánický les a Politaví – o Slavkov u Brna a Bučovice a obec Kojátky. Jako nový člen byl přijat mikroregion Mohyla

míru. SPL MAS Za humnami nebyla pro programové období 2007–2013 podpořena, což vedlo k postupnému utlumení činnosti.

Od roku 2012 se především z iniciativy představitelů veřejné správy MAS Za humnami snaží opět obnovit svoji aktivitu. Došlo k zásadní obměně orgánů MAS, byla provedena revize členské základny, zvolena nová rada a předseda. Výkonná složka MAS byla posílena vytvořením pozice manažerky. Došlo rovněž k rozšíření území přistoupením mikroregionu Cezava a města Újezd u Brna. Tyto kroky vedly k rozšíření členské základny až na současných 50 členů, nichž mnozí se aktivně zapojili do přípravy ISÚ prostřednictvím členství v komisích nebo v pracovních skupinách MAS.

Pozitivní role veřejnosprávní složky MAS, tj. obcí a mikroregionů, se významně projevuje především v souvislosti se zajištěním finančních prostředků, jak pro činnost MAS, tak především pro předfinancování realizovaných projektů. Významnou část finančních prostředků MAS zajišťuje prostřednictvím členských příspěvků (10 Kč na obyvatele od obcí, 250 Kč od jednotlivých členů), k předfinancování realizovaných projektů poskytují půjčky bezúročné nebo s nízkým úrokem obce a mikroregiony, na jejichž území jsou projekty realizovány. Tento vstřícný přístup se promítá i do politiky financování rozvoje mnoha obcí v území, které finančně podporují činnost zejména neziskových subjektů, a to až do úrovně spolufinancování, či předfinancování projektů, na které tyto subjekty získají prostředky z jiných zdrojů, zejména dotačních.

1.3 VYHODNOCENÍ DOSAVADNÍCH ROZVOJOVÝCH AKTIVIT

Během přípravy ISÚ bylo na jaře 2013 v rámci projektu „Získávání dovedností, animace a provádění“ realizováno 5 informačních seminářů a 13 kulatých stolů po celém území MAS Za humnami. Jejich prostřednictvím byla veřejnost seznámena s činností místních akčních skupin, při kulatých stolech byla vytvářena SWOT analýza. Během roku 2013 probíhal na území průzkum potřeb obyvatel, podnikatelů, zemědělců, obcí a neziskových organizací v regionu Za humnami – dotazníky pro toto dotazníkové šetření byly distribuovány na informačních seminářích a prostřednictvím obecních úřadů a jejich periodik.

Ještě v roce 2012 byly ve spolupráci s MAS Společná cesta připraveny dva partnerské projekty z PRV IV.2.1.: Do projektu „Mladí hasiči – bezpečná budoucnost“ se zapojilo 10 hasičských sborů, které se věnují práci s mládeží. Z projektu bylo financováno jednak

vybavení přímo pro jednotlivé sbory (v hodnotě 20 – 23 tis. Kč na sbor), společné vybavení pro soutěže v požární sportu mládeže a dále související aktivity, které zahrnovaly odborné proškolení vedoucích mládeže, soutěž v požární sportu O pohár MAS a publikační materiály a pomůcky pro mladé hasiče.

Celkové výdaje projektu byly 1 301 tis. Kč, z toho pro území MAS Za humnami připadlo 521 tis. Kč.

Další partnerský projekt ještě ve spolupráci s MAS Podhorácko byl zaměřen na podporu ochotnických divadelních souborů. Do projektu se zapojily 3 soubory z území MAS Za humnami, které se se svým uměním představily divákům na všech třech území MAS. Pro vybrané soubory bylo zajištěno kvalitní technické vybavení a uspořádány herecké kurzy. Celkové výdaje projektu byly 3 257 tis. Kč, z toho pro území MAS Za humnami připadá 1 480 tis. Kč.

V roce 2013 byla zahájena realizace dalšího partnerského projektu „Za tradicí moravského venkova“, ve spolupráci s MAS Společná cesta a MAS Strážnicko. Projekt je zaměřen na zmapování a podporu místních výrobců a jejich představení obyvatelům zájmového území.

Kromě projektů realizovaných z prostředků Ministerstva zemědělství prostřednictvím Programu rozvoje venkova se snažila MAS Za humnami realizovat drobné projekty, které především rozšířily povědomí o existenci MAS mezi veřejností. Takovým příkladem je projekt „Ze školy do dvora“, podpořený z nadačního fondu ASEKOL. MAS Za humnami z finančních prostředků fondu vytvořila výukové pomůcky o třídění elektroodpadu pro všechny prvňáčky na území MAS Za humnami. Se žádostmi do další nadací a fondů se snaží kancelář MAS Za humnami pomáhat drobným žadatelům z území metodickým vedením.

Tab. 2: Činnosti spojené s přípravou podkladů

<i>Činnosti spojené s přípravou podkladů</i>	<i>Zpracovatelé</i>	<i>Koordinace / zodpovědnost za přípravu</i>
Vytvoření dotazníků a vyhodnocení jejich výsledků	Hana Tomanová (manažerka), Jaromír Konečný, Milan Blahák (členové rady), Jan Binek, GaREP (externí poradce); David Póč, ESF MU Brno (externí poradce) – oba poradci žijí na území MAS	Kancelář MAS Za humnami
Příprava a realizace cvičné výzvy	Hana Tomanová (manažerka), Jaromír Konečný, Lenka Štěpánková, Jan Kauf, Regina Kokešová, Lubomír Šmíd (členové rady)	Kancelář MAS Za humnami
Sběr a vyhodnocení názorů a připomínek obyvatel území MAS	Hana Tomanová (manažerka), facilitátoři	Kancelář MAS Za humnami
Příprava a aktualizace databáze projektů		Kancelář MAS Za humnami

Přínosy zkušeností OS MAS Za humnami z projektů „Animace“ a partnerských projektů:

- vytvoření pracovního a výkonného systému MAS,
- vytvoření vlastních vnitřních mechanismů MAS při posuzování projektů,
- rozšíření členské základny MAS a její zapojení do rozhodovacích procesů,
- prohloubení znalostí o území MAS Za humnami – jeho potřeb a zájmů.

2. ANALYTICKÁ ČÁST

2.1 VYHODNOCENÍ STAVU ÚZEMÍ – SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA

2.1.1 Obyvatelstvo

Na území MAS Za humnami žilo k 31. 12. 2012 celkem 58 671 obyvatel. Populačně nejsilnější částí MAS je Politaví s 12 obcemi a 17 479 obyvateli, nejmenší je Ždánický les s 6 obcemi a pouze 4 576 obyvateli. Ve všech částech MAS se za uplynulé desetileté období počet obyvatel zvýšil (celkově v MAS o 9,5 %), nárůst počtu obyvatel je – vzhledem k poloze území v blízkosti Brna a z ní vyplývající migrační atraktivitě – výrazně vyšší než v Jihomoravském kraji i v ČR.

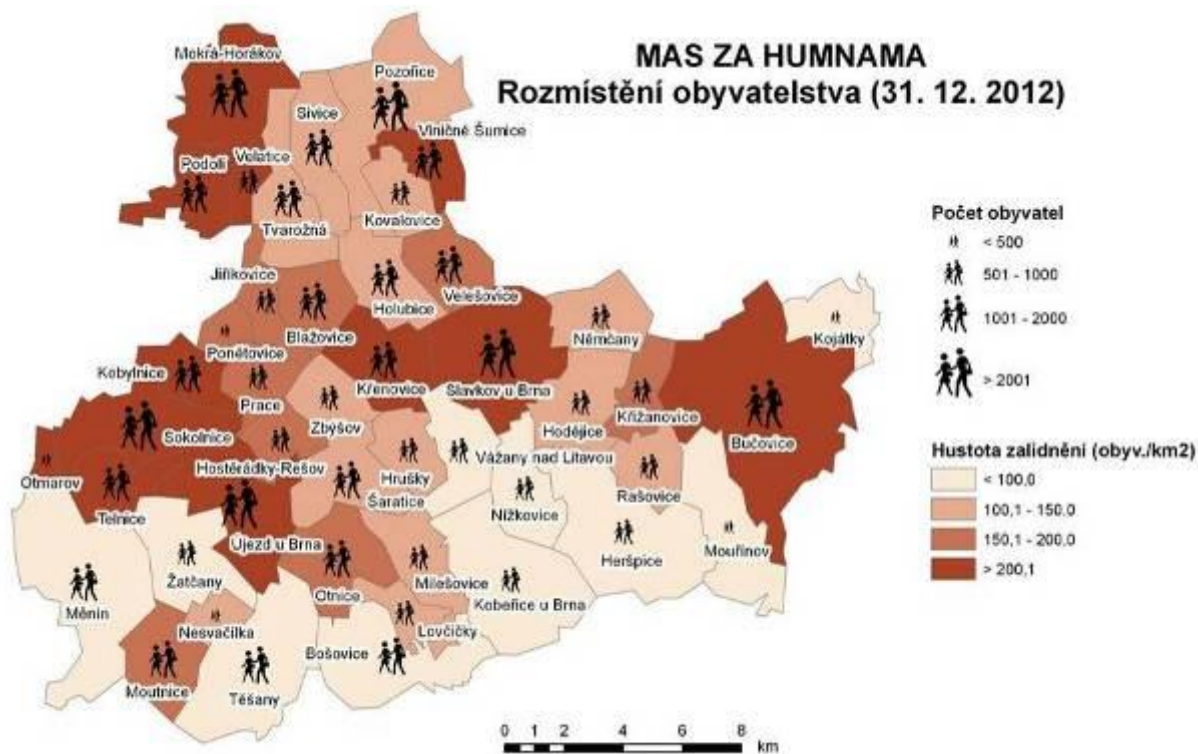
Tab. 3: Vývoj počtu obyvatel na území MAS Za humnami v období let 2002–2012

Území	Počet obyvatel		
	2002	2012	Změna (%)
<i>Cezava</i>	11 949	13 587	113,7
Roketnice	13 147	14 398	109,5
<i>Politaví</i>	15 837	17 479	110,4
<i>Ždánický les</i>	4 137	4 576	110,6
<i>Bučovicko</i>	8 500	8 631	101,5
MAS Za humnami	53 570	58 671	109,5
<i>JMK</i>	<i>1 121 792</i>	<i>1 168 650</i>	<i>104,2</i>
<i>ČR</i>	<i>10 203 269</i>	<i>10 516 125</i>	<i>103,1</i>

Pramen: ČSÚ

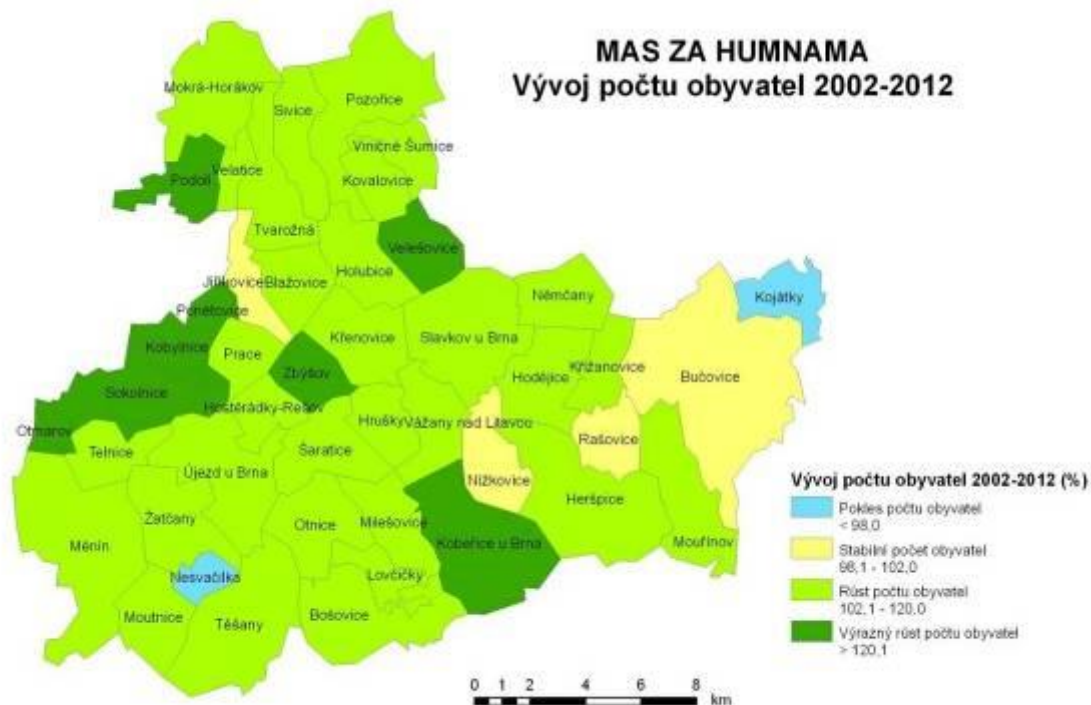
Nejvyšší nárůst zaznamenala dílčí část Cezava (13,7 %), nejmenší Bučovicko (tam se počet obyvatel téměř nezměnil, přibylo pouze 1,5 %). Z jednotlivých obcí přibylo nejvíce obyvatel v Otmarově (téměř polovina obyvatel – 48,6 %), téměř třetina obyvatel přibyla ve Velešovicích (31,7 %) a Sokolnicích (31,2 %). Naopak úbytek obyvatel zaznamenaly Kojátky (o 17,6 %), mírně také Nesvačilka (o 3,0 %).

Dlouhodobý růst počtu obyvatel MAS je způsoben jak přirozenou cestou (počtem narozených převyšujícím počet zemřelých), tak i migrací. Vliv migrace je oproti přirozené změně zhruba čtyřnásobný; za pětileté období 2007-2012 přibylo na území MAS celkem 3 432 osob, z toho 19,0 % přirozenou změnou a 81,0 % migrací. Migrace však současně přirozený přírůstek obyvatel podmiňuje, protože do regionu se často stěhují mladí lidé zakládající rodiny. Nejvíce migrace ovlivnila Sokolnice a Otmarov, v nichž přibyla více než pětina obyvatel.

Obr. 4: Počet obyvatel a hustota zalidnění v obcích MAS Za humnami v roce 2012

Pramen: Data Český statistický úřad, zpracování GaREP

Obr. 5: Vývoj počtu obyvatel v obcích MAS Za humnami za období let 2002–2012

Pramen: Data Český statistický úřad, zpracování GaREP

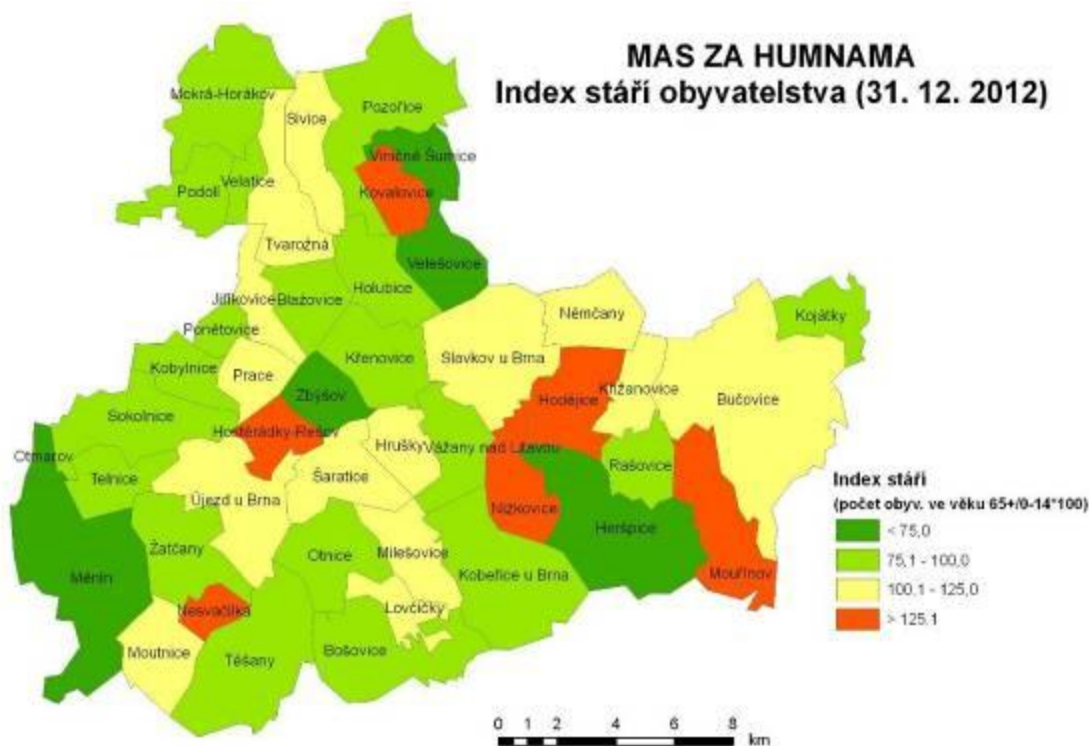
Věkové poměry v území vyjadřuje index stáří, tedy poměr mezi počtem obyvatel ve věku 65 a více let na počet osob ve věku 0–14 let. Věková struktura obyvatel MAS Za humnami je velmi příznivá: v roce 2012 byl index stáří 99,7 %, tedy osob ve věku 0–14 let bylo více než osob ve věku 65 a více let. Mladí obyvatelé převažují nad nejstaršími v dílčích částech Cezava, Roketnice a Ždánický les. V Jihomoravském kraji i v ČR je situace opačná, převažují osoby 65leté a starší.

Tab. 4: Index stáří na území MAS Za humnami v roce 2012 a 2007

Území	Index stáří		
	2007	2012	Změna (%)
Cezava	92,3	94,2	102,1
Roketnice	94,5	96,2	101,8
Politaví	100,7	101,3	100,6
Ždánický les	111,4	95,4	85,6
Bučovicko	99,0	114,7	115,9
MAS Za humnami	97,3	99,7	102,5
JMK	108,9	118,4	108,7
ČR	102,4	113,3	110,6

Pramen: ČSÚ

Přestože obyvatelstvo ČR dlouhodobě stárne (hodnoty indexu stáří se zvyšují), je tento proces na území MAS pomalejší než v kraji i v ČR. Nejvíce se stárnutí projevuje na Bučovicku, kde se za pětileté období index stáří zvýšil z hodnoty 99,0 na 114,7. Naopak v části Ždánický les se výrazně snížil, a to z hodnoty 111,4 na 95,4. Z hlediska obcí je nejpříznivější situace v Otmarově (index stáří 50,0), Zbýšově (60,3), Velešovicích (70,4), Měnině (70,6) a Viničných Šumicích (74,4). Naopak nejstarší obyvatelstvo je v Mouřínově (134,9), Nižkovicích (134,0) a Kovalovicích (131,0).

Obr. 6: Index stáří v obcích MAS Za humnami k 31. 12. 2012

Pramen: Data Český statistický úřad, zpracování GaREP

Důležitou charakteristikou obyvatel, která mimo jiné také ovlivňuje jejich uplatnitelnost na trhu práce, je **vzdělanost**.

Úroveň vzdělanosti obyvatel MAS Za humnami se za období let 2001–2011 výrazně zvýšila (snížil se podíl obyvatel se základním vzděláním a bez maturity; vzrostl podíl obyvatel se středoškolským a vysokoškolským vzděláním). Mezi lety 2001 a 2011 se podíl osob se základním vzděláním a bez maturity snížil zhruba o 6 procentních bodů, podíl osob s maturitou a vysokoškolským vzděláním vzrostl přibližně o 5 procentních bodů. Vzdělanost na území MAS ale stále nedosahuje republikových ani krajských hodnot⁴.

Tab. 5: Vzdělanostní struktura obyvatel starších 15 let podle nejvyššího dosaženého vzdělání

Území	Obyvatelstvo podle vzdělání (%) 2001				Obyvatelstvo podle vzdělání (%) 2011			
	základní a bez vzdělání	střední bez maturity	střední s matur.	vysoko- školské	základní a bez vzdělání	střední bez maturity	střední s matur.	vysoko- školské
<i>Cezava</i>	27,3	44,3	22,3	5,1	19,4	38,0	28,8	10,6
<i>Roketnice</i>	22,8	44,9	25,7	6,1	17,8	37,4	30,4	12,4
<i>Politaví</i>	24,9	43,7	24,8	6,0	18,8	38,4	29,3	10,5
<i>Ždánický les</i>	29,7	44,6	21,2	3,8	20,2	40,4	28,6	7,9
<i>Bučovicko</i>	27,4	40,9	25,0	6,1	22,8	36,5	28,5	9,2
MAS Za humnami	25,7	43,8	24,2	5,7	19,4	37,9	29,3	10,6
JMK	24,8	38,0	25,2	8,9	18,0	32,3	30,9	14,7
ČR	23,5	38,0	28,4	8,9	18,0	33,0	31,2	12,5

Pramen: SLDB 2001, SLDB 2011, výpočty GaREP 2014

Na území MAS je stále podíl obyvatel s nižším než maturitním vzděláním vyšší než v kraji i ČR, a podíl osob s maturitou a vysokoškoláků je nižší. Největší rozdíly spočívají ve vysokém podílu osob se středním vzděláním bez maturity (37,9 % na území MAS v roce 2011) a nízkém podílu osob s vysokoškolským vzděláním (10,6 %). Příznivé však je, že mezi lety 2001 a 2011 se podíl vysokoškoláků zvýšil téměř dvojnásobně.

Nejnižší vzdělanost je v částech Ždánický les a Bučovicko, kde silně dominují osoby se středním vzděláním bez maturity a podíl osob s vysokoškolským vzděláním je velmi nízký. Nejpriznivější situace je v části Roketnice, kde je nejvyšší podíl osob s maturitou i s vysokoškolským vzděláním.

Bezpečnost

Bezpečnost je důležitým faktorem spokojenosti života obyvatel a také základní životní potřebou. V rámci šetření mezi obyvateli MAS byla bezpečnost uvedena jako jedna ze dvou hlavních oblastí, na kterou by se měl zaměřit další rozvoj regionu. Území MAS spadá do 4 obvodních oddělení Policie ČR, a to: Šlapanice, Židlochovice, Slavkov a Bučovice. Největším ohrožením bezpečnosti jsou trestné činy. V oblasti přestupkové hrají největší roli obvykle přestupky dopravní. V níže uvedené tabulce je uveden stav kriminality v roce 2013 ve struktuře dle těchto oddělení.

⁴ V Jihomoravském kraji je vzdělanost vyšší než průměrně v ČR.

Tab. 6: Stav kriminality na území MAS Za humnami v roce 2013

<i>Obvodní oddělení</i>	<i>Počet trestných činů</i>	<i>z toho počet násilných trestných činů</i>	<i>Index kriminality</i>	<i>Počet objasněných případů</i>	<i>Objasněnost v %</i>
Šlapanice	507	58	164	176	35
Židlochovice	478	34	180	190	40
Slavkov	237	13	109,5	118	50
Bučovice	256	32	141,9	131	51

Pramen: www.mapakriminality.cz

Míra kriminality (počet trestných činů v přepočtu na 10 tis. obyvatel) se v roce 2013 v jednotlivých částech území MAS pohybovala mezi 109,5 v území obvodního oddělení Slavkov u Brna a 180 v území Židlochovic (v obvodním oddělení Šlapanice byl o něco vyšší podíl násilných trestných činů). Jde o hodnoty hluboko pod průměrem ČR, který činí 306,5. Míra kriminality v Jihomoravském kraji činila 256,1 (pro srovnání hodnota za územní odbor Městského ředitelství Brno byla 427,5).

V rámci území MAS zřizují městskou/obecní policii města Slavkov u Brna, Bučovice a Újezd u Brna, dále městys Pozořice a obec Telnice (telnická obecní policie působí i na území obcí Měnin a Žatčany).

2.1.2 Život v obcích

Spolková činnost v obcích MAS Za humnami je poměrně bohatá. Nejčetnějšími spolky jsou sbory dobrovolných hasičů (na území MAS jich působí celkem 31). Následují tělovýchovné jednoty (zejména Sokol) a sportovní kluby (23), myslivecká sdružení (22). Relativně čteně jsou zastoupeny také spolky věnující se rodičům a dětem (12), zahrádkáři (11), Orel (10), divadelní spolky (7) a včelaři (7). Řada těchto sdružení pracuje s dospělými i s dětmi, možnosti volnočasového vyžití se tedy týkají všech věkových skupin obyvatel.

Dle šetření u neziskových organizací je jejich členská základna stabilní, případně roste. S poklesem počtu členů se potýká pouze cca desetina organizací. Z šetření vyplývá i výrazný zájem o finanční podporu pro zkvalitnění zázemí neziskových organizací a jejich vybavení. Obyvatelé jsou s úrovní kultury a společenského života v obcích velmi spokojeni.

Hlavními **kulturními a společenskými akcemi**, které se v obcích MAS Za humnami v průběhu roku podnikají, jsou tradiční hody. Dále jsou relativně čtené akce spojené s tradičními zvyky (velikonočními, vánočními, ostatkovými, masopustními atd.). Většina pořádaných akcí je zaměřena spíše na obyvatele regionu, na návštěvníky jsou zaměřeny velké jednorázové akce jako např. Bitva tří císařů u Tvarožné, folklórní festival Pod Křenovskou májů v Křenovicích, divadelní festival M. Doležala v Bučovicích nebo Concentus Moraviae – mezinárodní hudební festival ve Slavkově. S bitvou tří císařů jsou spojené menší akce i v ostatních obcích – Napoleonské dny ve Slavkově, Francouzové v Křenovicích nebo Malá napoleonská bitva v Telnici.

Tab. 7: Vybavenost obcí MAS Za humnami kulturními a sportovními zařízeními

Území	Počet obcí	Knihovna	Kult. dům	Letní kino	Kino	Výletišťe	Dětské hřiště	Tělocvična	Sport. areál
Cezava	10	8	5	1	2	5	9	4	5
Roketnice	12	12	9	1	0	9	11	4	4
Politaví	12	11	11	1	2	7	10	4	5
Ždánický les	6	6	6	0	1	2	5	4	3
Bučovicko	5	4	3	0	1	2	5	2	2
MAS Za humnami	45	41	34	3	6	25	40	18	19

Pramen: Komplexní dotazníkové šetření JMK, 2013. Doplnění 2014. Zpracování GaREP, 2014.

Z kulturních zařízení jsou obce nejlépe vybaveny knihovnami, které se nacházejí téměř ve všech obcích. Téměř ve všech obcích jsou vybudována také dětská hřiště. Kulturní domy fungují ve třech čtvrtinách obcí, výletišťe v polovině obcí. Kina či letní kina jsou relativně okrajovou záležitostí. Tělocvičny či sportovní areály při školách fungují v necelé polovině obcí, většina z nich je k dispozici i veřejnosti. Koupaliště nebo možnost přírodního koupání je k dispozici ve 13 obcích. Krytý bazén se nachází pouze v Bučovicích (rozměr 17 x 10 m).

2.1.3 Občanská vybavenost a služby

Veřejné služby

Školní docházka je na území svazku zajištěna poměrně dobře. Mateřské školy se nacházejí ve většině obcí (s výjimkou Kojátek, Křižanovic, Nesvačilk – zde je nedostatek dětí, proto dojíždí do okolních obcí; a Otmarova – děti dojíždí do Měnína, Otmarov na školku finančně přispívá). Jejich celková kapacita je více než 2 200 míst.

Naplněnost kapacity MŠ v Politaví byla ve školním roce 2012–2013 téměř 91 %, ve vyšším věku se naplněnost snižuje, u ZŠ je to už jen 57 %. Na Bučovicku je naplněna kapacita ZŠ pouze z 56,32 %, u MŠ je vyšší 89,2 %. V Roketnici je kapacita naplněnosti ZŠ 65,3 % a u MŠ 96,5 %. V Cezavě je naplněnost ZŠ pouze 30 %, MŠ 98,7 %.

Základní školou disponuje více než 35 obcí MAS; 13 z těchto škol je úplných, zbytek tvoří neúplné ZŠ (převážně 1. až 4. nebo 1. až 5. třída). Bez základní školy v Politaví jsou obce: Hostěrádky-Rešov, Lovčičky, Vážany nad Litavou, Zbýšov, Mouřínov (pozastavená činnost) a Kojátky.

Za spádové školy pro 2. stupeň lze považovat školy v Mokrém-Horákově, Pozořicích, Šlapanicích, Újezdu u Brna, Otnicích, Slavkově u Brna, a Bučovicích. Do Slavkova dojíždí žáci především z obcí Velešovice, Vážany nad Litavou, Nížkovice, Němčany, Kobeřice u Brna, Holubice, Hodějice, Heršpice. V Politaví do ZŠ Křenovice dojíždí žáci z vedlejší obce Hrušky, do Šaratic z obcí Zbýšov, Hostěrádky-Rešov a do Otnice dojíždí žáci z obcí Milešovice, Lovčičky, Bošovice. Bučovice jsou spádové pro Křižanovice, Rašovice, (tyto obce mají jen první stupeň), Mouřínov a Kojátky, Nesvačilka, Otmarov. V Cezavě do Těšan dojíždí žáci z Moutnice a Nesvačilk, do Měnína a Telnice dojíždí žáci z Otmarova a na II. stupeň ZŠ v Újezdě u Brna dojíždí žáci ze Žatčan.

V Bučovicích, Slavkově a Mokré-Horákově funguje více než jedna mateřská škola, více než jedna základní škola je ve Slavkově a Bučovicích. Ve Slavkově je kromě obecní školy jedna Křesťanská mateřská škola. V Bučovicích a ve Slavkově funguje Základní umělecká škola, ředitelství je ve Slavkově, v okolních obcích jsou pak odloučená pracoviště.

Střední školy jsou ve Slavkově (integrována střední škola) a Bučovicích (gymnázium a obchodní akademie), do dalších středních škol žáci vyjíždí do Brna a Vyškova.

Podle výsledků šetření jsou obyvatelé obcí MAS se zajištěním základního školství značně spokojeni, přesto je však rozvoj základních a mateřských škol jednou ze dvou hlavních oblastí, na které by se měl další rozvoj MAS koncentrovat.

Vyjízdka žáků a studentů středních škol je poměrně vysoká (viz datová příloha). Díky relativně malým dojezdovým vzdálenostem a dobře fungujícímu IDS JMK dojíždí drtivá většina žáků a studentů denně.

Polovina škol v Politaví má k dispozici tělocvičnu, ať už ve své správě, či ve správě jiných majitelů (obce, Sokol). Součástí ZŠ je hřiště, v některých obcích nahrazují chybějící tělocvičnu, v jiných obcích využívají ZŠ veřejná sportoviště. V Bučovicích je součástí ZŠ krytý bazén. ISS ve Slavkově disponuje domovem mládeže s kapacitou 65 studentů. Ve Slavkově funguje středisko volného času – Dům dětí a mládeže. V obcích Slavkov u Brna, Blažovice, Křenovice, Pozořice a Rašovice jsou zřízena mateřská centra.

V regionu MAS jsou převážně obce do 1000 obyvatel, které se potýkají s nedostatkem finančních prostředků a to se negativně odráží na základním vybavení škol, tělocvičen. V regionu nejsou jesle, kde by rodiče mohli nechat své děti pod odborným dozorem. Mateřské školy svou kapacitou dostačují, jiná je už situace na základních školách, kde populace ubývá, ať už v důsledku odlivu obyvatel, či z nedostatku realizace nadaných žáků. Jednou z mála možností tak zůstávají ZUŠ. Řešením by mohla podpora nadaných žáků skrze kooperaci jednotlivých škol v oblasti vědomostní či sportovní, případně v náboru kvalifikovaných pedagogů sdružených pro více škol najednou. Důležitá je motivace a zapojování obyvatel do školních akcí.

Zdravotní péče je obvykle zajištěna ve větších obcích. Zdravotní péči zajišťují stálé ordinace praktického lékaře ve čtvrtině obcí (11), do dalších šesti obcí praktický lékař dojíždí. Stálý stomatolog působí v 10 obcích, do dalších tří dojíždí. Dětské lékaři mají stálou ordinaci v osmi obcích a dojíždí do šesti dalších. Specialisté mají stálou ordinaci pouze v Bučovicích, Mokré-Horákově, Pozořicích, Slavkově a Újezdě, ale do dalších tří obcí dojíždí.

MAS dojíždějí za lékaři (praktickým lékařem, pediatrem nebo stomatologem) vždy do nejbližší spádové obce dle dílčí části MAS – viz tab. 8.

Území svazku spadá pod výjezdová stanoviště zdravotnické záchranné služby Slavkov u Brna, Bučovice a Brno – Olomoucká; všechny fungují nonstop.

Současný stav zajištění zdravotní péče nevyhovuje třetině obcí (15 obcím z celkových 45), nejvíce nespokojených obcí (5) je v dílčí části Roketnice, v Cezavě 4 obce. **Hlavními nedostatky v zajištění zdravotní péče jsou chybějící ordinace přímo v obci (daná většinou malou velikostí obcí, v nichž se tedy provoz lékařské ordinace nevyplácí), hůře dostupná lékařská pohotovost, případně dlouhé čekací doby v ordinacích.**

Tab. 8: Obce, do nichž se dojíždí za zdravotní péčí

Část MAS	praktický lékař	praktický lékař pro děti a mládež	stomatolog	specializovaní lékaři	Lékařská služba první pomoci	Stomatologická pohotovost
Cezava	Brno Rajhrad Sokolnice Šlapanice Těšany Újezd u Brna Židlochovice	Brno Sokolnice Šlapanice Těšany Újezd u Brna Židlochovice	Brno Rajhrad Sokolnice Šlapanice Těšany Újezd u Brna Židlochovice	Brno Těšany Újezd u Brna Židlochovice	Šlapanice Brno Těšany Hustopeče	Brno
Roketnice	Brno Mokrý- Horákov Pozořice Šlapanice	Brno Mokrý- Horákov Pozořice Šlapanice	Brno Mokrý- Horákov Pozořice Šlapanice	Brno Ivančice Slavkov Šlapanice Vyškov	Brno	Brno
Politaví	Křenovice Slavkov u B. Šaratice Újezd u B.	Křenovice Slavkov u B. Šaratice Újezd u B.	Brno Křenovice Rousínov Slavkov u B. Šaratice Újezd u Brna Vyškov	Brno Slavkov u B. Vyškov	Brno Slavkov u B. Vyškov	Brno Vyškov
Ždánický les	Otnice Slavkov u B. Šaratice	Otnice Slavkov u B. Šaratice	Otnice Slavkov u B. Šaratice	Brno Slavkov u B. Vyškov	Brno Slavkov u B. Vyškov	Brno Vyškov
Bučovicko	Bučovice Slavkov u B. Vyškov	Bučovice Vyškov	Bučovice Slavkov u B.	Brno Bučovice Vyškov	Brno Bučovice Vyškov	Brno Bučovice Vyškov

Pramen: Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012, Jihomoravský kraj, 2013, zpracování GaREP 2013

Pečovatelskou službu v Politaví a Bučovicku zajišťuje Charita ve Slavkově, včetně Centra denních služeb, chartiní poradny a charitní ošetřovatelské služby. V oblasti Ždánického lesa nabízí pečovatelské služby v Heršpicích, které jsou určeny pouze osobám starším 65 let a pouze občanům Heršpic. Centrála domácí zdravotní péče Perla, a.s. v Holubicích prozatím nezačala svoji činnost.

Pro území Roketnice se na osoby se zdravotním postižením a osoby s mentálním a kombinovaným postižením i seniory zaměřuje pečovatelská služba registrovaná pod MěÚ Šlapanice, občanské sdružení Sanus Brno, které poskytuje odlehčovací služby pro osoby se zdravotním postižením v pobočkách Podolí a Pozořice a Šlapanice a také oblastní charita Rajhrad. Ve Šlapanicích existuje "soukromé zařízení rodinného typu" Penzion Maňulka se službou pro seniory.

Pro osoby trpící chronickým onemocněním a osobám s nefrologickým onemocněním, s tělesným či jiným zdravotním postižením slouží Domov s úsměvem ve Slavkově, určený pro

osoby se zdravotním postižením. Zařízení bylo založeno v roce 2013 a je nejmodernějším na Slavkovsku, kapacita 15 klientů, pro velký zájem se počítá s navýšením.

Po pečovatelské službě je relativně vysoká poptávka (avšak kapacita je prozatím dostačující). Pečovatelská služba je využívána převážně terénně v domácnostech klientů (ambulantně v prostorách sídla pečovatelské služby pouze výjimečně). Velkým pozitivem tohoto typu služby je fakt, že klient (obvykle senior) může zůstat ve svém přirozeném prostředí (zůstává ve své rodné obci a nemusí se stěhovat do domova pro seniory mimo region).

Pobytová zařízení sociálních služeb na území svazku tvoří pobytové zařízení sociální péče v Podolí, provozovatelem je obec, kapacita 20 lůžek. V Sokolnicích funguje Domov pro seniory, kapacita je 26 uživatelů. Funguje zde i Domov se zvláštním režimem s kapacitou 94 uživatelů. Služba je určena seniorům se sníženou soběstačností v základních životních dovednostech. Využívají je obyvatelé napříč celou MAS. Újezd u Brna disponuje dvěma domy s pečovatelskou službou – Penzion pro důchodce (56 klientů, služeb využívají i občané ze vzdálenějšího Politaví) a Dům s pečovatelskou službou pro 70 klientů. Dále se na území MAS nacházejí dva domy s pečovatelskou službou v Bučovicích a jeden ve Slavkově u Brna. Jejich celková kapacita je cca 120 osob. Obyvateli z obcí v části Roketnice je využíván domov důchodců ve Šlapanicích. Obyvatelům Cezavy slouží Dům s pečovatelskou službou v Židlochovicích s kapacitou 25 bytů.

Odborné sociální poradenství poskytuje Svaz tělesně postižených v ČR, o.s., se s pobočkami ve Šlapanicích, Židlochovicích.

Protože na Slavkovsku není zcela dostatečné pokrytí službami sociální péče, řada občanů využívá tyto služby mimo svůj region. Jedná se zejména o domovy pro seniory (na Slavkovsku se nenachází žádný, avšak je plánovaná výstavba domova pro seniory v obci Velešovice), rovněž je významný podíl využití služeb v oblasti pečovatelské služby. Dle vlastního šetření (osobní rozhovory se starosty příslušných obcí) využívají občané Slavkovska zejména tato zařízení a služby:

- a) Domov Hvězda, p.o., domov se zvláštním režimem a domov pro seniory (Nové Hvězdlice), např. občané Slavkova u Brna, Nížkovic.
- b) Domov pro seniory ve Vyškově, např. občané Velešovic, Nížkovic, Hodějic.
- c) Dům s pečovatelskou službou (Rousínov), např. občané Velešovic, Němčan.
- d) Domov u zámku, o.s.; domov pro seniory (obec Chvalkovice), např. obyvatelé Otnic.
- e) Diecézní charita Brno, Oblastní charita Hodonín; Pečovatelská služba (Hodonín) - např. občané Bošovic. V tomto případě se jedná poněkud o paradoxní situaci, kdy někteří obyvatelé obce využívají pečovatelskou službu ze Slavkova, jiní z Hodonína. Službu tedy zajišťují dvě pečovatelské služby ze dvou míst, což není příliš efektivní).
- f) Centrum sociálních služeb pro osoby se zrakovým postižením v Brně-Chrlicích (sídlo ORP Brno), cca 1-2 občané z obce Hostěrádky-Rešov.
- g) Odlehčovací služby (sídlo ORP Vyškov, město Vyškov) – poskytuje občanské sdružení Rodinná pohoda, v současné době službu využívá asi 5 klientů ze Slavkovska.

V regionu Slavkovska sídlí další subjekty, které sice nejsou oficiálně registrovány jako sociální zařízení, avšak poskytují služby sociálního/zdravotnického charakteru:

- a) Dům s pečovatelskou službou ve Slavkově u Brna – V rámci domu bylo zřízeno 61 bytových jednotek.
- b) LILA Domov pro postižené děti Otnice, p.o. (nestátní zdravotnické zařízení poskytující péči o děti se zdravotním postižením, zejména s Downovým syndromem či mozkovou obrnou.
- c) Theodor, o.p.s.; Nížkovice (pomoc zpříjemnit pobyt seniorů a dětí v nemocnicích, ústavech, apod.; spolupráce s domovy pro seniory a Charitou).
- d) Svaz tělesně postižených, o.s.; místní organizace Slavkov u Brna (poskytuje sociální a zdravotní služby zdravotně postiženým a seniorům; snaha o zapojení těchto znevýhodněných osob do společnosti).
- e) Charitní ošetrovatelská služba Bučovice a Slavkov u Brna – úzce spolupracuje s Charitní pečovatelskou službou Bučovice a Slavkov u Brna (vzájemná výpomoc); poskytuje služby klientům po úrazech, cervních příhodách, nádorových onemocněních; doplňková činnost - sociálně právní rady.

Pokrytí sociálními službami v regionu není úplně dostatečné, absentuje sociální podnikání, s tím souvisí nevyužívání dotací z EU. O sociálních službách v regionu je velmi malé povědomí občanů. V ORP Šlapanice je nedostatečný počet organizací působících v oblasti sociálních služeb na území ORP, nedostačuje síť sociálních služeb na ORP. V rámci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na Šlapanicku byl kladen důraz na zachování z potřeby zachovat dosavadní rozsah služeb, podpořit rozvoj služeb v oblastech, které byly výzkumem potřeb uživatelů zjištěny jako nejpotřebnější a podporovat poskytovatele sociálních služeb zajišťujících péči v prioritních oblastech pro cílové skupiny.

Obecně napříč celou MAS Za humnami platí skutečnost nedostatku finančních prostředků v oblasti sociálních služeb. Nedostačují i určité typy zařízení (zejména pobytové) jako jsou např. domovy pro seniory. Vzhledem k vysoké poptávce v Politaví je plánována výstavba domova pro seniory v obci Velešovice. Dle komunitního plánování je v regionu Bučovicka potřeba vybudovat pobytového zařízení pro seniory. Konkrétně se jedná o vybudování krajského zařízení Domov pro seniory Bučovice. V současné době je zpracovaná projektová dokumentace.

V regionu chybí zařízení typu "sociální bydlení", resp. bydlení s nízkým nájmem určeným seniorům, event. osobám v krizi, matkám-samoživitelkám, apod. Sociální byty se nacházejí v sedmi obcích – Bučovicích (28), Kobeřicích (16; pro mladé rodiny), Lovčičkách (1; pro matky s dětmi), Mokrém-Horákově (celkem 27 bytů, z toho 15 s pečovatelskou službou určené pro seniory), Podolí a Pozořicích (oba po 17 bytech s peč. službou určené pro seniory) a Újezdu u Brna (2). Stávající kapacita zařízení nedostačuje v Bučovicích, kde je evidováno 70 dalších zájemců, a dále také v Mokrém-Horákově, Podolí, Pozořicích, Lovčičkách a Újezdě. V důsledku nedostatku sociálních bytů se uvažuje o rekonstrukci DPS a bývalé školy v Bučovicích.

Nedostatkem sociálních služeb v obcích MAS je také absence domů s pečovatelskou službou pro seniory v řadě obcí (v dotazníku uvedeny Hrušky, Kobeřice, Rašovice, Šaratice, Velešovice, Viničné Šumice). Chybí i místa pro setkávání seniorů.

V mnoha obcích dochází k situaci, kdy se mladá generace stěhuje za prací do větších měst a v obci pak zůstávají starší, nemohoucí občané, kteří však velmi neradi opouštějí obec a stěhují se daleko do domova pro seniory. Možností je např. výstavba nízkokapacitních zařízení v jednotlivých obcích, kde by senioři platili přijatelný nájem, event. mohli využívat případnou pečovatelskou službu. I představitelé obcí by uvítali menší zařízení přímo v dané obci, aby starší občané měli možnost dožít ve známém prostředí. Limitujícím problémem je však (v souvislosti s malou velikostí obcí) nedostatek finančních prostředků.

Na rozvoj zdravotních a sociálních služeb (mimo jiné) by se podle názorů obyvatel měl zaměřit další rozvoj MAS.

Komerční služby

Z řemeslných profesí se na území svazku nacházejí především stavební řemesla (přes 100 provozoven v 33 obcích), instalatéři a topenáři (cca 90 provozoven ve 36 obcích) a stolaři a truhláři (přes 80 provozoven v 35 obcích). Přes 50 podniků provozují zámečníci a kováři. Jedná se spíše o živnostníky s velmi malým počtem zaměstnanců.

Z tzv. nevýrobních služeb se nejčastěji vyskytují kadeřnictví a kosmetika (přes 60 provozoven v 36 obcích) a opravny motorových vozidel (31 provozoven v 33 obcích). 13 ordinací veterináře se nachází v 10 obcích. Prodejna potravin nebo smíšeného zboží se nevyskytuje pouze v devíti obcích svazku, v necelé třetině obcí dokonce funguje více než jedna provozovna.

Základní vybavenost obcí MAS je tedy zajištěna poměrně kvalitně. Jiné druhy prodejen (ovoce a zelenina /3 obce/, maso uzeniny /5/, drogerie /6/, průmyslové zboží /5/) se však v obcích nacházejí jen ojediněle; pouze květinářství funguje ve 13 obcích. Pohostinství (tj. zařízení bez možnosti stravování) není pouze ve třech obcích MAS (Ponětovice, Viničné Šumice a Holubice); restaurace, v níž se lze i stravovat, funguje v polovině obcí. Podrobně představuje vybavenost komerčními službami datová příloha.

Ze specializovaných služeb se na území svazku nachází zejména účetnictví (ve 14 obcích) a pojišťovací služby (v 11 obcích). Pošta se nachází v 18 obcích.

Celkově považuje nabídku služeb v obcích svazku za dostačující pouze 23 obcí MAS, tedy zhruba polovina. V dílčí části MAS – Bučovicko nejsou služby dostatečně zajištěny ve 4 obcích z celkových 5, v části Roketnice v 8 obcích z 12. Obtížně dostupná je zejména zdravotní péče a s nimi spojené služby, jako např. rehabilitace, pohotovost (7 obcí) a dále pošta a bankomat (3 obce). Za službami se vyjíždí především do Slavkova u Brna, Brna, Vyškova, Šlapanic či Bučovic – nejčastěji rozhoduje vzdálenost nebo obyvatelé využívají služby v obci, do které dojíždějí za prací. Pro nákup potravin obyvatelé mohou obyvatelé vyjíždět i na menší vzdálenosti – do nejbližší obce disponující obchodem se smíšeným zbožím či nákupním střediskem.

Bydlení

V obcích MAS převažují rodinné domy – podle údajů ze SLDB 2011 je průměrně 96,0 % domů rodinných. Bytové domy se vyskytují spíše ve větších obcích/městech. Průměrně 12,8 % domů v obcích není trvale obydleno, v malé míře jsou využívány k rekreaci (cca 30 % z nich).

Nejvyšší podíl neobydlených domů je ve Ždánickém lese a na Bučovicku. Ve Ždánickém lese je nicméně většina z nich využívána k rekreaci. Vlivem Bučovic je na Bučovicku nejvyšší podíl nájemních bytů.

S kvalitou bydlení jsou obyvatelé obcí MAS (podle výsledků šetření) velice spokojeni.

Celkem 51,2 % bytů je vybaveno počítačem (nejvíce v části Roketnice, nejméně ve Ždánickém lese a na Bučovicku). 48 % bytů je potom připojeno na internet (platí obdobné rozložení jako u vybavení počítačem).

Tab. 9: Domovní a bytový fond v MAS Za humnami

Území	Počet domů	Podíl neobydlených domů	Podíl neobydlených domů sloužících k rekreaci	Počet bytů	Podíl nájemních bytů
Cezava	4 085	11,6	12,7	5 025	7,1
Roketnice	4 089	10,6	28,9	5 460	4,0
Poltaví	5 197	11,7	22,9	7 041	8,3
Ždánický les	1 764	18,9	63,2	1 984	3,1
Bučovicko	2 500	16,6	35,6	3 710	13,8
MAS Za humnami	17 635	12,8	30,2	23 220	7,5
<i>JMK</i>	<i>259567</i>	<i>13,3</i>	<i>32,3</i>	<i>503489</i>	–
<i>ČR</i>	<i>2158119</i>	<i>16,5</i>	<i>47,3</i>	<i>4756572</i>	–

Pramen: SLDB 2011

Zájemce o bydlení, resp. o výstavbu rodinného domu, evidují prakticky všechny obce (viz následující tabulka). Dvacet a více zájemců evidují obce Hostěrádky-Rešov, Kobylnice, Otnice, Podolí, Pozořice, Sokolnice, Šaratice, Telnice, Újezd u Brna a Žatčany. Žadatelé o výstavbu bytových domů evidují zejména v Sokolnicích. Volné pozemky pro výstavbu jsou k dispozici v méně než polovině obcí.

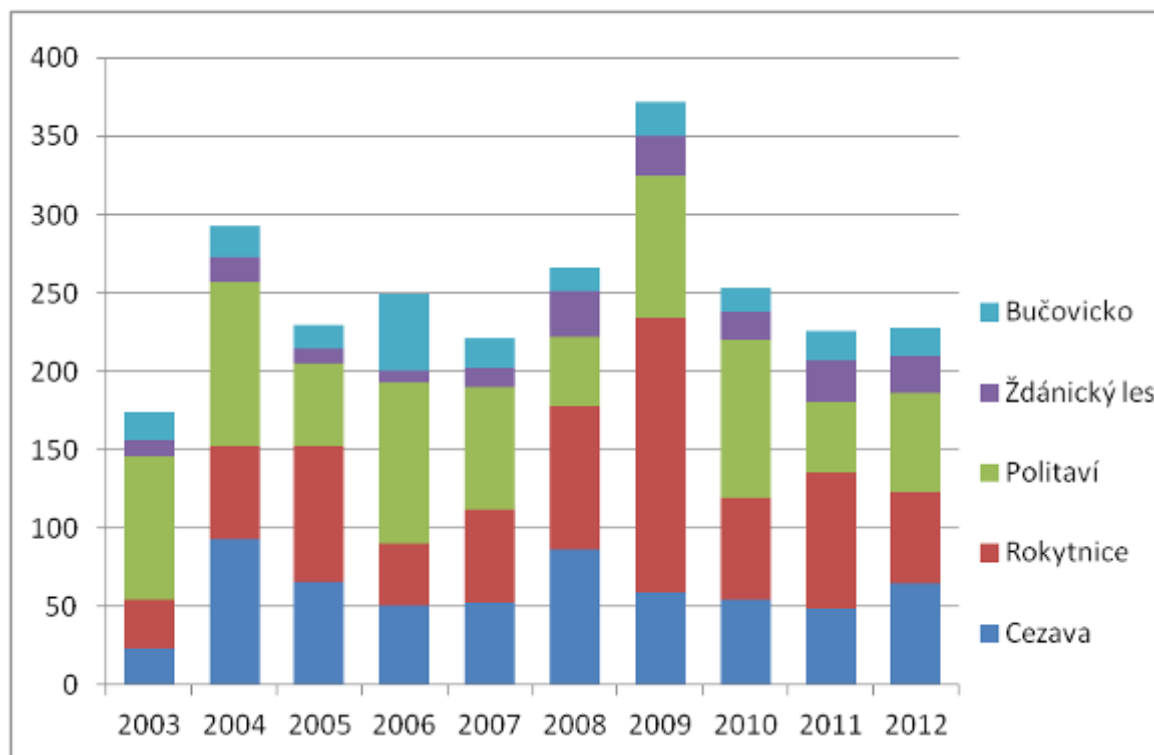
Tab. 10: Soulad poptávky po bydlení v obci a nabídky pozemků v obcích MAS Za humnami v roce 2012

		Zájemci o bydlení v obci	
		ANO	NE
Nabídka pozemků obce pro výstavbu	ANO	Blažovice Bošovice Bučovice Heršpice Holubice Hostěrádky-Rešov Kobeřice u Brna Kojátky	Křižanovice Moutnice Pozořice Slavkov u Brna Moutnice Telnice Vážany nad Litavou Velatice
	NE	Hodějice Hrušky Jiříkovice Kobylnice Kovalovice Křenovice Lovčičky Měnín Milešovice Mokrá-Horákov Mouřínov Nesvačilka Němčany Nížkovice	Otnice Podolí Ponětovice Prace Rašovice Sivice Sokolnice Šaratice Těšany Tvarožná Újezd u Brna Velešovice Zbýšov Žatčany
		Otmarov Viničné Šumice	

Pramen: Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012, Jihomoravský kraj, 2013, doplňující dotazníkové šetření 2014, zpracování GaREP 2014

Bytová výstavba v jednotlivých obcích MAS byla v letech 2003–2012 velmi proměnlivá. Do roku 2009 lze mluvit o růstovém trendu. V roce 2010 došlo k výraznému poklesu a mírný pokles stále pokračuje. Intenzita bytové výstavby v přepočtu na 1000 obyvatel za obce MAS je dlouhodobě nad úrovní JMK. Za uvedené desetileté období činila cca 4,3, což je přibližně o procentní bod více než činí hodnota za JMK.

V bytové výstavbě jsou silné rozdíly mezi jednotlivými částmi MAS. Nejintenzivnější výstavba byla v části Roketnice, která těsně přiléhá k Brnu a současně nabízí bydlení v blízkosti přírody. Politaví a Cezava se pohybují na průměru MAS. Velmi nízká míra výstavby je na Bučovicku.

Obr. 7: Dokončené byty v MAS Za humnami v letech 2003–2012

Pramen: ČSÚ

Obecními byty disponuje necelá polovina obcí (22 obcí). Celkem se na území MAS nachází 722 obecních bytů, z toho je ovšem 544 bytů v třech městech: Slavkov u Brna, Bučovice a Újezd u Brna. Větší počet obecních bytů mají i Velešovice, Mokrý-Horákov a Těšany. Většina obcí vlastní 1 – 5 bytů. Až na několik málo bytů jsou všechny obecní byty obsazeny.

2.1.4 Technická infrastruktura

Celková vybavenost technickou infrastrukturou je na území poměrně dobrá. Ve všech obcích kromě Kojátek, je pro občany k dispozici vodovod. V obci Kojátky jako zdroj pitné vody využívají občané vlastních studen. Na území 22 obcí MAS pak mohou obyvatelé využívat kombinaci vodovodu a studen. Stav vodovodní sítě nevyhovuje pouze ve třech obcích (Křenovice, Mokrý-Horákov, Velatice), v ostatních obcích je stav vyhovující. Kvalita pitné vody je vyhovující ve všech obcích, ve čtyřech obcích (Bučovice, Heršpice, Holubice, Rašovice) navíc kvalita pitné vody splňuje přísnější kritéria pitné vody pro kojence.

Většina obcí má vybudovanou kanalizaci, v některých obcích jde ale o jednotnou kanalizaci pro dešťové a splaškové vody ústící mimo území obce volně do krajiny (jde o Heršpice, Holubice, Kobeřice u Brna, Mouřínov, Němčany, Šaratice). Kanalizace není vybudovaná v obcích Hodějice, Hostěrádky-Rešov, Lovčičky, Milešovice, Nížkovice. V řadě z obcí, kde není voda dosud čištěna jsou již ale v realizaci projekty na výstavbu splaškové kanalizace a ČOV. Odpadní vody jsou čištěny v 31 obcích MAS. Čistírna odpadních vod je vybudována ve 14 obcích, ostatní obce jsou napojeny na ČOV mimo území své obce.

Plynofikační síť je zavedena ve všech obcích. Její rozšíření je plánováno v 16 obcích (Blažovice, Podolí, Pozořice, Prace, Telnice, Újezd u Brna, Viničné Šumice, Jiříkovice, Bošovice, Heršpice, Kobylnice, Kovalovice, Měnín, Šaratice, Tvarožná, Velatice). Kapacita

elektrické sítě nevyhovuje třem obcím (Pozořice, Telnice, Kojátky). Problémy jsou také v oblasti stavu elektrické sítě, kde ji jako nevyhovující označilo 10 obcí (Lovčičky, Moutnice, Podolí, Bošovice, Kobylnice, Mokrý-Horákov, Pozořice, Telnice, Sokolnice, Sivice).

V každé obci je dobrá dostupnost signálu alespoň jednoho ze tří největších mobilních operátorů. Stejně tak obecní rozhlas je k dispozici ve všech obcích. Připojení k internetu není možné kabelem ani wifi sítí pouze v obci Sokolnice. Většina obcí má ale k dispozici stabilnější kabelové připojení.

Tříděný sběr komunálního odpadu není zajištěn pouze v obci Otmarov. V ostatních obcích probíhá alespoň třídění základních komodit (papír, PET). Sběrným dvorem je v území MAS vybaveno 17 obcí. Se současným zajištěním třídění odpadu jsou obyvatelé velmi spokojeni.

Na území MAS se nachází řada poměrně rozlehlých fotovoltaických elektráren (jako v podstatě jediný obnovitelný zdroj elektrické energie), a to v Sokolnicích, Žatčanech, Měnině, Moutnicích, Bošovicích, Holubicích, Pozořicích, Křenovicích, Slavkově u Brna a v Bučovicích.

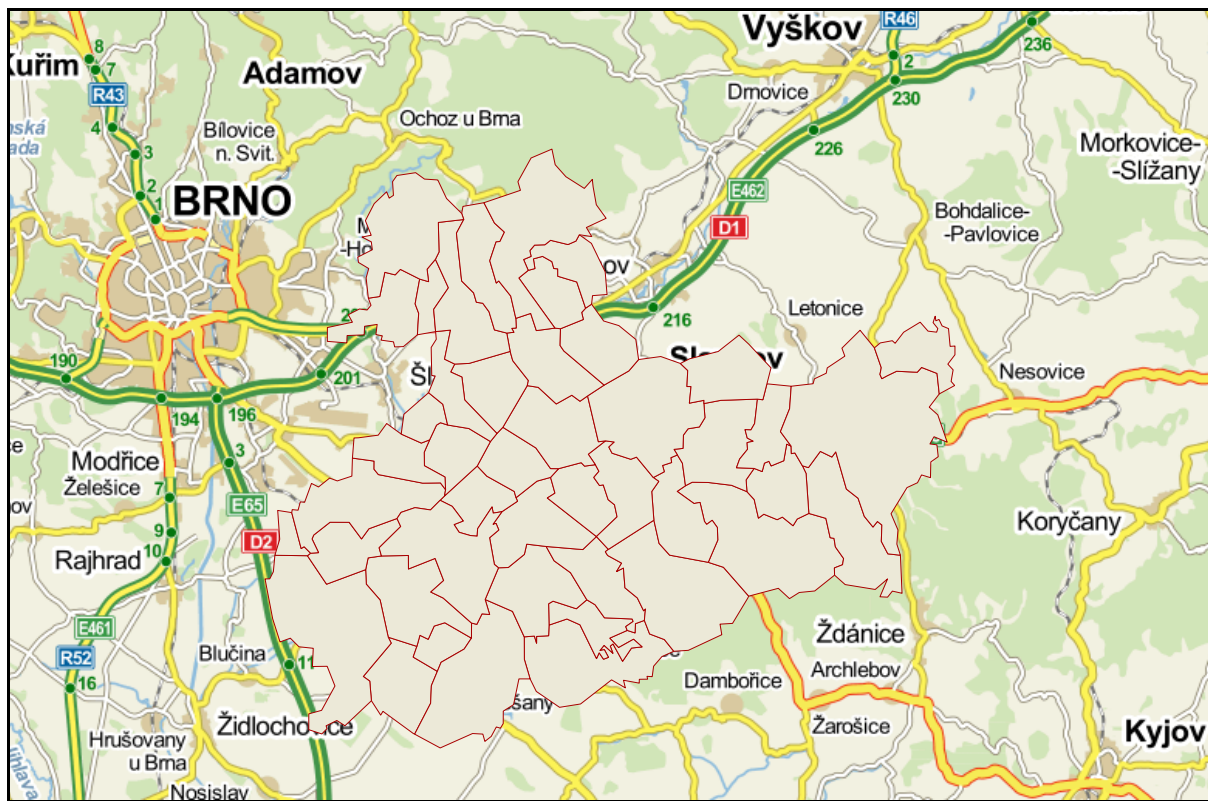
Tab. 11: Stav odkanalizování a čištění odpadních vod v MAS Za humnami k 31. 12. 2013

Název obce	Kanalizace	Čištění odp. vod	Název obce	Kanalizace	Čištění odp. vod
Blažovice	ano	ČOV v jiné obci	Nížkovice	ne	Voda není čištěna
Bošovice	ano	ČOV na území obce	Otmarov	ano	ČOV v jiné obci
Bučovice	ano	ČOV na území obce	Otnice	ano	ČOV na území obce
Heršpice	ano	Voda není čištěna	Podolí	ano	ČOV v jiné obci
Hodějvice	ne	Voda není čištěna	Ponětovice	ano	ČOV v jiné obci
Holubice	ano	Voda není čištěna	Pozořice	ano	ČOV v jiné obci
Hostěrádky-Rešov	ne	Voda není čištěna	Prace	ano	ČOV v jiné obci
Hrušky	ano	ČOV na území obce	Rašovice	ano	ČOV na území obce
Jiříkovice	ano	ČOV v jiné obci	Sivice	ano	ČOV v jiné obci
Kobeřice u Brna	částečně	Voda není čištěna	Slavkov u Brna	ano	ČOV na území obce
Kobylnice	ano	ČOV v jiné obci	Sokolnice	ano	ČOV v jiné obci
Kojátky	ano	Voda není čištěna	Šaratice	ano	Voda není čištěna
Kovalovice	ano	ČOV v jiné obci	Telnice	ano	ČOV na území obce
Křenovice	ano	ČOV v jiné obci	Těšany	ano	ČOV na území obce
Křižanovice	ano	Jiným způsobem	Tvarožná	ano	ČOV v jiné obci
Lovčičky	ne	Voda není čištěna	Újezd u Brna	ano	ČOV na území obce
Měnin	ano	ČOV na území obce	Vážany nad Litavou	ano	ČOV na území obce
Milešovice	ne	Voda není čištěna	Velatice	ano	ČOV v jiné obci
Mokrý-Horákov	ano	ČOV v jiné obci	Velešovice	ano	ČOV na území obce
Mouřínov	ano	Voda není čištěna	Viničné Šumice	ano	ČOV v jiné obci
Moutnice	ano	ČOV na území obce	Zbýšov	ne	Voda není čištěna
Němčany	ano	Voda není čištěna	Žatčany	ano	ČOV v jiné obci
Nesvačilka	ano	ČOV na území obce			

Pramen: Dotazníkové šetření v obcích JMK, 2013; doplnění 2014.

2.1.5 Doprava

Dopravní poloha MAS Za humnami jako celku je (v porovnání s odlehlejšími regiony) relativně dobrá. Mezi jednotlivými částmi MAS jsou ale velké rozdíly.

Obr. 8: Poloha MAS Za humnami v dopravní síti

Mapový podklad: www.mapy.cz, pozn. červeně jsou vyznačeny hranice obcí MAS

MAS se nachází v těsné blízkosti Brna, což je určující pro dopravní situaci. Dopravní síť je z Brna směrem do území MAS vějířovitě rozevřena. Severní části MAS prochází dálnice D1. Na území MAS se nachází dva dálniční sjezdy z dálnice D1, a to Holubice a Tvarožná (sjezd k čerpací stanici, resp. k parkovišti s pokračujícím napojením na silniční síť). Ze západní strany běží po hranici území MAS (obec Měnín) dálnice D2 (sjezd Blučina je cca 1 km za hranici MAS).

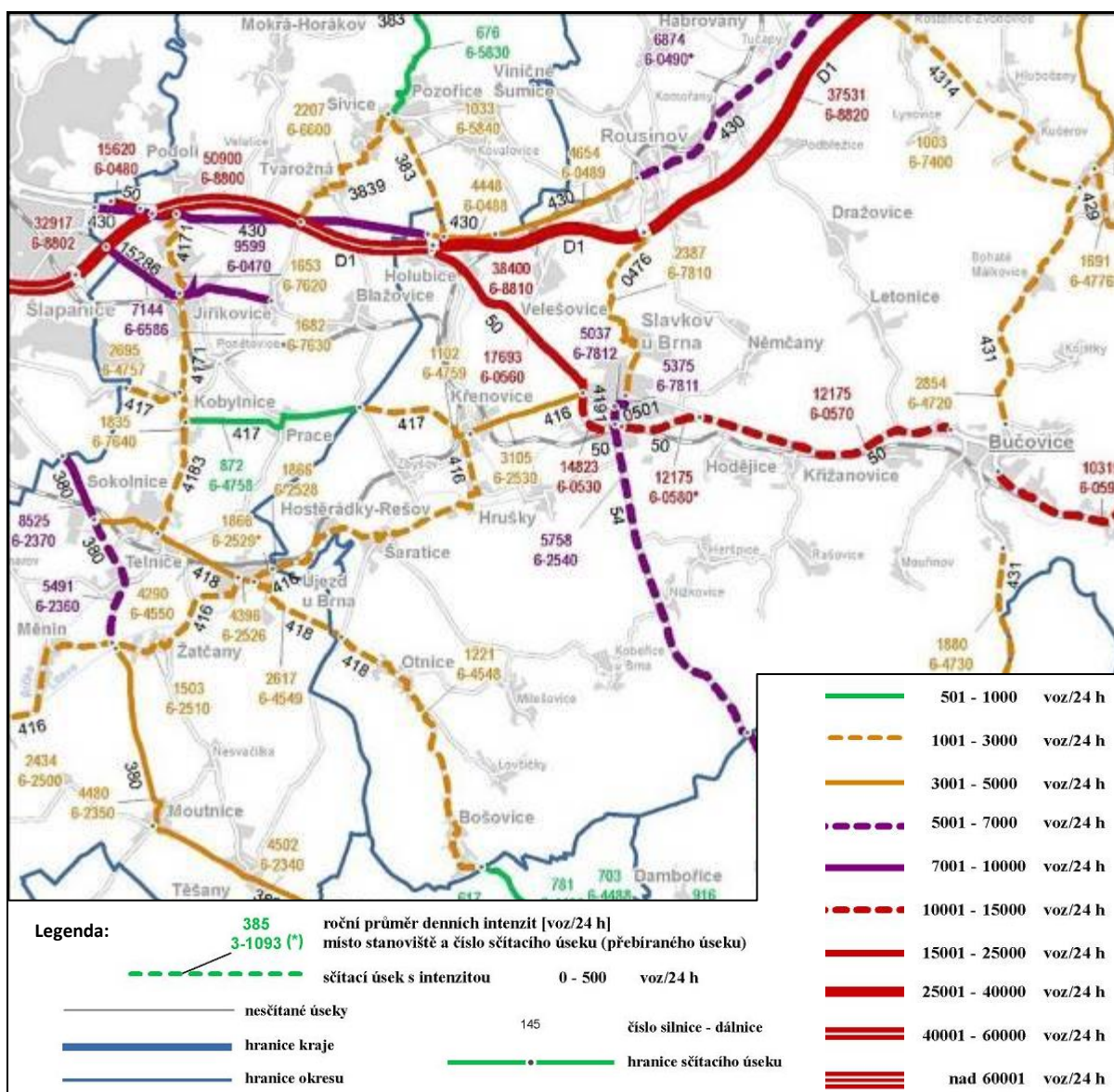
Klíčovými vnitřními dopravními osami jsou silnice č. I/50 (Brno – Starý Hrozenkov a hranice se SR) a silnice č. II/380 (Brno-Hodonín). I/50 obsluhuje severní část MAS, většinu Politaví a Bučovicka. Ve Slavkově u Brna z ní jižním směrem vybíhá I/54. II/380 zajišťuje dopravní dostupnost části Cezava a západní části Politaví. Důležitou spojnici procházející územím MAS od západu na východ (Židlochovice – Slavkov u Brna) je silnice č. II/416. Tato silnice je v řadě úseků v havarijním stavu. Významná část dalších silnic II. a III. třídy je v nevyhovujícím technickém stavu (podrobněji viz např. mapa stavu povrchu vozovek ve správě SÚS JMK).

Území protínají ve směru od východu k západu dvě v Křenovicích se křížící železniční tratě:

- č. 300 Brno – Přerov (jednokolejná elektrifikovaná trať).
- č. 340 Brno – Veselí nad Moravou (dvoukolejná trať),

Podle Dopravní sektorové strategie, předložené vládě v červnu 2013, by trať č. 300 měla být modernizována v úseku Blažovice – Nezamyslice v letech 2019–2023. Trať č. 340 by měla být

elektrifikována v průběhu období 2014–2020; součástí bude i řešení peronizace železničních stanic a dalších nevyhovujících míst na trati. Generel dopravy JMK plánuje elektrizaci a modernizaci tratě č. 340, v 1. etapě v úseku Blažovice – Nesovice. Navrhuje také nové železniční zastávky Křenovice-Hrušky a Hodějice.

Obr. 9: Dopravní zatížení komunikací v MAS Za humnami v roce 2010

Pramen: Celostátní sčítání dopravy 2010 (<http://scitani2010.rsd.cz/pages/map/default.aspx>), Ředitelství silnic a dálnic

Podle výsledků sčítání dopravy v roce 2010 intenzita dopravy na území MAS celkem vysoká. Největší množství vozidel projíždí územím MAS po dálnici D1. Pro život obyvatel je největší zátěž vysoká intenzita dopravy na I/50 (viz následující tabulka). Po I/50 projíždí u Slavkova u Brna i více než 17 tisíc vozidel denně; směrem k Bučovicím frekvence dopravy poněkud slabně, ale stále se pohybuje kolem 12 až 13 tisíc vozidel. Intenzita dopravy na silnici I/54 je proti tomu zhruba poloviční (5,8 tis. vozidel). Vysoké je i zatížení II/380 v úseku od hranice Brna po křižovatku se silnicí č. II/418 v Sokolnicích (8525 vozidel). V dalším úseku procházejícím Telnici a končícím křižovatkou se silnicí č. II/416 projíždí průměrně 5491 vozidel. Dále intenzita dopravy postupně slabně. Problematické je zejména vysoké zatížení kamionovou dopravou na uvedených silnicích.

Tab. 12: Nejzatíženější úseky silnic (s více než 10 000 vozidel za 24 hodin) procházející územím MAS Za humnami

číslo úseku	číslo silnice	úsek	počet motor. vozidel za 24 h
VI.00	D1	Brno, východ - Holubice	50900
VI.10	D1	Holubice - Rousínov	38400
6-0560	I/50	D1 (Exit 210) – Slavkov u Brna	17 693
6-0530	I/50	Slavkov u Brna (obchvat)	14 823
6-0581	I/50	Bučovice (okraj) – Bučovice (křiž. s II/431 směr Bohaté Málkovice)	13 025
6-0582	I/50	Bučovice (křiž. s II/431 směr Bohaté Málkovice) – Bučovice (křiž. s III/43111)	13 025
6-0580	I/50	Slavkov u Brna (křiž. s I/54) – Slavkov u Brna (křiž. s III/0501)	12 175
6-0570	I/50	Slavkov u Brna (křiž. s III/0501) – Bučovice (okraj)	12 175
6-0586	I/50	Bučovice	11 877
6-0590	I/50	Bučovice (okraj) - Nesovice (křiž. S III/429)	10 319

Pramen: Celostátní sčítání dopravy 2010, Ředitelství silnic a dálnic

Z hlediska **dopravní obslužnosti** spadáje území MAS poměrně jednoznačně do Brna. Celé území Jihomoravského kraje pokrývá Integrovaný dopravní systém (IDS JMK), v jehož rámci jsou řešeny také návaznosti spojů pro snadnější přestupy. Hlavními přestupními uzly IDS jsou obce na železničních tratích: Sokolnice (železniční stanice Sokolnice-Telnice), Křenovice, Slavkov a Bučovice.

Současný stav dopravní obslužnosti vyhovuje 73 % obcí MAS. Nejvíce vyhovuje obcím v části Rokatnice, nejméně (60 % obcí) částem Cezava a Bučovicko. Spojení do Brna vyhovuje téměř 90 % obcí. Se zvětšující se vzdáleností od Brna spokojenost klesá (na Bučovicku činí 80 %). Dopravní obslužnost vyhovuje také obyvatelům. Se stavem komunikací jsou však nespokojeni a chtěli by, aby se tento stav zlepšil.

Na zajištění dopravní obslužnosti se finančně podílí 60 % obcí. Problémy s infrastrukturou pro veřejnou dopravu pociťuje třetina obcí. Z konkrétních dopravních problémů identifikovaných představiteli obcí lze uvést následující (uvedené dopravní problémy vychází z Komplexního dotazníkového šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012):

V části Cezava je nedostatečně zajištěna veřejná doprava v Jalovisku (místní část Měnina). Z Moutnic a Těšan chybí přímý spoj do obce s rozšířenou působností Židlochovice. Telnici chybí přímý spoj do Újezda u Brna. U terminálu IDS u železniční stanice Sokolnice-Telnice chybí odstavné parkoviště. V Žatčanech nezastavují některé spoje IDS, i když obcí projíždějí a navazují na vlaky.

V části Rokatnice, která přiléhá těsně k Brnu, zmiňují např. Blažovice problémy s přestupem ve Šlapanicích. Viničným Šumicím chybí spoje do Rousínova a do Slavkova.

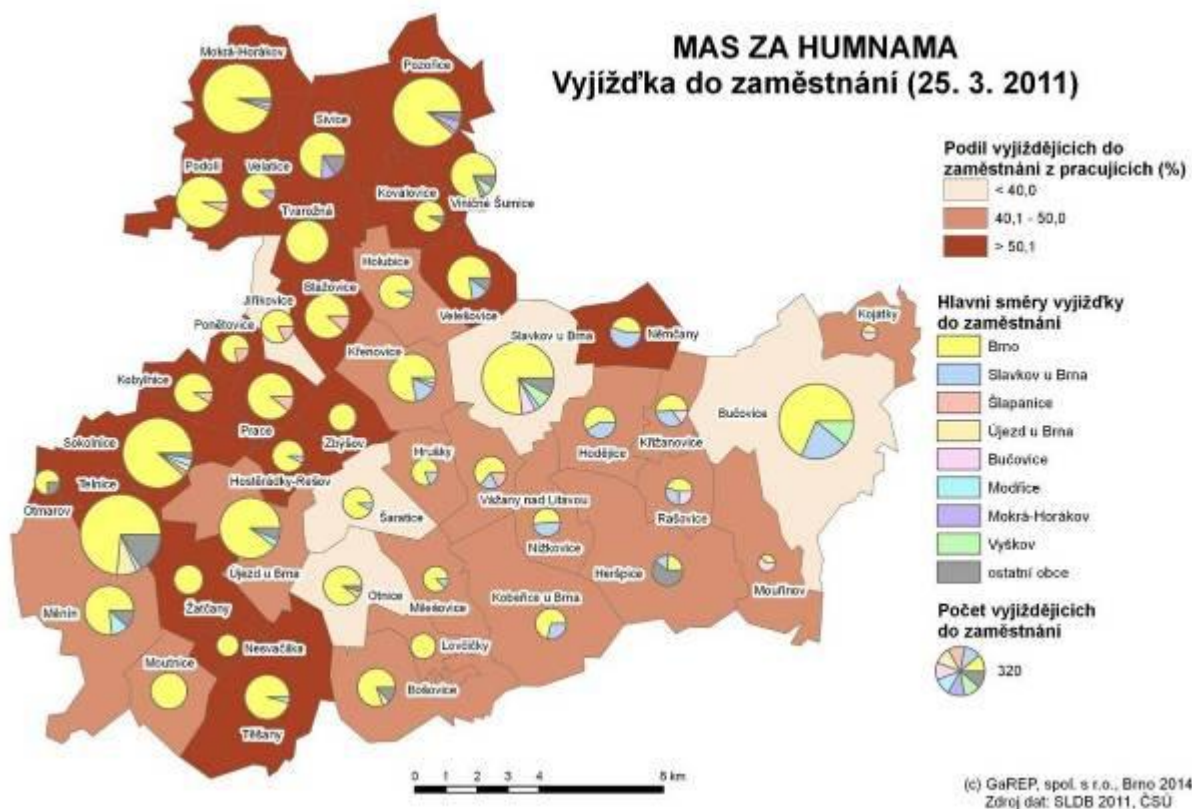
Obce v Politaví pociťují nedostatečné spojení s Vyškovem. Negativní vliv má v tomto ohledu zrušení železniční dopravy v úseku Křenovice – Vyškov. V oblasti Ždánického lesa obec Kobeřice považuje za problém, že byly zrušeny přímo spoje do Brna.

Na Bučovicku je vzhledem k dopravnímu zatížení nejpotřebnější obchvat Bučovic. Autobusové spoje z Mouřínova nenavazují na vlakové spoje.

2.1.6 Ekonomika a trh práce

Pro hodnocení situace na trhu práce je důležitým ukazatelem **míra ekonomické aktivity**, která představuje potenciální pracovní sílu v daném regionu. V tomto ohledu je situace v MAS Za humnami srovnatelná s průměrem Jihomoravského kraje i ČR; průměrný podíl ekonomicky aktivních obyvatel v MAS je podle SLDB 2011 48,7 %, v kraji 49,2 % a v ČR 48,7 %. Míra ekonomické aktivity se v obcích MAS poměrně liší, což je však dáno i velikostí MAS – nejnižší míra ekonomické aktivity je v obci Milešovice – 44,6 %, naopak nejvyšší v obci Křižanovice – 53,6 %. Míra ekonomické aktivity v dílčí částech MAS je však velmi vyrovnaná.

Struktura ekonomicky aktivních obyvatel odráží celkové zaměření místního hospodářství, dojížděkové vazby a postavení MAS v rámci okresu i kraje. Zaměstnanost v jednotlivých sektorech v MAS vcelku odpovídá průměrné zaměstnanosti v Jihomoravském kraji i v celé ČR – zaměstnanost v zemědělství, lesnictví a rybolovu je 2,8 % (průměr JMK je 2,8, ČR 2,9 %), v průmyslu a stavebnictví 37,5 % je vyšší než v kraji (31,9 %), ale mírně nižší než v ČR (38,4 %). Ve službách je v obcích MAS zaměstnán menší podíl obyvatel než v kraji – 59,7 % (kraj 65,3 %), ale lehce více než v ČR (ČR 58,6 %). Mezi jednotlivými obcemi MAS stejně jako mezi dílčími částmi MAS existují výraznější rozdíly – v zemědělství pracuje nejvyšší podíl obyvatel na Bučovicku, kde je také nejrozvinutější průmysl. Ve službách pracuje nejvyšší podíl obyvatel v dílčí části Cezava. Podrobně viz datová příloha.

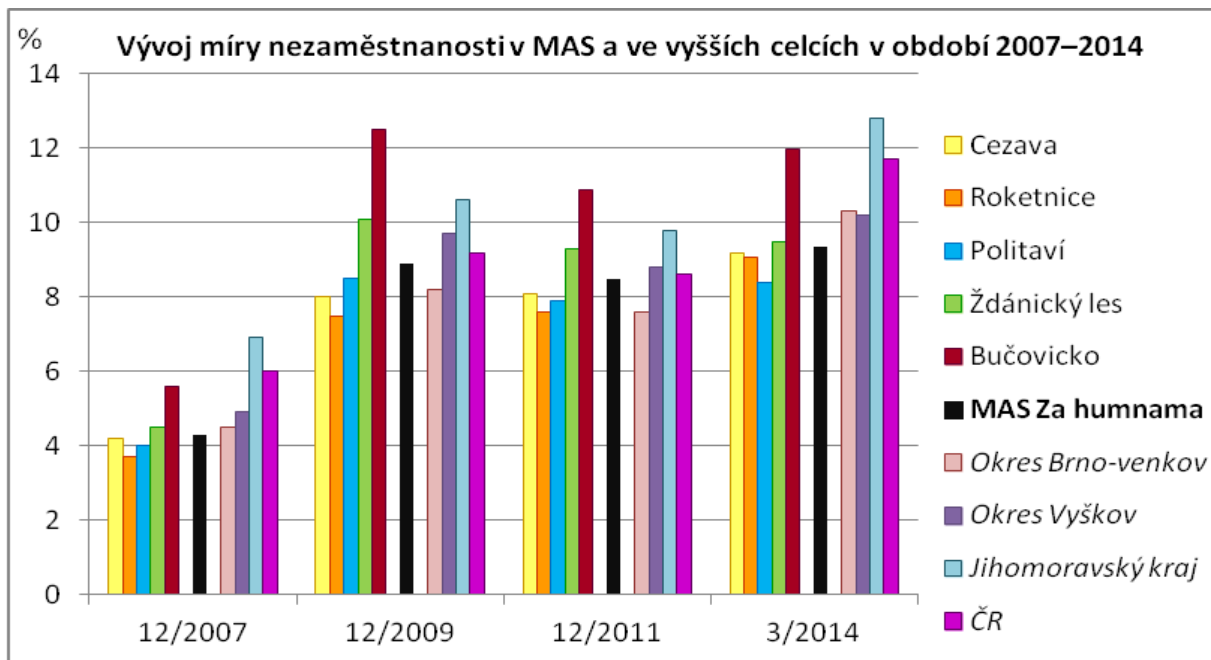
Obr. 10: Vyjíždka do zaměstnání v MAS Za humnami

Pramen: SLDB 2011, vlastní zpracování

Zásadním centrem **dojíždky za prací** je pro obyvatele MAS Za humnami je město Brno, kam dojíždí více než 80 % všech dojíždějících za prací. Necelých 6 % pracujících vyjíždí do Slavkova a 2,2 % do Šlapanic a zbytek do ostatních obcí v okolí (Modřice, Bučovice, Vyškov...). Téměř ve všech případech vyjíždí obyvatelé denně, jelikož se jedná o relativně krátké vzdálenosti. Intenzivní dojízdce napomáhá i kvalitní systém integrované dopravy v kraji.

Míra nezaměstnanosti v MAS Za humnami kopíruje dlouhodobější vývoj nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji i v ČR, vždy však byla výrazně nižší než hodnoty za kraj a nižší než hodnoty za ČR. Míra nezaměstnanosti v MAS na konci roku 2007 dosahovala hodnoty 4,3 %. V druhé polovině roku 2008 se však začaly projevovat dopady globální ekonomické recese a míra nezaměstnanosti začala růst a rostla až do roku 2010 – v prosinci 2010 dosáhla míra nezaměstnanosti v MAS hodnoty 9,0 %. V roce 2011 se hodnoty začaly postupně vracet, avšak vývoj dosud není tak příznivý jako byl před recesí. Na konci roku 2011 činila průměrná míra nezaměstnanosti v MAS 8,5 %, v okrese Brno-venkov 7,6 % a v okrese Vyškov 8,8 %, za Jihomoravský kraj 9,8 % a za ČR 8,6 %. V březnu 2014 činila průměrná míra nezaměstnanosti v MAS 9,3 %, v okrese Brno-venkov 10,3 % a v okrese Vyškov 10,2 %, za Jihomoravský kraj 12,8 % a za ČR 11,7 %.

Od roku 2012 je vykazován nový ukazatel, který nahrazuje míru nezaměstnanosti, tzv. podíl nezaměstnaných (podíl dostupných uchazečů o zaměstnání z osob ve věku 15–64), který ke konci března 2014 dosáhl v MAS 6,7 %, v okrese Brno-venkov 7,3 % a v okrese Vyškov 7,2 %, v Jihomoravském kraji hodnoty 9,2 % a v ČR 8,6 %. Vlivem sezónních prací (např. ve stavebnictví) se obvykle nezaměstnanost na jaře a v létě mírně snižuje. Při srovnání okresními a krajskými hodnotami v prosinci 2013 se zdá, že podíl nezaměstnaných v březnu 2014 spíše mírně vzrostl.

Obr. 11: Vývoj míry nezaměstnanosti v MAS a ve vyšších celcích v období 2007–2014

Pramen: Úřad práce ČR, Portál zaměstnanosti MPSV, zpracování GaREP

Z hlediska prostorového rozložení míry nezaměstnanosti v MAS (viz následující obrázky) je dlouhodobě nejhorší situace na Bučovicku, naopak oblasti situované blíže k Brnu, kde je také vysoká vyjíždka za prací (zejména do Brna), mají míru nezaměstnanosti poměrně nízkou.

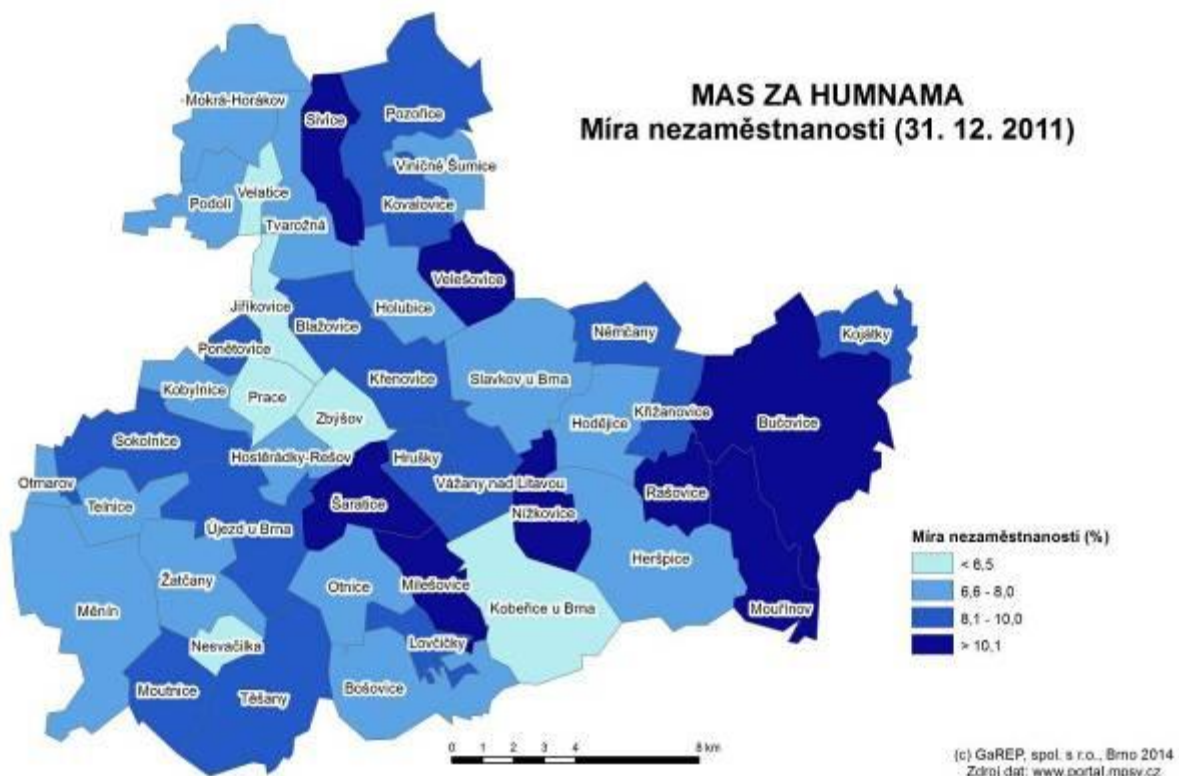
V oblasti nezaměstnanosti je nicméně situace v jednotlivých obcích specifická: často těsně vedle sebe leží obec s velmi nízkou nezaměstnaností a obec s poměrně vysokou nezaměstnaností. Určitý vliv na to má i velikost obce: v případě malé obce i přírůstek uchazečů o zaměstnání může znamenat výraznější nárůst míry nezaměstnanosti.

Tab. 13: Míra nezaměstnanosti v MAS Za humnami v letech 2007–2014 (v %)

Obec	12/2007	12/2008	12/2009	12/2010	12/2011	3/2014
Cezava	4,2	4,3	8,0	9,0	8,1	9,2
Rokytnice	3,7	3,7	7,5	8,4	7,6	9,1
Politaví	4,0	4,1	8,5	8,6	7,9	8,4
Ždánický les	4,5	4,4	10,1	10,5	9,3	9,5
Bučovicko	5,6	6,9	12,5	10,2	10,9	12,0
MAS Za Humnami	4,3	4,5	8,9	9,0	8,5	9,3
Okres Brno-venkov	4,5	4,4	8,2	8,9	7,6	10,3
Okres Vyškov	4,9	5,2	9,7	9,2	8,8	10,2
Jihomoravský kraj	6,9	6,8	10,6	10,9	9,8	12,8
ČR	6,0	6,0	9,2	9,6	8,6	11,7

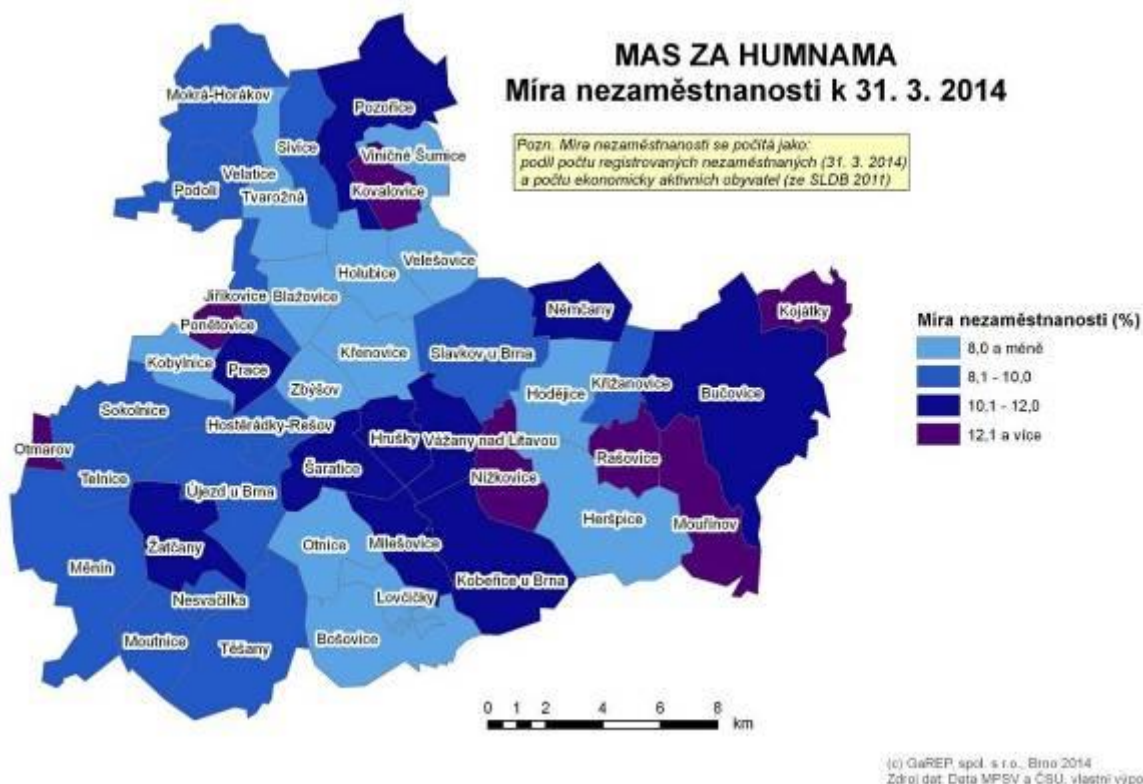
Pramen: Úřad práce ČR, Portál zaměstnanosti MPSV, zpracování GaREP

V březnu 2014 byla s velkým odstupem nejvyšší míra nezaměstnanosti v obcích Kojátky (18,8 %), Mouřínov (18,1 %) a Ponětovice (17,9 %). Čtvrtá obec v pořadí Nížkovice měla 13,5 %. Nejnižší míra nezaměstnanosti byla ve Viničných Šumicích (6,2 %), následuje Zbýšov (7,0 %) a Lovčičky (7,1 %), Hodějice (7,3 %), Otnice (7,3 %) a Kobylnice (7,4 %). Ve Slavkově u Brna činila míra nezaměstnanosti 8,1 %, v Bučovicích 11,5 %.

Obr. 12: Míra nezaměstnanosti v MAS Za humnami k 31. 12. 2011

Pramen: MPSV

Obr. 13: Míra nezaměstnanosti v MAS Za humnama k 31. 3. 2014

Pramen: MPSV, Úřad práce ČR

Míra nezaměstnanosti odráží nesoulad v nabídce a poptávce po práci. Zatímco **počet uchazečů o zaměstnání** dosahuje v obcích v součtu hodnot v řádech tisíců, nabídka **volných pracovních míst** evidovaných úřadem práce je minimální. V rámci jednotlivých obcí se jedná o jednotky. Více než 10 volných pracovních míst bylo v březnu 2014 evidováno pouze ve 3 obcích MAS: v Bučovicích (13), v Měnině (11) a ve Slavkově u Brna (14). Celkový počet volných pracovních míst na území MAS registrovaných úřadem práce činil pouze 84 (skutečně volných pracovních míst je o něco více, protože ne všechny subjekty volná místa hlásí). Počet uchazečů na jedno volné pracovní místo v MAS činilo 31,8, což je hodnota výrazně převyšující hodnoty okresu Brno-venkov (13,7) a ČR (14,9), ale i okresu Vyškov a Jihomoravského kraje (obojí shodně 21). Závažnost těchto hodnot částečně snižuje fakt, že vzhledem k vysoké dojížděce za prací do Brna (a dobré dostupnosti Brna z většiny obcí MAS) jsou možnosti získat zaměstnání o něco vyšší.

Pro hledání vhodných způsobů řešení nezaměstnanosti je nutné znát strukturu nezaměstnanosti. V tab. 14 jsou uvedeny základní ukazatele struktury nezaměstnanosti.

Tab. 14: Struktura nezaměstnanosti v MAS Za humnami k 31. 3. 2014

	Počet uchazečů o zaměstnání	Podíl nezaměstnaných z počtu obyvatel ve věku 15–64 let (v %)	Podíl nezaměstnaných žen na celkovém počtu uchazečů (v %)	Podíl uchazečů nad 50 let na celkovém počtu uchazečů (v %)	Podíl osob nezaměstnaných (déle než 12 měsíců na celkovém počtu uchazečů (v %)	Podíl nezaměstnaných absolventů na celkovém počtu uchazečů (v %)	Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo
Cezava	603	6,5	49,3	23,1	31,7	6,6	22,3
Rokytnice	635	6,5	50,7	26,6	34,2	6,6	52,9
Politaví	726	6,1	50,7	28,7	30,2	6,5	25,9
Ždánický les	212	6,8	51,4	30,2	24,5	7,5	53,0
Bučovicko	494	8,3	50,0	29,8	40,7	5,5	38,0
MAS Za humnami	2670	6,7	50,3	27,2	33,0	6,4	31,8
Okres Brno-venkov	10330	7,3	49,4	25,3	36,4	6,5	13,7
Okres Vyškov	4465	7,2	47,1	29,6	36,5	5,8	21,0
Jihomoravský kraj	73200	9,2	47,6	26,8	41,7	5,4	21,0
ČR	608315	8,6	47,7	27,6	41,4	4,4	14,9

Pramen: Úřad práce ČR, MPSV.

Podíl nezaměstnaných žen dává rámcovou informaci, jakým směrem orientovat tvorbu nových pracovních míst. Hodnoty tohoto ukazatele se ve všech částech MAS pohybují kolem 50 %, což neindikuje specifické problémy. Vysoký podíl nezaměstnaných žen je však v Ponětovicích (67,7 %) a ve Zbýšově (65 %).

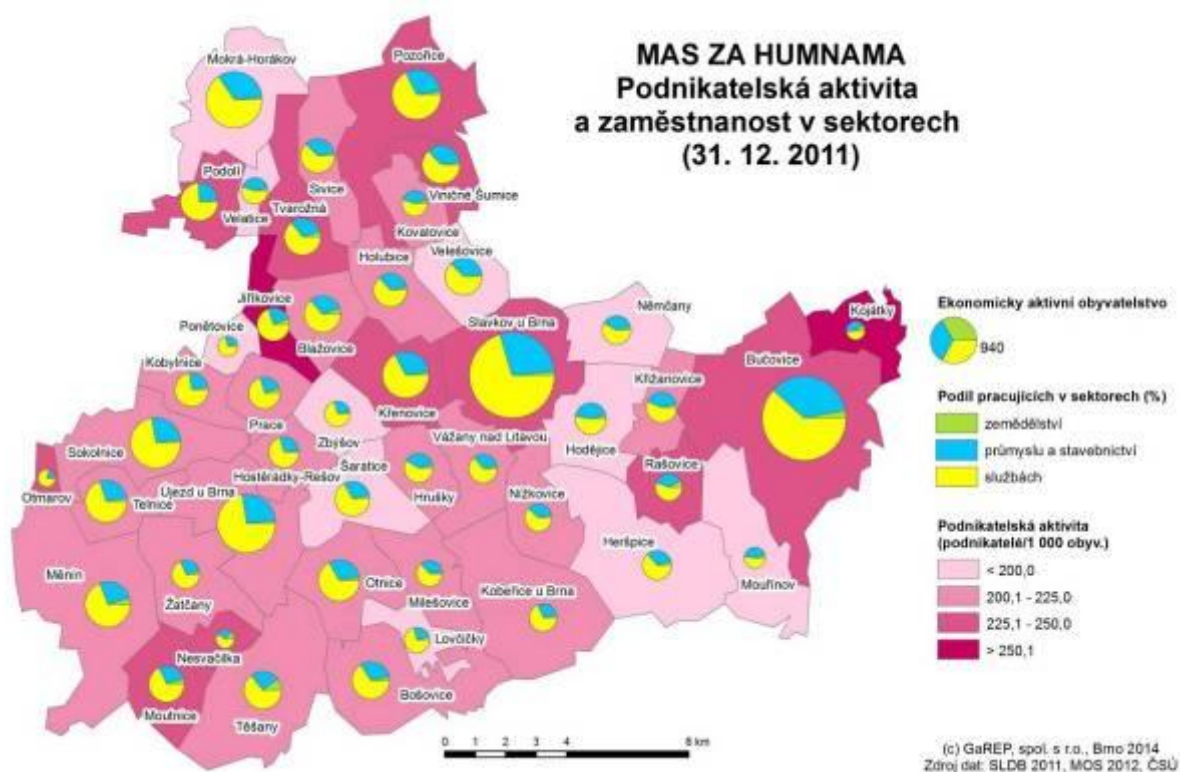
Nezaměstnané osoby nad 50 let často velmi obtížně hledají zaměstnání a často se stávají dlouhodobě nezaměstnanými. V případě MAS Za humnami jde o problém u částí MAS spadajících do okresu Vyškov. Podíl nezaměstnaných uchazečů nad 50 let v nich činí téměř 30 % a o něco převyšuje průměr ČR. Více než 40% podíl uchazečů nad 50 let je v Hruškách, Křenovicích, Křižanovicích a Heršpicích.

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (tj. osob nezaměstnaných déle než 12 měsíců) činí 33 %. Nejvyšší je na Bučovicku (40,7 %) (nejvyšší hodnoty dosáhl se 60 % Mouřínov). Je zřejmé, že se zde vytvořila skupina osob, které mají problém s návratem na trh práce. Celková hodnota za MAS je ale významně nižší než hodnoty za okresy, kraj i ČR. Ač se MAS nachází v relativně dobré poloze, podíl nezaměstnaných absolventů převyšuje nejen hodnotu ČR, ale i kraje, což vzhledem k ostatním souvislostem naznačuje možný problém.

Veřejně prospěšné práce využívá 30 obcí. Zástupci obcí jsou většinou spokojeni, nicméně někteří si stěžují na nemožnost vybrat si určitého pracovníka nebo spolupráci s úřadem práce. Ne všichni pracovníci také vykovávají svoji práci dobře, a to i díky malé odměně.

Podnikatelskou aktivitu (tj. počet podnikatelských subjektů na 1 000 obyvatel) ovlivňuje zejména poloha a velikost obce, v některých obcích je však registrovaných řada podnikatelů, kteří nevykonávají svoji činnost. Hodnoty podnikatelské aktivity se v obcích MAS výrazněji liší – nejvyšší hodnotu mají Kojátky (283) a Jiříkovice (259). Naopak nejmenší hodnotu vykazují obce Mouřínov (163) a Zbýšov (161). Všechny obce MAS dosahují v průměru 211 podnikatelských subjektů na 1 000 obyvatel, což je ve srovnání s ČR, kde je podnikatelská aktivita 259 podnikatelů na 1 000 osob, hodnota výrazně nižší. Tento stav však může způsobovat blízkost města Brna, kde pracuje řada obyvatel MAS, kteří necítí potřebu zakládat vlastní podnikání.

Přehled nejvýznamnějších podnikatelských subjektů a míra podnikatelské aktivity v obcích MAS Za humnami je uvedena v datové příloze.

Obr. 14: Zaměstnanost a podnikání v MAS Za humnami

Pramen: SLDB 2011, MOS 2012 (ČSÚ)

S lokalizací svého podniku jsou podnikatelé, kteří se zúčastnili terénního šetření, většinou spokojeni. Další rozvoj jejich podniků však komplikují některé skutečnosti, zejména makroekonomického charakteru. **Nejvýznamnějším problémem je celková ekonomická situace, dále jsou to vysoké náklady na energie či materiál a legislativní omezení.** Jedná se tedy o vlivy, které MAS či orgány působící na jejím území mohou ovlivnit jen v nepatrné míře. Jiné typy vlivů – např. nedostatek prostoru, problémy s hledáním pracovní síly či dopravní dostupnost – jsou problémy mnohem méně závažnými.

Počet pracovních míst koresponduje s velikostí obce, situace v celé MAS je však na rozdíl od jiných území velmi ovlivněna blízkostí Brna, které představuje hlavní dojížděckou centrum téměř všech obcí MAS. Přesto se v obcích MAS nachází řada podnikatelů, malých a i několik

středních podniků, jako např. Českomoravský cement a.s. s 220 zaměstnanci v obci Mokrá-Horákov nebo firma MIRROR, s r.o. se 130 zaměstnanci v Holubicích, která se zabývá výrobou plastových oken a dveří.

Nejvíce pracovních míst je ve Slavkově u Brna, a to přes 3,6 tis., přes 3 tis. pracovních míst je také v Bučovicích. Více než 1,1 tis. pracovních míst je v Újezdě u Brna. Více než 500 míst je v šesti obcích MAS. Naopak méně než 100 pracovních míst se nachází ve třech obcích – Kojátkách, Otmarově a Nesvačilce.

Celkově jsou obyvatelé obcí MAS s nabídkou pracovních míst velmi nespokojeni. Nová pracovní místa jsou podle nich jedno z důležitých témat, na které by se další rozvoj MAS měl zaměřit.

Problémem zemědělských oblastí, do kterých můžeme území MAS Za humnami zařadit, byla v 90. letech transformace zemědělství, která způsobila optimalizaci řady zemědělských podniků. Dalším významným okamžikem byl vstup do EU v roce 2004, který přinesl další změny struktury zemědělské výroby. Proto v současné době zůstává řada, především zemědělských, ale i jiných budov nevyužitá. Tyto objekty lze označit za tzv. **brownfields**⁵, z nichž některé jsou v současné době nabízeny jako volné objekty pro podnikání (viz datová příloha). Tyto objekty pro podnikání jsou lokalizovány na území 13 obcí. Volné pozemky pro podnikání se nacházejí na území 25 obcí, vlastnická a velikostní struktura je různá – buď jsou pozemky ve vlastnictví obce nebo v soukromém vlastnictví, což může být překážka pro využití pozemků. Velikost pozemků se pohybuje o několika desítek a po desítky tisíc metrů čtverečních. Přehled volné objektů/pozemků pro podnikání je uveden v datové příloze.

2.1.7 Cestovní ruch

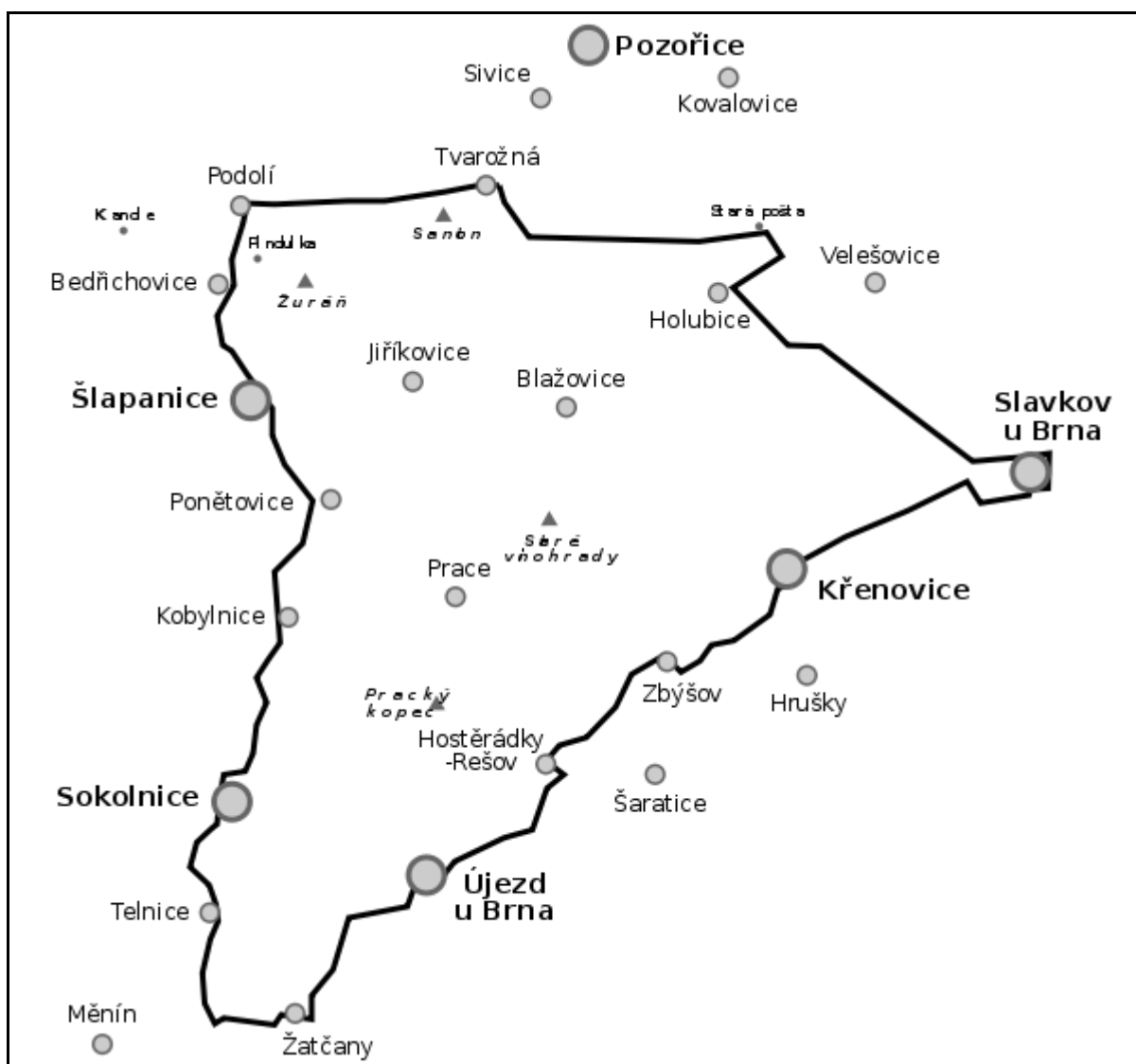
Samotné území MAS Za humnami má jako celek průměrný potenciál pro využití v oblasti aktivit cestovního ruchu a rekreace. V případě střední části území MAS (Cezava, Politaví a vybrané části Roketnice a Bučovicka) se jedná většinou o intenzivně zemědělsky využívanou oblast rovinného charakteru a v případě Ždánického lesa a Dražanské vrchoviny se jedná o vrchovinný souvislý pás listnatých a smíšených lesů.

Velký vliv na rozvoj cestovního ruchu v daném území má nejen jeho „vybavenost“ atraktivitami a turistickými cíli, ale také jeho geografická poloha. Právě poloha regionu v rámci městské aglomerace města Brna, která disponuje významným počtem potencionálních návštěvníků a výbornou dopravní dostupností může ovlivnit další možnosti místního rozvoje cestovního ruchu, a to zejména v oblasti krátkodobé příměstské rekreace nebo u sekundárního bydlení. Zároveň i těsné sousedství hojně navštěvovaného Moravského krasu může být významným zdrojem budoucích návštěvníků. Vedle pozitiv se také objevují i negativa, která jsou v tomto případě nejčastěji spojována s lokalizací nefrekventovanější dálnice v ČR (D1), která rozděluje území MAS na severní menší část a jižní větší část. Mezi negativa lze i zařadit menší přírodní potenciál většiny území MAS, která je intenzivně zemědělsky využívána.

---

⁵ Brownfields jsou pozemky a budovy, které ztratily svoje původní využití nebo jsou málo využité. Často mají – nebo se předpokládá, že mají – ekologické poškození a zdevastované výrobní i jiné budovy.

Atraktivitu regionu lze rozdělit na dvě základní oblasti – historické památky a přírodní atraktivitu. **Jednoznačně dominujícími turistickými atraktivitami na území mikroregionu jsou historické památky a místa spojená s bitvou u Slavkova**, která se zde odehrála v roce 1805. Nesměřují sem proto pouze turisté z naší republiky, ale z celého evropského kontinentu, i když bohužel ne průběžně ale zejména nárazově při konání různých akcí s tím spojených, čímž občas dochází k nárazovým zatížením území mnoha tisíci návštěvníky. Snahou do budoucna by určitě mělo být tyto návštěvnosti více rozložit do celého roku. Přestože místo vlastního vojenského střetnutí leží u obce Prace (Pracký kopec), hlavním cílem návštěvníků je město Slavkov u Brna a především jeho zámek. Celkem 16 obcí MAS Za humnami je ale i součástí v roce 1992 vyhlášené památkové zóny Bojiště bitvy u Slavkova (viz obr. níže).

Obr. 15: Areál chráněné památkové zóny Slavkovského bojiště

Pramen: <http://cs.wikipedia.org>

Součástí památkové zóny je také poměrně velké množství kulturních památek právě spojených s touto bitvou. Ty nejvýznamnější (Mohyla míru, Santon, zámek a park ve Slavkově, Stará pošta, Žuráň) jsou konkrétněji představeny v datové příloze.

V oblasti přírodních atraktivit dominuje Ždánický les, který je vyhlášen jako přírodní park a tvoří jižní hranici území MAS. Naopak severní části území MAS se dotýká jižní výběžek Dražanské vrchoviny v bezprostředním sousedství Moravského krasu. Chráněná krajinná oblast Moravský kras na území MAS Za humnami zasahuje pouze do obce Mokrý-Horákov, kde je vymezena pouze na velmi malé části extravilánu obce (v intravilánu nikoliv) – konkrétně v přírodní rezervaci Údolí Říčky.

Členitá lesnatá krajina Ždánického lesa i Dražanské vrchoviny, jenž své okolí převyšují cca o 100 výškových metrů a svým lesnatým charakterem jsou určitou zdejší výjimkou, předurčuje ke sportovně turistickému vyžití formou cykloturistiky či pěších výletů. V obou oblastech se nachází největší koncentrace značených cykloturistických a pěších tras na území MAS. Tato oblast je velmi přitažlivá pro samotné místní obyvatele z MAS a také hlavně pro obyvatele blízké brněnské aglomerace jako místa krátkodobé rekreace.

Základní turistická infrastruktura

Z dotazníků vyplněných jednotlivými obcemi bylo zjištěno, že ve 12 obcích MAS (cca čtvrtina) se nachází ubytovací zařízení. Celkový počet lůžek byl starosty obcí uveden v počtu 355, což je ale velmi podhodnocené číslo. Na základě oficiálních statistických dat z ČSÚ a jiných studií lze na území MAS odhadnout počet lůžek v rozmezí 700–800.

Kapacita lůžek indikuje určitou atraktivnost dané obce, a proto je logicky největší koncentrace ubytovacích zařízení z celého regionu MAS lokalizována ve Slavkově u Brna (cca 200 lůžek různého stupně kvality – od hotelu až po ubytovny).

Vedle ubytovacích zařízení také bylo v rámci dotazníkového šetření zjištěno 37 restauračních zařízení a 54 pohostinství, které návštěvníci i místní občané mohou ve svém volném čase využívat.

Specifický a velmi významný potenciál v ubytovací turistické infrastruktuře a s ním spojené návštěvníky představuje **tzv. druhé bydlení (objekty individuální rekreace), tedy zejména chataření a chalupaření**. Na území MAS bylo dle zaslaných podkladů od představitelů obcí identifikováno celkem 839 objektů individuální rekreace z toho 283 chat a 507 chalup. Nejvíce těchto zařízení bylo zaznamenáno ve městě Bučovice – celkem 318. V České republice je tento typ ubytování velmi oblíbený a také rozvinutý, a to zejména v zázemí velkých měst. Brno v tomto směru není výjimkou a v jeho zázemí lze identifikovat největší výskyt chat a chalup okolo Brněnské přehrady, údolí Bobravy nebo v Moravském krasu, jehož okraj zasahuje i do území MAS Za humnami. Majitelé těchto zařízení také mohou představovat významnou skupinu místních aktérů při rozvoji území, popřípadě i určitý potenciál budoucích místních občanů, neboť v současnosti dočasné tzv. druhé bydlení se v mnoha případech mění v budoucnosti na trvale obývaný dům.

Na území MAS se nacházejí tři města, u kterých se přirozeně očekává koncentrace ubytovacích kapacit a aktivit cestovního ruchu vůbec, což se potvrdilo zejména u města Slavkov u Brna a Bučovic, nikoliv již u Újezdu u Brna. Slavkov u Brna je totiž přirozeným centrem památkové zóny Bojiště bitvy u Slavkova. Významnou atraktivitou je také, zejména v letní sezóně, Slavkovský zámek včetně golfového hřiště. V Bučovicích se zase nachází zámek a muzeum.

Doprovodná turistická infrastruktura

Díky krajině s mírně zvlněným terénem, kde nedochází k prudkému stoupání, bylo na území MAS vyznačeno poměrně velké množství cyklotras, které prochází většinovým počtem obcí (31). Zároveň bylo vybudováno několik cyklostezek, které jsou nejčastěji navázány nebo jsou postaveny přímo ve vedení mezinárodního dálkového cyklokoridoru sítě EuroVelo. Středem území MAS prochází trasa EuroVelo 4 (Francie/Roscoff – Ukrajina/Kijev)

Budování naučných stezek z posledních let se projevilo i v území MAS. V současnosti prochází nějaká naučná stezka přes území 12 obcí. Nejvýznamnější naučná stezka se týká Slavkovského bojiště a je výstižně nazvána jako NS Bitva tří císařů.

V letní sezóně jsou návštěvníky regionu využívána různá koupaliště či možnosti přírodního koupání (v 13 obcích), z nichž atraktivitou jistě vystupuje přírodní koupací biotop v Kovalovicích, který vznikl v roce 2007 pravděpodobně jako první koupaliště tohoto druhu pro širokou veřejnost v ČR.

Významnou atraktivitou je také, zejména v letní sezóně, Slavkovský zámek včetně golfového hřiště. V Bučovicích se zase nachází zámek a muzeum atd.

Venkovský prostor, ve kterém se většina území MAS nachází, má vhodné předpoklady pro rozvoj venkovského cestovního ruchu. V případě MAS Za humnami platí tento fakt pouze částečně, a to zejména pro rozvoj cykloturistiky. Rozvoji venkovského cestovního ruchu také napomáhají i různé pěší stezky naučného charakteru či hipotrazy. Vzájemné propojení těchto typů tras je lokalizováno v obci Němčany. Zemědělsky intenzivně obdělávaná půda s převažující rostlinnou výrobou již ale není příliš vhodná pro rozvoj agroturistiky či ekoturistiky. Vyšší potenciál tak představuje pouze úpatí Ždánického lesa a Dražanské vrchoviny. Nejvýznamnějším a téměř jediným subjektem tohoto typu představuje na území MAS lokalita nazvaná Jalový Dvůr, kde se nachází ekofarma.

Určitým specifickým a jedinečným většiny území jižní Moravy je vinařství, která již samo o sobě představuje významný turistický potenciál. Přestože MAS Za humnami leží již poměrně severně, tak ale i zde je více než polovina ze všech obcí MAS zařazena mezi vinařské obce i když s poměrně malými podíly vinic na jejich celkové rozloze. Většina z těchto vinařských obcí spadá do Velkopavlovické oblasti (23 obcí) a pouze jedna obec je přiřazena do Slovácké oblasti (Rašovice). Velmi zajímavou vinařskou lokalitou je z turistického pohledu jistě severní část obce Viničné Šumice, kde se strmě zdvíhá terén s vinohrady.

Ve 4 obcích (Bučovice, Kobylnice, Mokrý-Horákov, Slavkov u Brna) také slouží návštěvníkům turistické informační centrum, které poskytují návštěvníkům různé turistické služby za celý region nejen za své obce. Ani jedno TIC ale není certifikováno dle jednotné klasifikace turistických informačních center ČR.

Vedle zmíněných turistických aktivit se na území obcí MAS pořádá velké množství společenských, kulturních a sportovních akcí, které také mohou lákat návštěvníky do území. Mezi nejvýznamnější akce se řadí každoroční rekonstrukce Bitvy tří císařů u Tvarožné a související aktivity v okolních obcích, folklórní festival Pod Křenovskou máj v Křenovicích, divadelní festival M. Doležala v Bučovicích nebo Conventus Moraviae – mezinárodní hudební festival ve Slavkově.

Za účelem propagace cestovního ruchu byly v ČR vytvořeny turistické regiony a oblasti. Území MAS Za humnami spadá do turistického regionu Jižní Morava, který je totožný s územím Jihomoravského kraje. V rámci kraje je vymezeno 5 turistických oblastí, přičemž

území MAS spadá do ne příliš geograficky vhodně vymezené oblasti nazvané Brno a okolí. V rámci této oblasti by se měla propagace jednotlivých aktérů vzájemně koordinovat a aktéři spolupracovat. Mezi významné subjekty, které na úrovni této turistické oblasti v marketingu působí, lze jednoznačně zařadit Centrálu cestovního ruchu Jižní Moravy, Regionální rozvojová agentura Jižní Moravy, brněnská TIC nebo i přímo samotný Jihomoravský kraj. I na území MAS se také vyskytuje několik významných institucí, které aktivně realizují marketingové aktivity. Ty bývají nejčastěji spojeny s nejdůležitější atraktivitou regionu – Slavkovským bojištěm. Proto je zřejmé, že mezi nejnámennější subjekty lze jistě zařadit Zámek Slavkov, samotné město Slavkov u Brna, Austerlitz o.p.s. a další dotčené obce.

Vybrané části území (obce) MAS Za humnami se také rozvoji cestovního ruchu dlouhodobě aktivně věnují. Například Dobrovolný svazek obcí Ždánický les a Politaví disponuje od roku 2013 vlastní marketingovou strategií, která by měla napomoci dalšímu rozvoji cestovního ruchu v regionu. V dané marketingové strategii je provedena důkladná a podrobná analýza jednotlivých komponent cestovního ruchu daného území DSO a jsou navrženy marketingové nástroje dalšího rozvoje, které by po určité aktualizaci a rozšíření turistických produktů mohly být využity i pro zbytek území MAS.

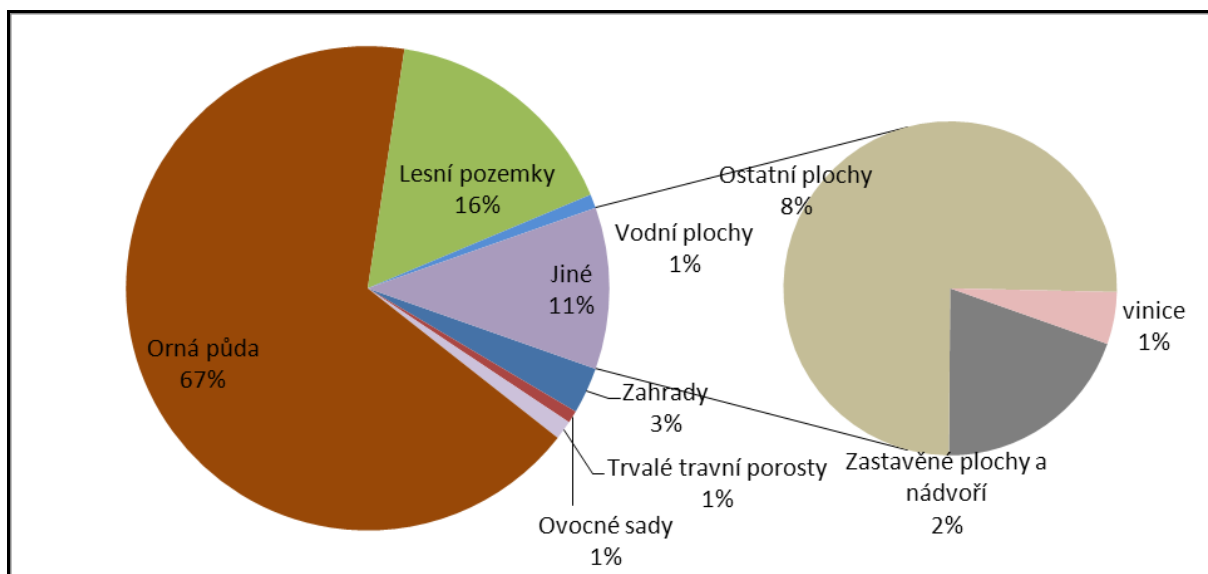
Na druhé straně poměrně špatná situace z hlediska snahy o rozvoj cestovního ruchu panuje na úrovni jednotlivých obcí, neboť pouze dvě obce (Slavkov u Brna a Újezd u Brna) uvedly v dotazníku pro obce, že jednou z jejich priorit je rozvoj cestovního ruchu, což je z celkového počtu 45 obcí MAS velmi malé číslo. Nicméně z úrovně celého území MAS je ale zřejmé, že většina obcí naopak podporuje rozvoj cestovního ruchu na úrovni území MAS jako celku (nikoliv na úrovni solitérních obcí). Tento předpoklad (koncepční rozvoj cestovního ruchu na úrovni celého území) je pro efektivní rozvoj cestovního ruchu v regionu velmi důležitý a je základním předpokladem pro to, mít společný cíl rozvoje a ten společně a efektivně realizovat.

Celkově lze konstatovat, že cestovní ruch v MAS Za humnami není příliš rozvinutý, ale určité předpoklady rozvoje se zde nacházejí. Oblast cestovního ruchu je ale poměrně složitá a náročná záležitost, a to jak ze strany nutných veřejných výdajů pro vytvoření adekvátního zázemí a infrastruktury, tak i ze strany jeho řízení a koordinace na úrovni celého území. Proto je nutné pro další efektivní rozvoj cestovního ruchu s těmito věcmi počítat a aktivně se tomu na bázi partnerství a spolupráce věnovat.

2.1.8 Životní prostředí

Přírodní podmínky

Celková rozloha MAS Za humnami je 38968,2 ha. Nejčastějším typem v území je orná půda, která se rozkládá na 67 % rozlohy. Orná půda vyplňuje střed území MAS od východu na západ. Pouze na v katastrech hraničních obcích na severu a jihu nalezneme převahu lesů. Les celkově zabírá 6330,7 ha což je 16 % území. Z dalších typů ploch z hlediska využití půdy je na území hodně zahrad (1210,1 ha / 3 %). Trvalých travních porostů je zde minimum a rozkládají se pouze na 1 % půdy obdobně jako ovocné sady nebo vinice.

Obr. 16: Struktura pozemků MAS Za humnami k 31. 12. 2012

Pramen: data ČSÚ, zpracování GaREP spol. s r.o.

Geografie a geologie

Charakter krajiny je převážně zemědělský na západě s příměstskými prvky. Terén krajiny tvoří pahorkatina se středně zvlněným reliéfem. Nejvyšší místa v území se nacházejí na severu (504 m n. m.), kde do části území zasahuje Dražanská vrchovina a jihu (438 m n. m.), kde se nachází geomorfologický celek Ždánický les. Nejčastěji se nadmořská výška v území pohybuje mezi 250–350 metry. Území geomorfologicky zasahuje z Jihu do Vnějších západních Karpat a přechází směrem na sever do Vněkarpatských sníženin Západních Karpat, na severu pak zasahuje i do Česko-moravské soustavy České vysočiny.

Geologicky je území pestré, ze severu do oblasti MAS zasahují prvohorní zvrásněné převážně usazené horniny, většina území je ale tvořena třetihorními usazenými horninami (jíly, písky), třetihorními usazenými horninami alpsky zvrásněnými (pískovce, břidlice) a čtvrtohorními usazenými horninami (hlíny, spraše, štěrky, písky). Právě díky zvětrávání spraší se v oblasti vyskytují velmi úrodné půdy⁶. V okolí vodního toku Litavy a jejích přítoků se nacházejí převážně nivní půdy s vysokou úrodností. Ve větší vzdálenosti od toku se v nižších polohách nalézají černice a černozemě s vysokým podílem humusu. Se vzrůstající nadmořskou výškou kvalita půdy klesá a vyskytují se další půdní typy jako hnědozem, kambizem a pararendziny. Právě díky této velké kvalitě místních půd je pro většinu oblasti MAS typická intenzivní zemědělská produkce.

Klimatologie

Území je velmi chudé na srážky a to i ve srovnání s Českou republikou. Průměrný roční úhrn srážek dosahuje hodnot mezi 400–600 mm⁷. Průměrná roční teplota se pohybuje mezi 8–9 °C⁸. Podle Quitta se zde vyskytuje 5 typů klimatických oblastí⁹. Nejvíce do území zasahují

⁶ <http://www.geologicke-mapy.cz/>

⁷ ČHMÚ – průměrný roční úhrn srážek 1961–1990

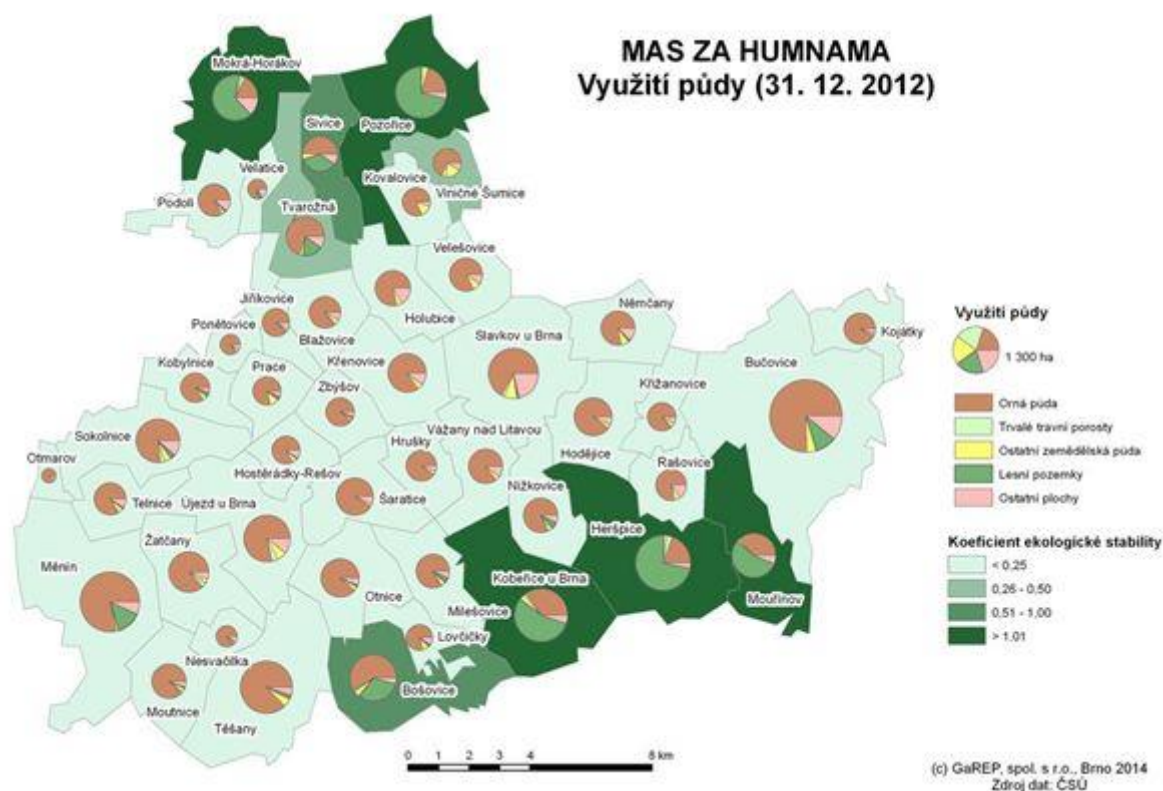
⁸ ČHMÚ – průměrná roční teplota vzduchu za období 1961–1990

⁹ Evžen Quitt – Klimatické oblasti Československa 1971

teplé oblasti T2 a T4 s velkým počtem letních dní, dále pak mírně teplá oblast MT11. Ostatní mírně teplé oblasti MT9 a MT10 zasahují do MAS pouze okrajově v severní části území.

Hydrologie

Na území se nachází větší množství malých vodních toků. Největším vodním tokem je řeka Litava, která pramení mimo území MAS v katastru obce Chvalnov - Lísky (okres Kroměříž). Jedná se o silně regulovaný vodní útvar z důvodů ochrany před povodněmi, urbanizace a zemědělství. Průměrný roční průtok měřený ve stanici Rychmanov dosahuje hodnoty $1 \text{ m}^3/\text{s}^{10}$. Významnými přítoky Litavy na území MAS je vodní tok Říčka, Milešovický potok, Hranečnický potok, Žlebový potok, Rakovec a přes území protéká ještě potok Dunávka, který se do Litavy vlévá v obci Blučina mimo oblast MAS. Vodních ploch v území není velké množství a celkově zabírají 360,1 ha, což odpovídá necelému 1 % z rozlohy MAS. Celá oblast spadá do povodí řeky Dyje a úmoří Černého moře.

Obr. 17: Využití půdy v MAS Za humnami

Pramen: ČSÚ

Kvalita životního prostředí

Kvalitu životního prostředí velmi negativně ovlivňuje intenzivní zemědělská produkce a s ní spojené negativní vlivy na krajinu. Velkým problémem je degradace půdy v důsledku vodní a větrné eroze. Velké plochy rozorané zeminy mají minimální schopnost odolávat odnosu nejmenějších humózních částic. Důsledky zemědělské činnosti se promítají i do kvality místních povrchových a podzemních vod, ve kterých se nacházejí příměsi hnojiv a jiných

¹⁰ Evidenční list hlásného profilu č. 382 ČHMÚ

chemických látek. Právě v důsledku nadměrného obsahu živin dochází v povrchových vodách k eutrofizaci, což znemožňuje život původním vodním organismům. Z pohledu ekologického stavu je kvalita vody v řece Litava dlouhodobě nevyhovující¹¹.

Ukazatel ekologické stability území dosahuje hodnoty 0,3, což ukazuje na území intenzivně využívané zemědělskou výrobou s oslabenými autoregulačními pochody v ekosystémech. Z tohoto pohledu je situace v území tristní. Navíc většina obcí nedosahuje ani na hodnotu větší než 0,1 což značí o území s maximálním narušením přírodních struktur a kde základní ekologické funkce musí být intenzivně a trvale nahrazovány technickými zásahy. Situace je lepší pouze v obcích ležících na severním a jižním okraji MAS (Mouřínov, Kobeřice u Brna, Mokrý-Horákov, Pozořice, Heršpice).

Kromě zemědělství je dalším významným znečišťovatelem prostředí silniční doprava, benzínová stanice v obci Hodějice a v obci Sivice Cementárna Mokrý.

Ochrana životního prostředí

Na území MAS se nachází především maloplošná chráněná území a to přírodní rezervace a přírodní památky. Národní přírodní památky jsou v území pouze dvě a to Baračka v obci Bučovice a Jeskyně Pekárna v obci Mokrý-Horákov. Národní přírodní rezervace není v území ani jedna. V území se nachází také větší počet evropsky významných lokalit, jež jsou součástí soustavy Natura 2000. Jedinou obcí, do které zasahuje velkoplošné chráněné území, je obec Mokrý-Horákov, kam zasahuje CHKO Moravský kras. Obecně chráněným územím je Přírodní park Ždánický les. Podrobný přehled je obsažen v datové příloze.

2.2 NÁZORY AKTÉRŮ NA STAV ÚZEMÍ

2.2.1 Názory obyvatel

Šetření obyvatel se zúčastnilo celkem 429 respondentů ze 40 obcí MAS. Nejvíce respondentů odpovídalo v Telnici (64) a Křenovicích (52). V pěti obcích odpověděl vždy jen jeden obyvatel, obyvatelé dalších pěti obcí se šetření nezúčastnili vůbec.

Zastoupení žen a mužů bylo mezi respondenty vyrovnané. Z hlediska věku výrazně převažovaly osoby v kategorii 25–49 let (dvě třetiny respondentů), následují osoby ve věku 50–64 let (20,7 % respondentů). Mladší a starší osoby se šetření zúčastnily spíše okrajově. Tři čtvrtiny respondentů pocházejí přímo z regionu MAS Za humnami, pouze čtvrtina je odjinud. Mezi respondenty převažovaly spíše vzdělanější osoby – se středoškolským (45,2 %) nebo vysokoškolským (41,3 %) vzděláním; podíl osob se základním vzděláním a vyučených byl nízký (13,5 %). Dvě třetiny respondentů tvořili zaměstnanci, další kategorie ekonomické aktivity byly vždy zastoupeny jen relativně málo. Polovina respondentů pracuje nebo studuje mimo region MAS, v regionu MAS mimo domovskou obec pracuje či studuje 13,3 % respondentů, přímo v místě bydliště pracuje či studuje pětina respondentů.

Co se týče jednotlivých **oblastí života v obci**, jsou respondenti nejvíce spokojeni s kvalitou bydlení (94,8 % respondentů považuje situaci za velmi dobrou nebo dobrou) a s možnostmi třídění odpadu (93,7 %). U třídění odpadu byl ze všech oblastí zaznamenán nejvyšší podíl

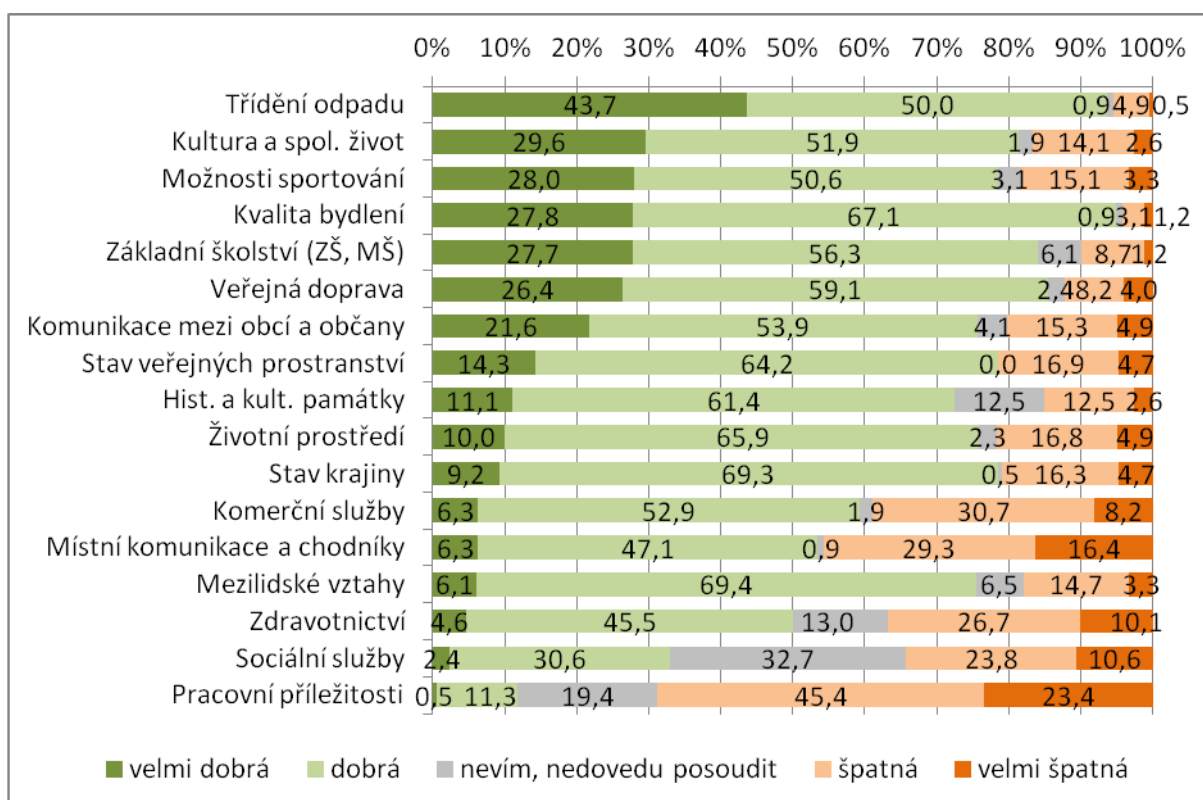
---

¹¹ Ročenka jakosti povrchových vod v povodí Moravy 2011-2012

osob hodnotících situaci jako velmi dobrou (43,7 %). Značná spokojenost je i s veřejnou dopravou (85,4 %), základním školstvím (84,0 %) a kulturou a společenským životem (81,5 %).

Výrazně nespokojeni jsou respondenti s nabídkou pracovních příležitostí (situaci považuje za špatnou či velmi špatnou 68,8 % respondentů). Dále jsou nespokojeni také se stavem místních komunikací a chodníků (45,7 %), nabídkou komerčních služeb (38,9 %), zajištěním zdravotní péče (36,9 %) a sociálních služeb (34,4 %).

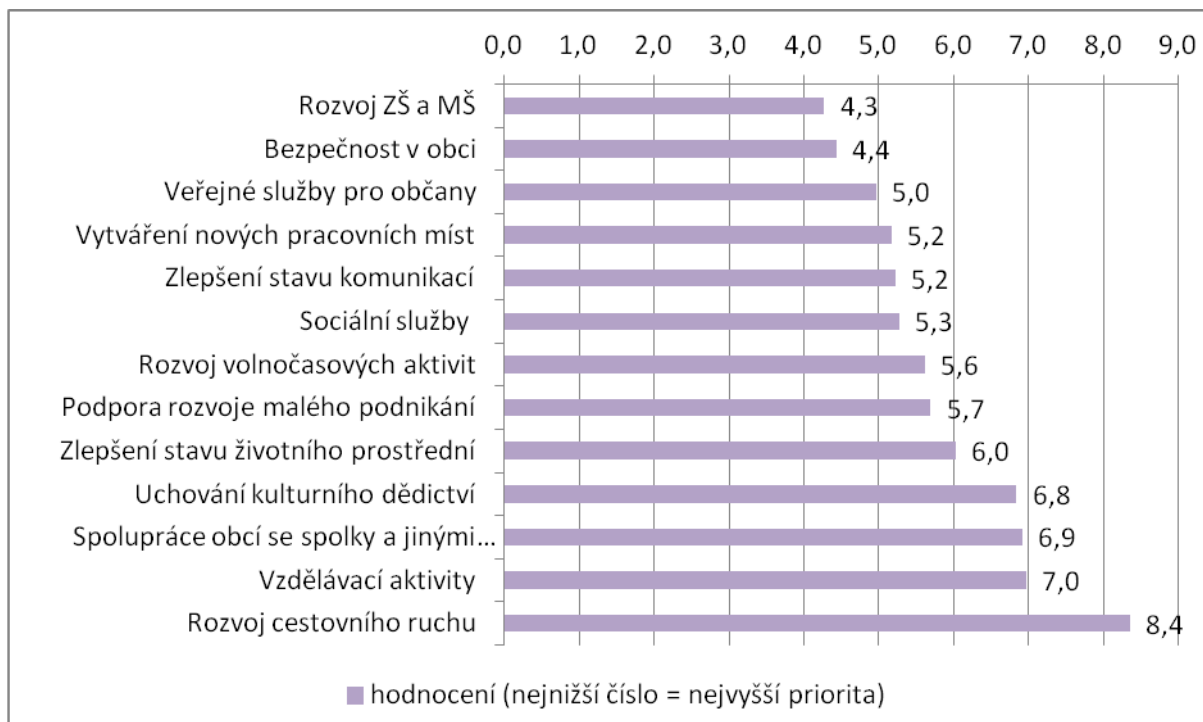
K oblasti sociálních služeb a k pracovním příležitostem se navíc značná část respondentů nedovedla vyjádřit (k sociálním službám 32,7 %, k pracovním příležitostem 19,4 %).

Obr. 18: Hodnocení stavu vybraných charakteristik v obcích MAS Za humnami

Pramen: Dotazníkové šetření obyvatel v obcích MAS Za humnami, 2013.

Při dalším rozvoji regionu by měl být podle názoru respondentů **největší důraz** kladen na rozvoj základních a mateřských škol a na zvyšování bezpečnosti v obci. Dalšími významnými oblastmi jsou veřejné služby pro občany, nová pracovní místa, zlepšení stavu komunikací a sociálních služeb. Ze spektra nabízených oblastí jsou pro respondenty nejméně důležité cestovní ruch, vzdělávací aktivity, spolupráce obcí s neziskovými organizacemi a uchování kulturního dědictví.

Obr. 19: Oblasti, na které by v obcích MAS Za humnami měl být kladen největší důraz

Pramen: Dotazníkové šetření obyvatel v obcích MAS Za humnami, 2013.

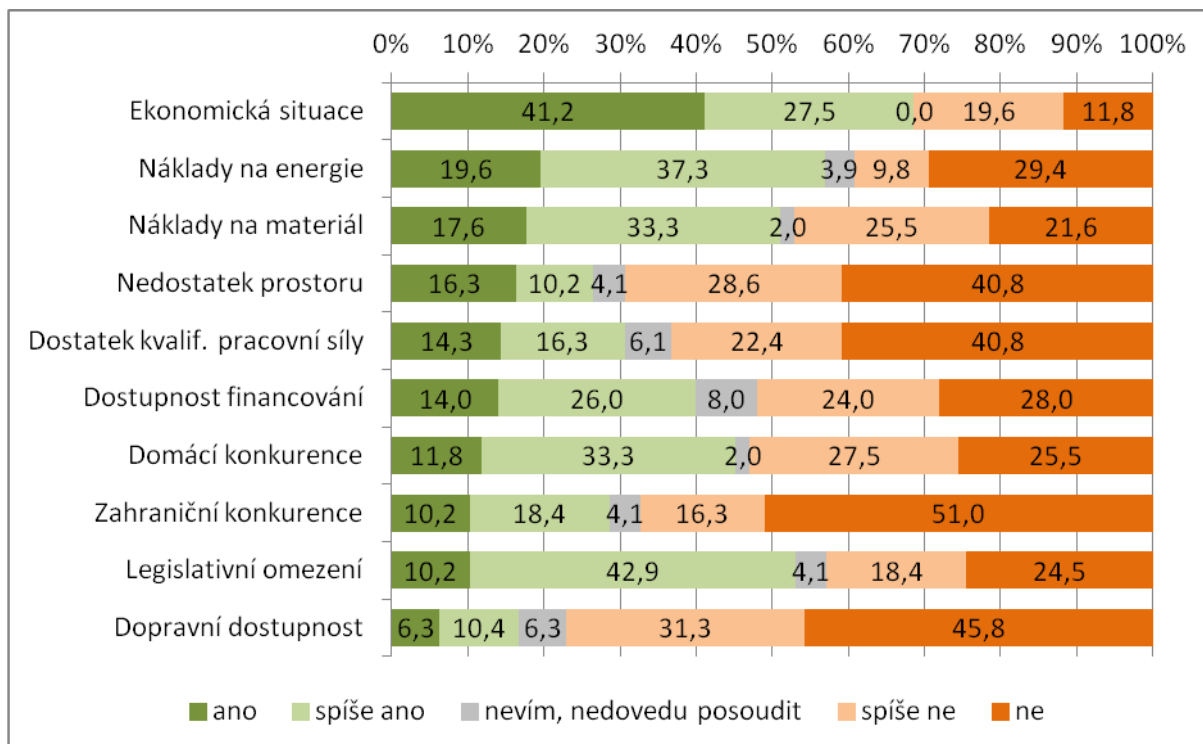
Pozn.: Nejmenší číslo značí nejvyšší prioritu.

2.2.2 Názory podnikatelů

Šetření podnikatelských subjektů se zúčastnilo celkem 53 respondentů. Tři čtvrtiny z nich byly podnikající fyzické osoby, čtvrtinu tvořily právnické osoby. Zhruba čtvrtina subjektů se věnuje obchodu a službám (28,3 %, tj. 15 respondentů), a také zpracovatelskému průmyslu či řemeslné výrobě (22,6 %, tj. 12 respondentů). Ze sektoru zemědělství, lesnictví a myslivosti pocházelo 8 respondentů (15,1 %); polovina z nich se však současně věnuje i jiné činnosti (obchodu a službám nebo dopravě). Jiné typy činností byly jen málo četné.

Dotázané subjekty mají průměrně cca 8 zaměstnanců, ale téměř polovinu respondentů (45,3 %) tvoří podniky bez zaměstnanců. Tři podniky se řadí do kategorie 50–99 zaměstnanců, další tři podniky jsou v kategorii 20–49 zaměstnanců; zbytek tvořily menší podniky (do 20 zaměstnanců). V nejbližším roce předpokládaly dvě třetiny podniků (35) setrvalý stav počtu zaměstnanců, s nárůstem počítalo 9 respondentů a s poklesem 7 respondentů.

Největší **překážkou rozvoje podniků** je podle názorů respondentů ekonomická situace (ano či spíše ano odpovědělo celkem 68,6 % respondentů; za překážku ji jednoznačně považuje 41,2 % respondentů /odpověď ano/). Dalšími významnými překážkami, které trápí více než polovinu respondentů, jsou vysoké náklady na energie (56,9 %), legislativní omezení (53,1 %) a vysoké náklady na materiál (51,0 %). Naopak nejmenším problémem je dopravní dostupnost, která trápí pouze 16,7 % respondentů.

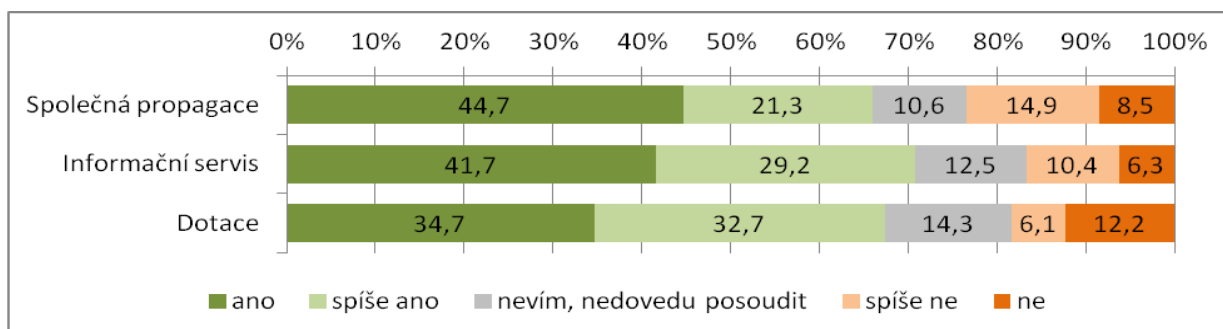
Obr. 20: Hlavní překážky rozvoje podniků v MAS Za humnami

Pramen: Dotazníkové šetření podnikatelů v obcích MAS Za humnami, 2013.

Danou obec jako **místo pro podnikání** hodnotí respondenti převážně pozitivně. Pro 68,0 % respondentů je vyhovující či dobrá, pro dalších 16,0 % dokonce výborná. Za špatnou považuje situaci 16,0 % respondentů.

Na období 2014–2020 plánují respondenti zejména zavést nové produkty či služby (50,9 %), zlepšit propagaci a marketing (47,2 %), rozšířit a modernizovat technologické vybavení (45,3 %), rozšířit či modernizovat budovu provozovny nebo sídla (41,5 %). Navazování spolupráce s dalšími partnery a rozšiřování činnosti do dalších obcí respondenti plánují již méně.

Podnikání respondentů by **MAS mohla podpořit** různými typy činností – propagací, poskytováním informací i dotacemi. Všechny tři typy činností byly uváděny v obdobné míře, nepatrně převažuje informační servis, relativně nejméně byly uváděny dotace.

Obr. 21: Vhodné způsoby podpory podniků ze strany MAS Za humnami

Pramen: Dotazníkové šetření podnikatelů v obcích MAS Za humnami, 2013.

Dotací podporu z MAS by využily tři čtvrtiny respondentů, zájem o ně nemá pouze čtvrtina z nich. Vyšší zájem byl zaznamenán u větších podniků – v kategorii nad 20 zaměstnanců mají zájem všichni.

2.2.3 Názory neziskových organizací

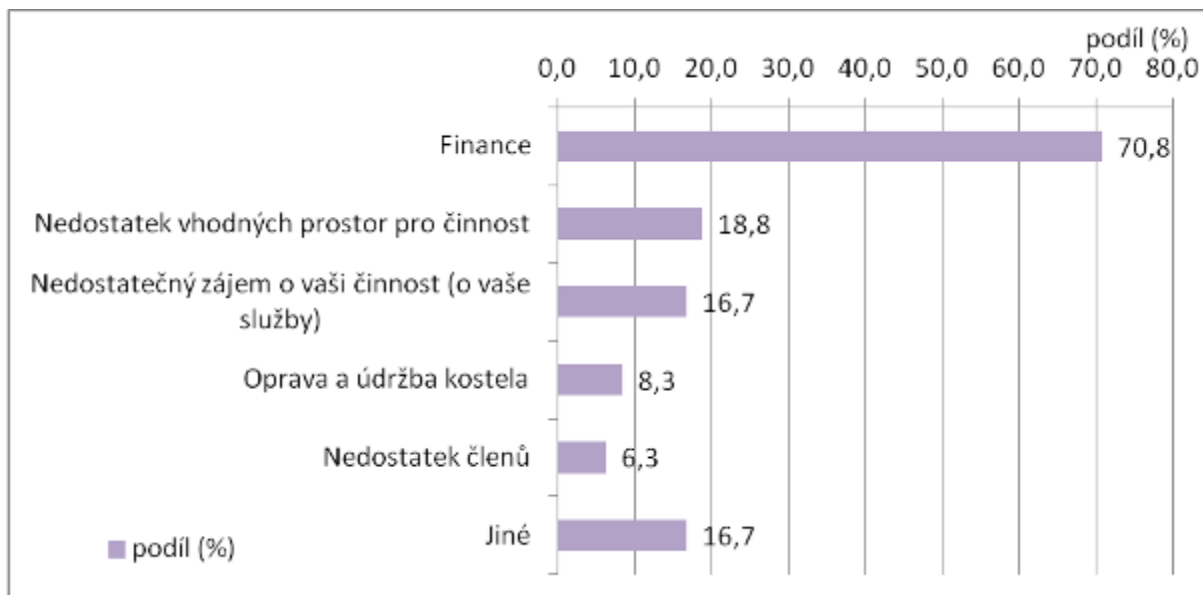
Šetření neziskových organizací se zúčastnilo celkem 48 respondentů. Tři čtvrtiny respondentů tvořila občanská sdružení¹² či spolky, jiné právní formy se vyskytovaly jen zřídka.

Počet členů neziskových organizací, které se zúčastnily šetření, velmi silně kolísá, pohybuje se od 3 do 820. Děti do 18 let tvoří průměrně čtvrtinu členů, i tento podíl se však výrazně liší – u dvou sdružení jsou členy pouze děti do 18 let, u jednoho tvoří téměř všechny členy, ale u 11 sdružení nejsou členy vůbec. U poloviny respondentů je počet členů stabilní (25 organizací), u třetiny roste (17) a pouze u desetiny organizací klesá (5).

Působnost respondentů je převážně místní (60,4 %); na regionální úrovni působí 27,1 % respondentů a na celostátní úrovni pouze 12,5 %.

Oblastí působení respondentů jsou zejména děti a mládež (31,3 % respondentů) a zájmové spolky (29,2 %). Relativně častými oblastmi jsou i kultura a umění (22,9 %), sport (22,9 %) a vzdělávání (16,7 %). **Cílovou skupinou** je nejčastěji široká veřejnost (u 52,1 % respondentů). Dále bývají cílovými skupinami rodiče s dětmi (37,5 %) a dospělí (31,3 %), již méně děti a mládež (25,0 %) a senioři (18,8 %).

Hlavním **problémem**, s nímž se neziskové organizace potýkají, je nedostatek financí (70,8 % respondentů). Jiné problémy je trápí nepoměrně méně – např. nedostatek vhodných prostor pro činnost (18,8 %), nedostatečný zájem o činnost či služby neziskové organizace (16,7 %) atd.

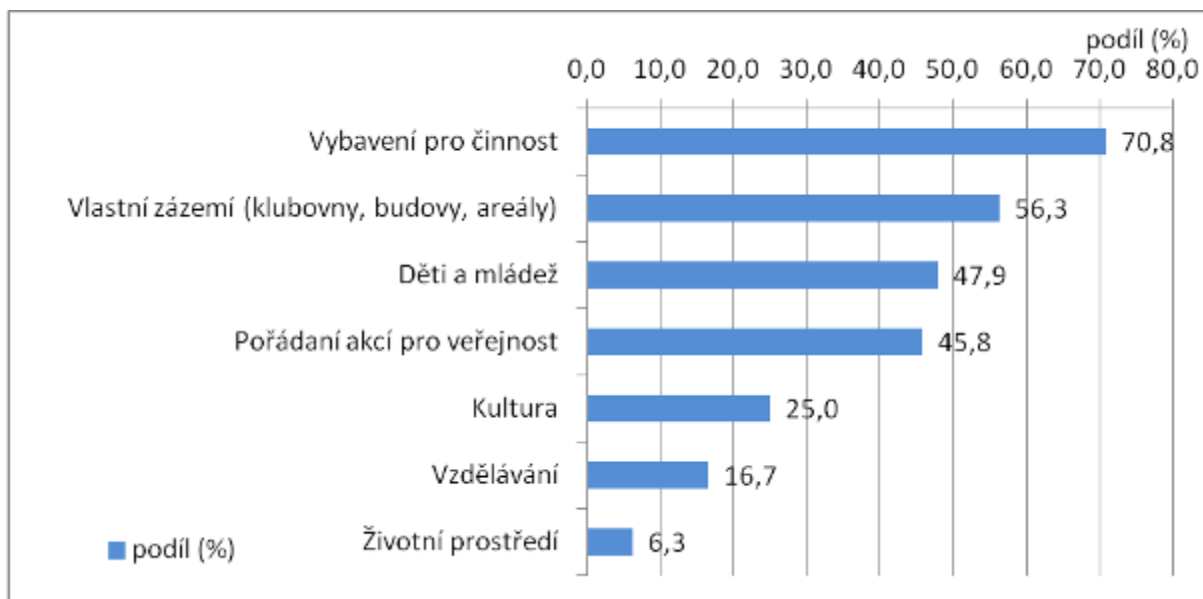
Obr. 22: Hlavní problémy neziskových organizací v MAS Za humnami

Pramen: Dotazníkové šetření neziskových organizací v obcích MAS Za humnami, 2013.

¹² Šetření proběhlo v roce 2013, kdy ještě občanská sdružení jako právní forma existovala.

V minulosti již čerpaly nějaké **dotace** téměř dvě třetiny respondentů. Nejčastěji se jednalo o dotační programy Jihomoravského kraje (37,5 %) nebo různých ministerstev (22,9 %). Evropské fondy, příspěvky různých nadací nebo obecní zdroje byly využívány vždy jen v několika málo případech.

Obr. 23: Vhodné způsoby dotační podpory neziskových organizací ze strany MAS Za humnami

Pramen: Dotazníkové šetření neziskových organizací v obcích MAS Za humnami, 2013.

Prakticky všichni respondenti (až na dva) by uvítali **dotační podporu** pro svou činnost. Ta by měla směřovat zejména do zlepšení vybavení pro činnost organizací (70,8 % respondentů), do zkvalitnění zázemí (tj. budov, kluboven, areálů – 56,3 %), na podporu dětí a mládeže (47,9 %) nebo na pořádání akcí pro veřejnost. Již méně by respondenti podporu věnovali na oblast kultury, vzdělávání či životního prostředí. Je však pravděpodobné, že toto rozložení odpovědí souvisí s oblastmi činnosti, kterým se respondenti věnují, a neodráží tak objektivní názory na vhodné investice.

2.3 ROZVOJOVÝ POTENCIÁL ÚZEMÍ

2.3.1 Koordinace a řízení rozvoje

Využití rozvojového potenciálu území je do určité míry spojeno se schopností využívat vhodné rozvojové nástroje a s mírou koordinace rozvojových aktivit v území. Klíčovým nástrojem jsou rozvojové koncepce obcí. 23 obcí z území MAS uvedlo (tj. přibližně polovina, že mají rozvojový koncepční dokument. Jejich obsah a způsob využívání je však velmi rozdílný. V řadě případů jde o relativně stručné soupisy plánovaných projektů a aktivit.

Tab. 15: Koncepční dokumenty obcí na území MAS Za humnami

Název obce	Název dokumentu (rok zpracování/poslední aktualizace)
Blažovice	Program obnovy vesnice (1993)
Bošovice	Program rozvoje obce Bošovice na roky 2010–2014 (2010)
Hodějvice	Program obnovy vesnice Hodějvice
Hrušky	Program rozvoje venkova 2007–2013 (2011)
Jiřkovice	Program obnovy venkova – obnova vesnice 2004 – 2007
Kojátky	Strategický rozvoj obce Kojátky (2005)
Kovalovice	Program obnovy vesnice obce Kovalovice (1995/2008), Plán rozvoje obce 2013– 2020
Křenovice	Strategický plán rozvoje obce Křenovice 2012–2020
Lovčičky	Program obnovy vesnice (1996)
Mokrý-Horákov	Místní program obnovy vesnice do roku 2020
Otmarov	Strategie rozvoje obce (2013)
Otnice	Program rozvoje obce 2012–2018
Podolí	Strategický rozvojový plán obce (2013)
Požořice	Program rozvoje městyse 2010–2014 (2010)
Prace	Strategický plán obce Prace (2005/2014)
Sivice	Program obnovy venkova, obnova vesnice Sivice (2004)
Slavkov u Brna	Program rozvoje města (každoroční aktualizace)
Sokolnice	Místní program rozvoje venkova (2011)
Šaratice	Program obnovy vesnice (1999)
Telnice	Program rozvoje a obnovy vesnice Telnice na období 2011–2014 (2011)
Tvarožná	Program obnovy vesnice (2007)
Újezd u Brna	Strategický rozvojový plán města (2005), Koncepce revitalizace krajiny (2005)
Zbýšov	Program rozvoje venkova (1999), Program obnovy venkova - Obnova vesnice (2005)

Pramen: Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012, Jihomoravský kraj, 2013, doplnění 2014, zpracování GaREP 2014.

Ze čtyř svazků obcí působících na území MAS má aktuální rozvojový dokument pouze DSO Ždánický les a Politaví (Strategie rozvoje mikroregionu Ždánický les a Politaví pro období 2014–2020). Strategie rozvoje mikroregionu Cezava je z roku 2002.

Stav územního plánování je velmi dobrý. Až na jednu výjimku (obec Zbýšov, která pouze vymezila zastavěné území) mají, či projednávají (6 obcí) všechny obce územní plán. Naprostá většina územních plánů již byla aktualizována dle nového stavebního zákona č. 183/2006 Sb.

Důležitým nástrojem zlepšování stavu krajiny a životního prostředí jsou komplexní pozemkové úpravy (KPÚ). KPÚ má zpracováno 12 obcí (27 %) a v dalších 8 obcích (18 %) probíhá realizace. V rámci MAS jsou velké rozdíly. Zatímco v části Cezava a Bučovicko má či realizuje KPÚ 4/5 obcí, tak ve Ždánickém lese nemá KPÚ žádná obec. Velká skupina obcí je k realizaci připravena a čeká na zahájení. Podrobnosti ke stavu KPÚ a územního plánování jsou uvedeny v datové příloze.

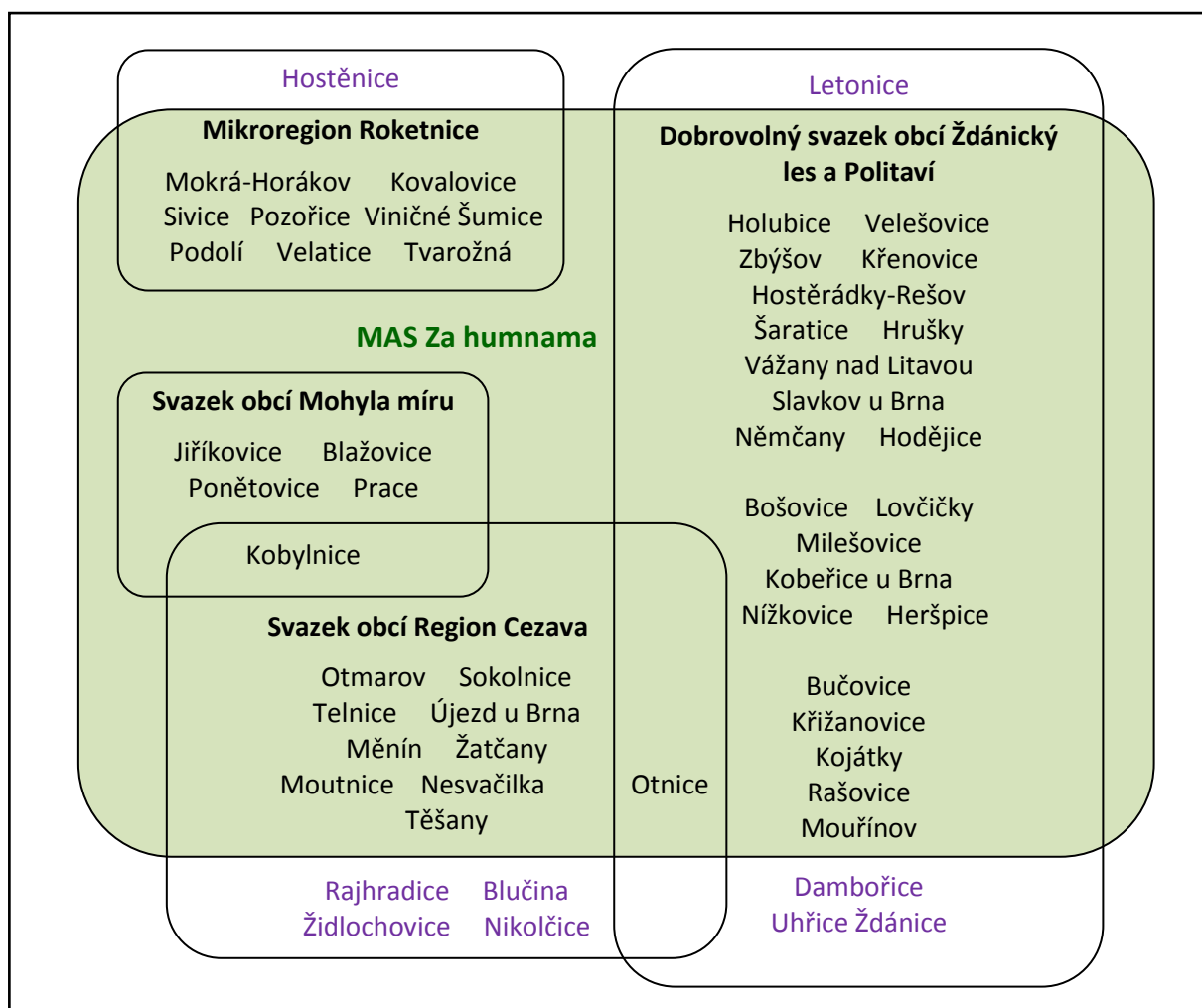
Tab. 16: Stav realizace komplexních pozemkových úprav v MAS Za humnama

Část MAS	Počet obcí s KPÚ	Počet obcí s probíhajícími KPÚ	Počet obcí bez KPÚ
Cezava	5	3	2
Roketnice	1	0	11
Politaví	3	4	5
Ždánický les	0	0	6
Bučovicko	3	1	1
MAS Za Humnama	12	8	25

Pramen: Portál eAGRI.cz

2.3.2 Spolupráce v rámci území a vnější vztahy

Území MAS je z hlediska meziobecní spolupráce rozděleno do čtyř svazků obcí. Některé obce jsou členy více svazků a vždy některá z členských obcí svazků nespadá do území MAS. Schematicky jsou tyto vztahy znázorněny na obr. 24. Svazky obcí mají klíčovou roli v oblasti realizace rozvojových záměrů obcí přesahujících území jedné obce. Mohou proto hrát významnou roli i v rámci MAS.

Obr. 24: Svazky obcí působící na území MAS Východní Slovácko

Specifickým sdružením, které působí na území Mas Za humnami je Mohyla míru - Austerlitz o.p.s. se sídlem ve Šlapanicích. Jeho členy je 17 obcí z území MAS, a to: Blažovice, Jiříkovice, Podolí, Ponětovice, Pozořice, Prace, Slavkov u Brna, Sokolnice, Šlapanice, Telnice, Tvarožná, Újezd u Brna, Žatčany, Holubice, Hostěrádky-Rešov, Kobylnice, Kovalovice, Velešovice (18. členem je město Šlapanice). Hlavním cílem tohoto sdružení je od roku 1999, kdy bylo založeno, regionální rozvoj obecně s důrazem na zachování kulturního dědictví v souvislosti s památkovou zónou Slavkovského bojiště a přilehlým územím.

MAS Za humnami sousedí se 5 dalšími místními akčními skupinami (viz obr. 25). Na severu s MAS Moravský kras a Společná cesta, na jihu s MAS Podbrněnsko, Hustopečsko a Kyjovské Slovácko v pohybu.

Obr. 25: MAS sousedící s MAS Za humnami

Pramen: Tematický atlas Jihomoravského kraje, 2013, 2. vydání.

2.3.3 Rozvojová území

Na území MAS můžeme rozlišit následující kategorie rozvojových území s rozvojovým potenciálem širšího (nadobecního) významu:

Území se zvýšeným ekonomickým potenciálem

- Rozvojová osa kolem silnice č. I/50
- Rozvojová osa kolem silnice č. II/380

Území s potenciálem cestovního ruchu

- Památková zóna Slavkovského bojiště
- Rekreační oblast Ždánického lesa
- Rekreační oblast v severní části Svazku obcí Raketnice

2.3.4 Rozvojové kapacity

Lidské zdroje pro činnost MAS

Vzhledem k vysoké hustotě osídlení území (v průměru 150,56 obyvatel/km²) a postupnému přílivu nových lidí je potenciál pro aktivní zapojení do činnosti MAS vysoký. Během dvou let, kdy MAS Za humnami znovuobnovila svoji činnost, vzrostla členská základna o 20 členů. Jen v loňském roce podalo přihlášku do MAS 13 zájemců, v důsledku zvýšené informovanosti obyvatel prostřednictvím informačních seminářů a kulatých stolů konaných při přípravě strategie.

Částečnou představu o aktivitě místních neziskových organizací si MAS Za humnami udělala při realizaci tréninkové výzvy z opatření III.4.1. Nejenže zájem o účast ve výběrovém řízení převyšoval možný finanční rámec, který MAS Za humnami ve cvičné výzvě stanovila, ale i účast na informačních seminářích a kulatých stolech ze strany NNO byla značně vysoká. Z celkového počtu 350 oslovených zástupců NNO na území MAS se dostavila více jak polovina. Ze strany NNO se očekává i lepší součinnost s obcí, která je schopna předfinancovat jejich projekty. Pro lepší orientaci v novém občanském zákoníku MAS Za humnami v letošním roce ve spolupráci s Asociací NNO Jihomoravského kraje zrealizovala školení pro NNO.

Naopak zájem o činnost MAS Za humnami ze strany podnikatelů je menší. Ve srovnání s aktivitou NNO, byla průměrná účast na informačních seminářích a kulatých stolech třetinová. Nicméně lze předpokládat podle zkušeností z ostatních MAS, že s počtem realizovaných projektů a investovaných finančních prostředků do území poroste i zájem podnikatelů o zapojení do činnosti MAS Za humnami.

Finanční hospodaření MAS

MAS Za humnami započala svoji aktivitu v roce 2006, v únoru tohoto roku se konala první pracovní schůzka zástupců mikroregionu Ždánický les a Politaví a mikroregionu Raketnice. Schůzka se konala za účelem založení společné MAS v rámci Operačního programu Zemědělství – podopatření Rozvoj venkova – LEADER+. V březnu 2006 byla MAS Za humnami zaregistrována u Ministerstva vnitra jako občanské sdružení a z OP Rozvoj venkova a multifunkčního zemědělství vyčerpala 545 828,- Kč. Dotace byla předfinancována z obecních rozpočtů obcí obou mikroregionů.

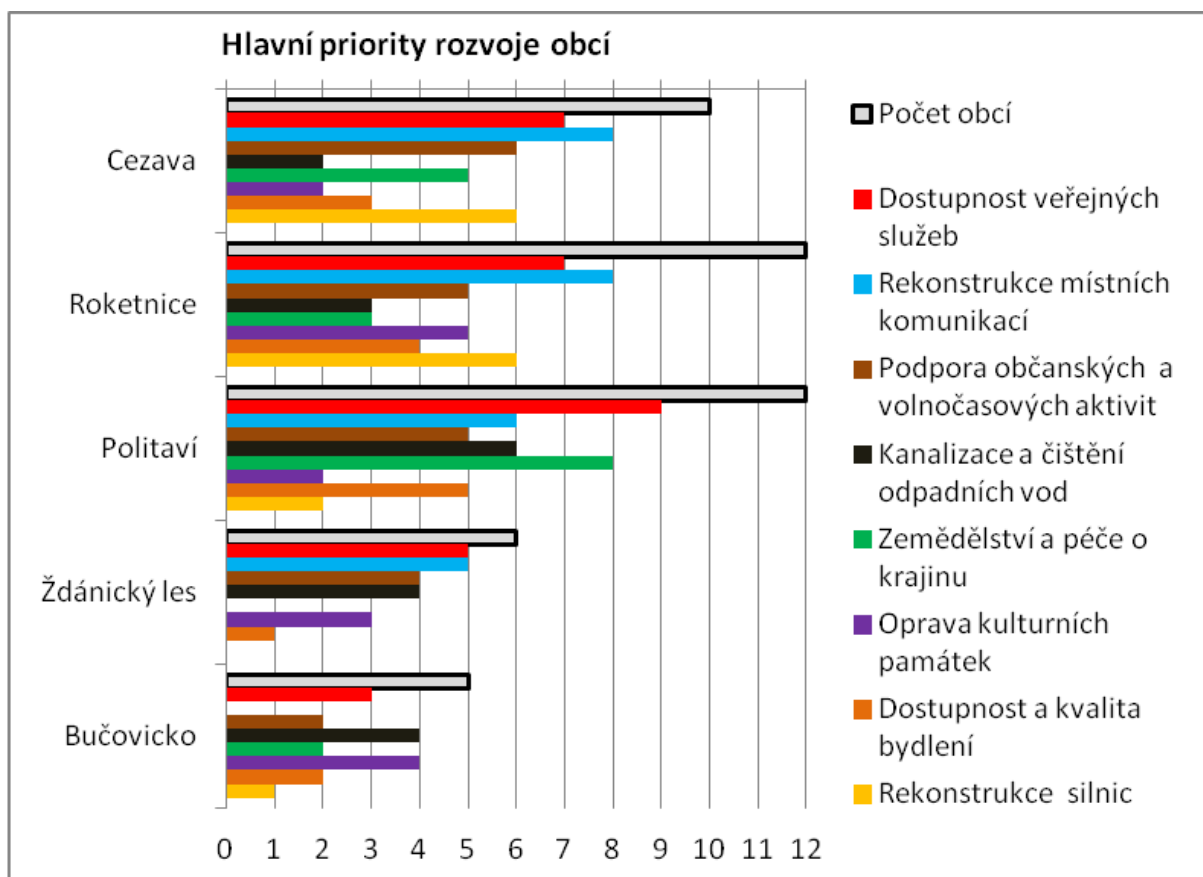
V roce 2007 byla činnost MAS Za humnami finančně zajištěna z Jihomoravského kraje v celkové částce 130 000,- Kč. Z důvodů nepodpoření SPL MAS Za humnami na rok 2007-2013 byla aktivita MAS utlumena.

Od roku 2012, kdy došlo k znovuobnovení činnosti MAS, byly realizovány tři projekty spolupráce z PRV IV.2.1. a projekt na podporu tvorby nové integrované strategie z PRV III.4.1. Dva projekty spolupráce byly předfinancovány z prostředků obcí, jeden projekt z prostředků Svazku pro vodovody a kanalizace Šlapanicko. Od roku 2012 vybírá MAS Za humnami členské příspěvky ve výši 200,- Kč za člena ze soukromého nebo neziskového sektoru 10,- Kč za obyvatele pro členy z veřejného sektoru. Díky tomu podařilo předfinancovat projekt z opatření III.4.1. Získávání dovedností, animace a provádění. Taktéž se díky příspěvkům daří zajistit běžný chod kanceláře MAS.

2.4 ANALÝZA ROZVOJOVÝCH POTŘEB

V analýze rozvojových potřeb jsou soustředěna témata, problémy i konkrétní potřeby, které je v území třeba řešit (i když to třeba MAS či místní aktéři nejsou schopni řešit, nechtějí řešit, nebo to není v jejich kompetenci). Vychází ze socioekonomické analýzy, z výsledků dotazníkových šetření obyvatel, podnikatelů i neziskových organizací, z diskuzí zástupců MAS a různých aktérů v území MAS.

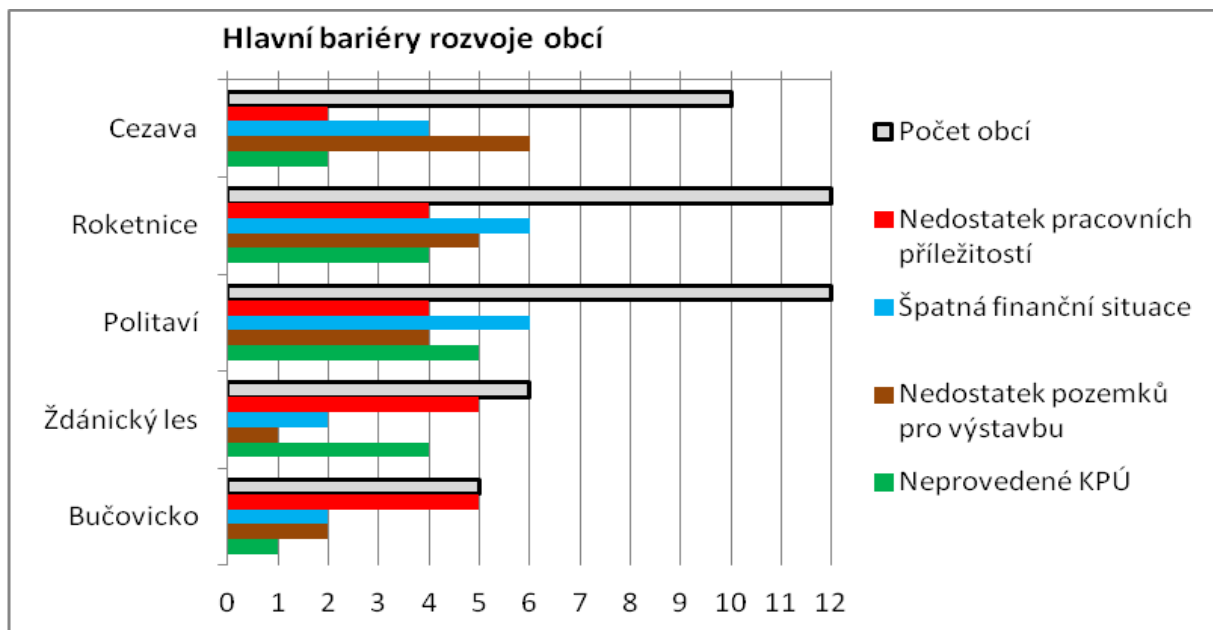
Analýza rozvojových potřeb je důležitým syntetickým podkladem pro strategickou část Strategická část z ní vychází a volí témata/problémy, které jsou subjekty z území MAS ochotny a schopny řešit v období 2014–2020.

Obr. 26: Priority rozvoje obcí v jednotlivých částech MAS Za humnami dle názorů představitelů obcí

Pramen: Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012, Jihomoravský kraj, 2013, doplnění 2014, zpracování GaREP 2014.

Představitelé obcí jako hlavní rozvojovou prioritu vidí zajištění dostupnosti a kvality veřejných služeb. Dále potom rekonstrukci či opravu místních komunikací a podporu občanských a volnočasových aktivit. V částech MAS s intenzivním zemědělstvím je kladem silný důraz na péči o krajinu. Ve Ždánickém lese a na Bučovicku obce jako prioritu více zdůrazňují kanalizace a čištění odpadních vod.

Obr. 27: Bariéry rozvoje obcí v jednotlivých částech MAS Za humnami dle názorů představitelů obcí
 Pramen: Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012, Jihomoravský kraj, 2013, doplnění 2014, zpracování GaREP 2014.

Představitelé obcí jako hlavní rozvojové bariéry vidí nedostatek pracovní příležitostí a nedostatek pozemků pro výstavbu. Silně vnímají význam komplexních pozemkových úprav a potřebu jejich realizace. Jako významnou bariéru označili i špatnou finanční situaci obce.

Hlavní potřeby/problémy vyplývající ze socioekonomické analýzy:

- Řešení problémů s fungováním MŠ a ZŠ (stav budov, nenaplněné kapacity, chybí jesle)
- Nedostatečné pokrytí sociálními službami, malé povědomí občanů o sociálních službách, chybějící lékařské ordinace v obcích
- Nedostatek pozemků pro výstavbu rodinných domů
- Výstavba kanalizací a zajištění čištění odpadních vod
- Nevyhovující či havarijný stav řady silnic II. a III. třídy
- Nedostatečný počet pracovních míst na území MAS
- Vysoká nezaměstnanost na Bučovicu, vysoký podíl nezaměstnaných uchazečů ve věku nad 50 let
- Nízká podnikatelská aktivita
- Cestovní ruch není příliš rozvinutý
- Stav krajiny a degradace půdy v důsledku vodní a větrné eroze
- Nedostatečné využívání koncepčních dokumentů na obecní úrovni

Hlavní rozvojová témata a potřeby obyvatel (dle šetření názorů):

- Rozvoj základních a mateřských škol
- Zvyšování bezpečnosti v obcích
- Posílení veřejných služeb (zejména sociálních služeb)
- Nová pracovní místa
- Zlepšení stavu komunikací a chodníků

Hlavní potřeby neziskových organizací (dle šetření):

- Posílení financování neziskových organizací
- Zkvalitnění zázemí (tj. Budov, kluboven, areálů)
- Investice do materiálně-technického vybavení
- Finanční podpora pořádání akcí pro veřejnost

Hlavní potřeby podnikatelů (dle šetření):

- Zlepšení ekonomických a legislativních podmínek pro podnikání v ČR
- Inovace produktů či služeb a technologického vybavení, investice do výrobních prostor
- Posílení propagace a marketingu
- Lepší informovanost podnikatelů

Z diskuze občanů a dalších aktérů na 13 kulatých stolech v jednotlivých částech MAS
vyplynuly následující potřeby a problémy:

- Špatné mezilidské vztahy – pasivita, nezájem, vyhoření aktivních lidí, noví obyvatelé ze satelitů x místní starousedlíci
- Malá kapacita pečovatelských domů, chybí penziony pro seniory, startovací byty
- Malé možnosti kulturního vyžití, nedostatečné možnosti aktivit pro děti
- Nedostatek obecních prostor, špatný stav obecních budov
- Nedostatečné služby v obcích – fungování ZŠ, více míst v MŠ, lékaři, pošta, bankomaty, čerpací stanice; málo restaurací, možností ubytování
- Nedostatek stavebních parcel pro výstavbu rodinných domů, neochota lidí uvolnit pozemky k bydlení
- Hluk a prašnost spojená s dálnicí D.1 a letištěm
- Špatný stav komunikací, chybí polní cesty, cyklostezky
- Špatný stav vlakových nástupišť

- Málo pracovních příležitostí v místě
- Omezená nabídka místních produktů, omezený sortiment zboží, konkurence Brna pro místní podnikatele
- Slabý cestovní ruch
- Problémy stavu krajiny – záplavy, monokulturní pěstování rostlin, černé skládky, chybí remízky, biokoridory, větrolamy
- Nepromyšlenost nové výstavby, zastavování orné půdy
- Vzhled obcí a klidové prostory v obci

2.5 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza identifikuje vnitřní silné a slabé stránky území a vnější příležitosti a hrozby. Návrh SWOT analýzy byl zpracován na základě poznatků socioekonomické analýzy a dotazníkových šetření mezi jednotlivými skupinami aktérů v regionu a se zohledněním podnětů zaznamenaných na „kulatých stolech“ uskutečněných v roce 2013.

S – silné stránky	
Lidské zdroje a podmínky pro život obyvatel	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Celistvé území s řadou vnitřních vazeb ❖ Růst počtu obyvatel ❖ Kladný přirozený přírůstek ❖ Příznivá věková struktura ❖ Nárůst vzdělanosti ❖ Poměrně nízká míra kriminality ❖ Bohatá spolková činnost ❖ Velké množství kulturních a společenských akcí ❖ Relativně dobrá vybavenost v oblasti školství ❖ Poměrně kvalitní vybavenost obcí základními komerčními službami ❖ Relativně nízký podíl neobydlených domů
Hospodářství a infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Relativně dobrá vybavenost technickou infrastrukturou ❖ Dobrá dopravní poloha a napojení na páteřní dopravní síť ❖ Dobrá dopravní obslužnost na většině území MAS ❖ Relativně nízká míra nezaměstnanosti v celé MAS (nižší než průměr kraje, ale značné rozdíly mezi obcemi) ❖ Mezinárodně významná turistická atraktivita Slavkovského bojiště ❖ Rekreační potenciál Ždánického lesa
Životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Přírodní park Ždánický les ❖ Vysoký podíl lesů v severní části MAS a ve Ždánickém lese ❖ Vysoký podíl obcí s realizovanými komplexními pozemkovými úpravami v části Cezava, Politaví a Bučovicko

W – slabé stránky	
Lidské zdroje a podmínky pro život obyvatel	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Stárnutí obyvatel na Bučovicku ❖ Stále podprůměrná úroveň vzdělanosti ve srovnání s krajem i ČR ❖ Často problematické mezilidské vztahy – pasivita, nezájem, vyhoření aktivních lidí, noví obyvatelé ze satelitů x místní starousedlíci ❖ Řada specifických problémů s fungováním MŠ a ZŠ (stav budov, nenaplněné kapacity, chybí jesle) ❖ Nedostatečné zajištění zdravotní péče v menších obcích ❖ Nedostatečné pokrytí sociálními službami, malé povědomí občanů o sociálních službách ❖ Malá kapacita pečovatelských domů, chybí penziony pro seniory, startovací byty ❖ Nedostatek pozemků pro výstavbu rodinných domů ❖ Vysoký podíl osob vyjíždějících z obcí za prací ❖ Vysoká nezaměstnanost na Bučovicku ❖ Vysoký podíl nezaměstnaných absolventů ❖ Nedostatečné využívání koncepčních dokumentů na obecní úrovni
Hospodářství a infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> ❖ V řadě obcí nejsou čištěny odpadní vody ❖ Řada silnic II. a III. třídy je nevyhovujícím či havarijním stavu ❖ Vysoká intenzita dopravy ❖ Špatný stav místních komunikací, chybí polní cesty, cyklostezky ❖ Špatný stav vlakových nástupišť ❖ Hluk a prašnost spojená s dálnicí D.1 a letištěm ❖ Nedostatečný počet pracovních míst na území MAS ❖ Nízký počet volných pracovních míst ❖ Nízká podnikatelská aktivita ❖ Cestovní ruch není příliš rozvinutý ❖ Žádné TIC v území není certifikováno dle jednotné klasifikace turistických informačních center ČR. ❖ Slabě rozvinuté formy venkovského cestovního ruchu (agroturistika, ekoturistika...)
Životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Zemědělsky intenzivně využívané území (Cezava, Roketnice, Politaví) ❖ Nepromyšlenost nové výstavby, zastavování orné půdy ❖ Problémy stavu krajiny – záplavy, monokulturní pěstování rostlin, černé skládky, chybí remízky, biokoridory, větrolamy ❖ Degradace půdy v důsledku vodní a větrné eroze

O – příležitosti	
Lidské zdroje a podmínky pro život obyvatel	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Nabídka dotačních prostředků z národní a zejména z evropské úrovně v období 2014–2020 ❖ Podpora prorodinné politiky ❖ Podpora veřejně prospěšných prací ze strany státu
Hospodářství a infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Podpora rozvoje sociálního podnikání ❖ Zvýšení podpory místních produktů ❖ Zájem podnikatelů o využití brownfields ❖ Užší spolupráce při rozvoji cestovního ruchu ve vazbě na Moravský kras (rozmělnění koncentrované návštěvnosti i do jeho zázemí) ❖ Zvýšení zájmu obyvatel města Brna o rekreaci na území MAS
Životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Zvýšená alokace prostředků na realizaci komplexních pozemkových úprav

T – hrozby	
Lidské zdroje a podmínky pro život obyvatel	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Rušení úřadů v malých obcích ❖ Problémy systému financování neziskových organizací
Hospodářství a infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Konkurence Brna pro místní podnikatele ❖ Omezení dopravních spojů v rámci IDS JMK ❖ Nárůst dopravního zatížení tranzitní dopravou
Životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Druhotné znečišťování z Brna ❖ Nárůst cen energií a dopady ovzduší v důsledku topení nevhodným druhem paliva

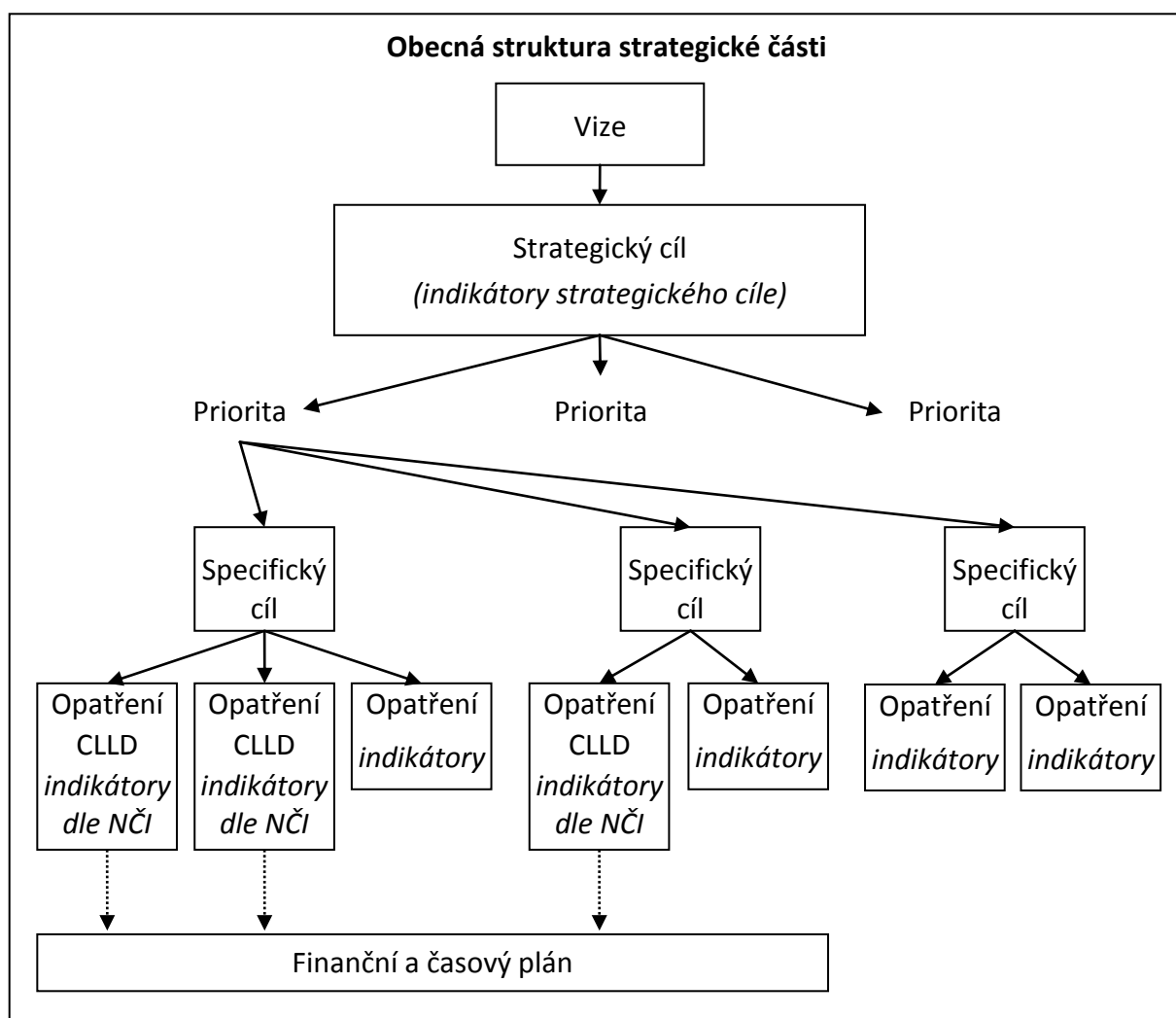
3. STRATEGICKÁ ČÁST

Dlouhodobá **vize** zachycuje představu o tom, kam by měl rozvoj MAS směřovat, jak by MAS měla v budoucnu vypadat. V úvodní pasáži vize jsou stručně zachycena pomocí klíčových slov hlavní podstata vize. Jednotlivé oblasti vize jsou potom rozvinuty do podoby uchopitelné všemi aktéry a především do podoby, z níž logicky vyplývají jednotlivé cíle strategie MAS. *Vize byla zformulována na setkání pracovní skupiny 12. 5. 2014 v Křenovicích.*

Mise zachycuje poslání MAS, celkovou filozofii činnosti MAS a principy, na nichž bude rozvoj MAS postaven.

Strategický cíl formuluje hlavní mezníky celkového rozvoje MAS, tj. celkové dopady realizace všech rozvojových činností.

Priority jsou hlavní témata / oblasti rozvoje. **Specifické cíle** následně podrobněji stanoví ve vazbě na vizi a strategický cíl, čeho konkrétně má být v jednotlivých oblastech dosaženo. Každý cíl má u svých opatření stanoveny monitorovací indikátory. **Opatření** rozpracovávají způsob dosažení cílů.

Pozn.: NČI = Národní číselník indikátorů

3.1 VIZE, MISE A STRATEGICKÝ CÍL

3.1.1 Vize MAS 2020

MAS Za humnami bude venkovským regionem v zázemí Brna, který vytváří kvalitní a příjemné podmínky pro plnohodnotný a rozmanitý život a bydlení obyvatel všech věkových kategorií a přívětivé prostředí pro návštěvníky. Region je dobře dopravně i informačně propojen se svým okolím.

Vzájemně prospěšné vztahy s Brnem:

MAS bude **využívat efektů blízkosti Brna** – nabídky pracovních příležitostí a širokého okruhu služeb pro obyvatele MAS na jedné straně a zájmu obyvatel Brna o rekreaci a cestovní ruch na území MAS na straně druhé. Negativní vlivy příměstské polohy budou co nejvíce sníženy.

Mezilidské vztahy a aktivita obyvatel:

Bude podporováno budování mezilidských vztahů a občanské angažovanosti. Budou vytvářeny podmínky pro začleňování nových spoluobčanů. **Obyvatelé se budou zapojovat do společných aktivit.** Bude probíhat **bohatý kulturní a společenský život.** Budou rozvinuty podmínky pro spolkovou činnost a pro činnosti pro děti a mládež a pro seniory.

Rozvoj místní ekonomiky:

Budou zlepšovány podmínky pro ekonomický rozvoj. Přímou v regionu vzniknou nová pracovní místa. Zvýší se využívání produktů od místních podnikatelů. Bude rozvinuto sociální podnikání a bude podporováno využívání práce sociálních podniků. Budou využity dostupné prostory pro podnikání a bude snížen počet a rozloha brownfields.

Veřejné služby:

Bude zajištěna **dostupnost a kvalita mateřských a základních škol.**

Bude zajištěna **péče o všechny skupiny potřebných obyvatel** a pomocí sociální prevence se daří předcházet negativním sociálním jevům. Budou dostupná terénní hospicová péče. I ve vybraných menších obcích budou lékařské ordinace (s omezenou ordinační dobou). V obcích, kde se nachází více lékařských ordinací, budou k dispozici výdejny léků u seskupení ordinací lékařů.

Síť pošt bude uchována ve stávajícím rozsahu. Budou **doladěny funkčnosti a vazby integrovaného dopravního systému** Jihomoravského kraje na území MAS a ve vazbě na centra vyjížděky. Bude **zajištěna bezpečnost.**

Harmonická krajina:

V regionu se bude důsledně pečovat o kvalitní životní prostředí a harmonickou kulturní krajinu. Bude zvyšován podíl zeleně, vodních ploch a prostupnosti krajiny, zejména v intenzivně zemědělsky obhospodařovaných částech MAS.

Spolupráce:

MAS bude rozvinutým a atraktivním regionem založeným na partnerské spolupráci mezi jednotlivými obcemi, podnikateli i spolky.

Venkovský region Za humnami je územím, kde se dobře žije!

3.1.2 Mise MAS

MAS Za humnami je organizací reflektující a koordinující rozvojové činnosti na území MAS. Vytváří a rozvíjí partnerství mezi aktéry v území a vnější partnery. Realizuje vlastní projekty pro rozvoj regionu.

Zprostředkovává aktérům z území finanční prostředky na řešení rozvojových potřeb v souladu se Strategií komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD).

Účelem SCLLD je:

- sladit představy aktérů z území MAS o budoucím rozvoji území,
- stanovit nejvhodnější a nejpotřebnější rozvojové aktivity,
- zkoordinovat rozvojové činnosti jednotlivých aktérů,
- podpořit aktéry při přípravě a realizaci rozvojových projektů,
- zajistit financování rozvojových projektů z operačních programů s vyhrazenými prostředky pro MAS.

3.1.3 Strategický cíl

Zkvalitnit podmínky pro život obyvatel, zvýšit zapojení obyvatel do života obcí, posílit regionální identitu a zlepšit stav krajiny.

Míra dosahování strategického cíle je pravidelně sledována pomocí indikátorů strategického cíle. Jde o indikátory dopadů, které reflektují nejen činnosti MAS a subjektů v rámci CLLD, ale i další rozvojové aktivity směřující ke zlepšení situace v území.

Indikátory strategického cíle a jejich kvantifikace

<i>Indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota (rok/období)</i>	<i>cílová hodnota 2020</i>
Celková spokojenost obyvatel s jednotlivými aspekty života v obci	Dotazníkové šetření mezi obyvateli MAS	69,5 % (2013)	75 %
Podíl nezaměstnaných osob	Úřad práce ČR	6,7 %	6 %
Počet spolků věnujících se tradicím/folklóru	vlastní sběr MAS		
Koeficient ekologické stability	ČSÚ	0,297	0,300

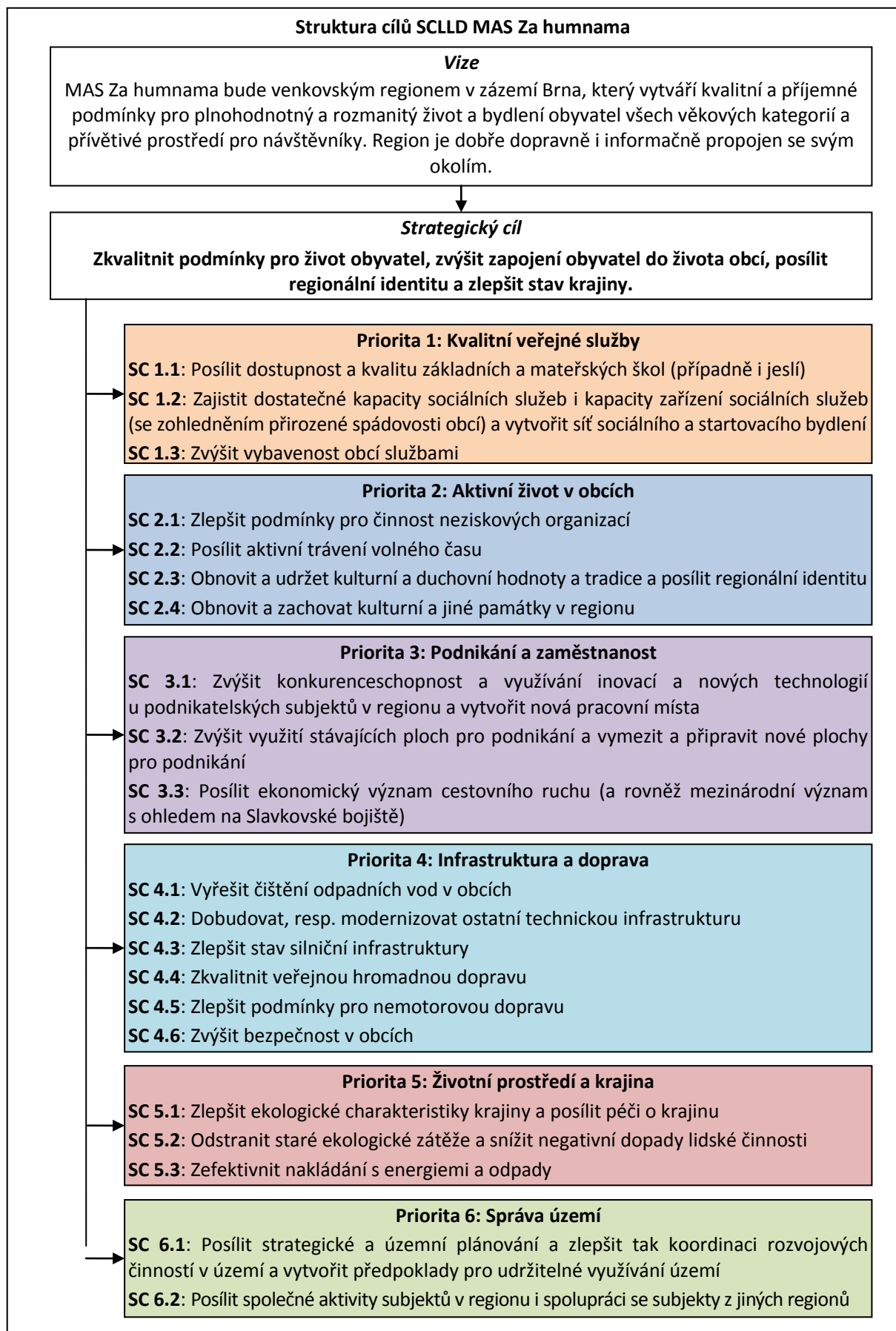
Celková spokojenost byla spočtena jako průměrný podíl kladného hodnocení situace (odpovědi „velmi dobrá“ a „dobrá“) ze strany obyvatel MAS v jednotlivých tematických oblastech. Hodnocení spokojenosti bylo součástí šetření názorů obyvatel MAS v roce 2013. Podrobnosti viz kap. 2.2.1 analytické části SCLLD, obr. 18.

Koeficient ekologické stability odráží míru ohrožení nepříznivými přírodními procesy. Jde o poměr ekologicky příznivých ploch (chmelnice + vinice + zahrady + ovocné sady + trvalé travní porosty + lesní půda + vodní plochy) a ploch, které zatěžují životní prostředí (orná půda + zastavěné plochy + ostatní).¹³

Pro dosažení očekávané cílové hodnoty, tj. 0,300, je nutný přesun cca 55 ha (při celkové rozloze MAS 38 968 ha) z orné půdy, zastavěných ploch či ostatních ploch do ekologicky příznivých ploch.

Pro detailnější zachycení změn v krajině je možné sledovat změny výměr jednotlivých funkčních ploch (aby změna byla zaznamenána, musí dojít k úpravě zařazení v katastru nemovitostí) nebo rozlohu nově vybudovaných ploch zeleně a vodních ploch.

¹³ Důsledkem výstavby v území může být v některých případech snížení podílu ekologicky příznivých ploch a nárůst plochy zastavěné či přeměněné půdy. V případě, že výstavba probíhá formou záboru zemědělské půdy, se koeficient ekologické stability nemění (z hlediska výpočtu jde o stejný typ plochy).

3.2 PRIORITY, SPECIFICKÉ CÍLE A OPATŘENÍ

Priority jsou hlavní **témata rozvoje**, tj. věcné oblasti, která chce MAS rozvíjet.

Specifické cíle následně podrobněji stanoví ve vazbě na vizi a strategický cíl, čeho konkrétně má být v jednotlivých oblastech dosaženo. Každý cíl má u svých opatření stanoveny monitorovací indikátory.

Opatření rozpracovávají způsob dosažení cílů a vycházejí ze znalosti území, jeho problémů a rozvojových předpokladů. S ohledem na roli SCLLD při uplatňování metody CLLD jsou rozlišovány dva typy opatření:

- **Opatření CLLD**, tj. opatření tematicky spadající pod nástroj CLLD a financovatelná z operačních programů pomocí CLLD¹⁴.
- **Opatření ostatní**.

Obsahově je tedy strategická část (to, co je v regionu potřebné realizovat za rozvojové činnosti) širší než je okruh témat podporovaných pomocí CLLD. Opatření nespádající do CLLD budou realizována individuálními projekty MAS nebo individuálními projekty a dalšími aktivitami subjektů s území s různou měrou zapojení MAS v souladu s vizí MAS.

U opatření, kde je to relevantní, jsou vysvětleny/zdůrazněny integrační a inovativní prvky. Integračním prvkem se rozumí konkrétní uplatnění integrovaného přístupu, tj. věcné, územní či časovou provázanost vybraných opatření. Inovační prvky jsou nové nástroje, přístupy, metody apod. uplatněné při řešení opatření.

Priority MAS Za humnami:

- Priorita 1: Kvalitní veřejné služby
- Priorita 2: Aktivní život v obcích
- Priorita 3: Podnikání a zaměstnanost
- Priorita 4: Infrastruktura a doprava
- Priorita 5: Životní prostředí a krajina
- Priorita 6: Správa území

---

¹⁴ CLLD je označením nástroje v rámci SCLLD, pomocí něhož jsou na MAS prostřednictvím tzv. programových rámců vybraných operačních programů alokovány finanční prostředky. MAS na základě smlouvy s řídicím orgánem příslušného operačního programu, resp. s Ministerstvem pro místní rozvoj, získá finanční prostředky na předem stanovené aktivity a na základě výzev je zprostředkuje žadatelům z regionů, kteří splní žádaná kritéria a přispějí k naplnění indikátorů, které bude mít MAS zakotveny ve zmíněné smlouvě.

Priorita 1: Kvalitní veřejné služby

Specifický cíl 1.1: Posílit dostupnost a kvalitu základních a mateřských škol (případně i jeslí)

Opatření CLLD 1.1.1: Rozvoj škol a školských zařízení

Dostavby a nástavby, vybavení škol (dílny a zahrada); vhodné formy MŠ nebo ZŠ; vybavení MŠ a ZŠ vedoucí ke zkvalitnění výuky; podpora vzniku lesních školek, soukromých školek, jeslí, přírodní zahrady u školek).

Opatření bude financováno z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet realizovaných projektů	MAS	0	
Počet vybudovaných, modernizovaných či rekonstruovaných prostor pro výuku	příjemci (školy/obce)	0	
Plocha vybudovaných, modernizovaných či rekonstruovaných prostor pro výuku	Příjemci (školy/obce)	0	

Opatření 1.1.2: Zkvalitňování výuky na základních a mateřských školách

Neinvestiční aktivity v částečné návaznosti na opatření 1.1.1. Vzdělávání pedagogů; zkvalitnění výuky a služeb škol – výuka jazyků (rodilý mluvčí), psycholog, logoped. Inovativním prvkem je podpora netradičních forem řešení předškolního, případně i školního vzdělávání.

Témata budou řešeny ve vzájemné spolupráci škol, případně s pomocí dobrovolných svazků obcí s poradenskou/informační rolí MAS.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet uskutečněných aktivit / projektů	MŠ / ZŠ	0	

Specifický cíl 1.2: Zajistit dostatečné kapacity sociálních služeb i kapacity zařízení sociálních služeb (se zohledněním přirozené spádovosti obcí) a vytvořit síť sociálního a startovacího bydlení

Opatření CLLD 1.2.1: Rozvoj sociálních služeb

Zejména bydlení pro místní seniory s kapacitou do 10 lidí a terénní pečovatelskou službu, posilování terénních služeb, dále domovy pro seniory), dále denní stacionáře, terénní hospicová péče resp. terénní paliativní léčba.

Opatření bude financováno z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
počet nových míst v domech s pečovatelskou službou	DPS	0	
počet nových bytových jednotek pro seniory	obce	0	
počet klientů pečovatelské služby	poskytovatelé		

Opatření CLLD 1.2.2: Výstavba sociálních / startovacích bytů

Předpokládanými nositeli jsou obce. Půjde o nízkonákladové bydlení.

Opatření bude financováno z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
<i>počet sociálních / startovacích bytů</i>	obce	0	

Opatření 1.2.3: Preventivní činnost a poradenství v sociální a zdravotní oblasti

Zejména prevence sociálního vyloučení, informování o možnostech prevence/řešení různých situací, posilování vztahů mezi nejstarší a nejmladší generací (viz např. aktivity typu „Najdi si svou babičku“). Předpokládanými realizátory jsou příslušná zařízení a neziskové organizace).

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet preventivních a poradenských akcí	Obce / NNO	0	

Specifický cíl 1.3: Zvýšit vybavenost obcí službami

Opatření 1.3.1: Podpora udržení / fungování / rozšíření základních služeb pro obyvatele

Poštovní služby, bankomaty, kulturní zařízení, ordinace lékařů, ochrana před krizovými jevy. Možným inovačním prvkem může být „one-stop-shop“, jednotné kontaktní místo poskytující ve více oblastech nejen veřejné služby, ale i vybrané komerční služby, které by samostatně nebyly ekonomicky udržitelné. Významná může být role obcí při poskytnutí nevyužívaných prostor.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet pošt	obce	22	22
Počet obcí, kde ordinuje lékař.	obce	17	20

Opatření 1.3.2: Rozšíření možností vzdělávacích aktivit

Celoživotní vzdělávání, např. pro seniory, rodiče vracející se do práce pro rodičovské dovolené, nezaměstnané; hudební vzdělávání apod.). Ze strany MAS se předpokládá zejména inspirační, motivační a informační role.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet nových vzdělávacích možností	MAS	0	

Priorita 2: Aktivní život v obcích

Specifický cíl 2.1: Zlepšit podmínky pro činnost neziskových organizací

Opatření 2.1.1: Podpora neziskových organizací

Prostory pro setkávání, vybavení, podpora běžné činnosti (zejména ze strany obcí), podpora při vedení právní agendy, vzdělávání projektových manažerů za cílem získávání finančních prostředků (činnost MAS). Možnými inovativními prvky jsou sdílení vybavení mezi

organizacemi, soutěže v rámci MAS. Důležitá je i snaha o využití seniorů – často jde o poměrně aktivní skupinu obyvatel s nevyužitým potenciálem pro rozvoj venkova.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet uskutečněných aktivit na podporu NNO	MAS	0	

Opatření CLLD 2.1.2: Zajištění zázemí pro komunitní aktivity

Podpora „školiček“, klubů seniorů, komunitních center (nejen pro důchodce).

Předpokládanými nositeli jsou obce, spolky či církve.

Opatření bude financováno z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet vybudovaných zařízení	MAS	0	
Počet m ² nových ploch a prostor	příjemci	0	

Specifický cíl 2.2: Posílit aktivní trávení volného času

(pořádání akcí, fungování zájmových organizací, budování a rekonstrukce kulturních a sportovních zařízení)

Opatření 2.2.1: Budování / rekonstrukce infrastruktury pro volný čas

Zejména sportoviště, důraz na volný přístup vybudovaných / rekonstruovaných sportovišť.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet vybudovaných / rekonstruovaných zařízení	obce	0	

Opatření 2.2.2: Obnova / zlepšování vzhledu veřejných prostranství

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet obnovených veřejných prostranství	obce	0	

Opatření 2.2.3: Budování naučných stezek a odpočívadel v přírodě

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet vybudovaných naučných stezek	Obce	0	
Počet vybudovaných odpočívadel	obce	0	

Opatření 2.2.4: Vzdělávání a osvěta

Vzdělávací aktivity, koordinace a lepší propojenost informování o akcích v území

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet uskutečněných aktivit	MAS	0	

Specifický cíl 2.3: Obnovit a udržet kulturní a duchovní hodnoty a tradice a posílit regionální identitu

Opatření 2.3.1: Podpora pořádání kulturních a dalších akcí a podpora udržení tradičních duchovních hodnot

Podpora zejména ze strany obcí, podpora vybraných akcí případně v rámci projektů spolupráce MAS.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet tradičních akcí	obce / MAS	?	

Opatření 2.3.2: Podpora obnovy / zachování tradic a tradičních řemesel

Vhodné řešit v rámci projektů spolupráce MAS.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet tradičních řemeslníků	MAS	?	
Počet spolků věnujících se tradicím/folklóru	obce	?	

Opatření 2.3.3: Podpora lokálních soutěží

Pořádání soutěží regionu MAS v tanci a zpěvu, možnost zapojení celých rodin a uskupení (sborů, souborů...), soutěže ve výzdobě (např. „Rozkvetlý dům“) apod. Možnost spolupráce, či soutěžení s jinými MAS (např. v rámci projektů spolupráce MAS).

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet uskutečněných soutěží	MAS / obce	0	

Specifický cíl 2.4: Obnovit a zachovat kulturní a jiné památky v regionu

Opatření 2.4.1: Opravy národních kulturních památek a jejich okolí

Opatření je financovatelné z IROP (specifický cíl 3.1).

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet realizovaných projektů	obce	0	

Opatření 2.4.2: Opravy památek a drobných sakrálních staveb

Předpokládá se financování z krajských či národních dotací a z prostředků obcí.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet opravených památek / staveb	obce	0	

Opatření 2.4.3: Ochrana Slavkovského bojiště

Důraz na to, aby nedocházelo k narušování památkové zóny Slavkovského bojiště. Spolupráce MAS a Mohyla míru – Austerlitz, o.p.s.

Priorita 3: Podnikání a zaměstnanost

Specifický cíl 3.1: Zvýšit konkurenceschopnost a využívání inovací a nových technologií u podnikatelských subjektů v regionu a vytvořit nová pracovní místa

(důraz na obce s vyšší nezaměstnaností, zejména Bučovicko)

Opatření CLLD 3.1.1: Rozvoj podnikání a zaměstnanosti

Podpora vzniku pracovních míst. Realizace inovativních podnikatelských aktivit a posílení využívání nových technologií Podpora tradiční i moderní místní výroby. Možné téma na projekty spolupráce MAS.

Opatření bude financováno z OP Zaměstnanost.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet vytvořených pracovních míst	příjemci	0	
Počet inovačních podnikatelských projektu	příjemci	0	
Počet inovovaných produktů	příjemci	0	
Počet firem, které rozšířily výrobní kapacitu	příjemci	0	

Opatření CLLD 3.1.2: Podpora sociálního podnikání¹⁵

Výstavba, rekonstrukce, rozšíření a vybavení sociálních podniků. Přednostně půjde o samostatné podnikatelské subjekty (tj. nepředpokládá se jejich zřizování ze strany obcí). Důraz na jejich zapojení do života regionu.

Opatření bude financováno z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) a z OP Zaměstnanost.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet vytvořených sociálních podniků	příjemci	0	
Počet míst vytvořených v sociálních podnicích	příjemci	0	

Opatření CLLD 3.1.3: Rozvoj zemědělské a lesnické činnosti

Investice, které zvyšují výkonnost a udržitelnost podniku, týkají se zpracování, uvádění na trh nebo vývoje produktů. Investice na založení a rozvoj nezemědělských činností. Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh.

Opatření bude financováno z Programu rozvoje venkova.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet vytvořených pracovních míst	příjemci	0	
Počet inovačních podnikatelských projektů	příjemci	0	
Počet inovovaných produktů	příjemci	0	
Počet firem, které rozšířily výrobní kapacitu	příjemci	0	

¹⁵ Sociální podnikání je činnost firem a komerčních společností, které vedle tvorby zisku usilují o dosažení sociálních cílů, obvykle je jejich cílem zaměstnávat občany znevýhodněné na běžném pracovním trhu.

Opatření 3.1.4: Podpora řemesel

Posílení vazby výuky oborů na středních odborných školách na praxi v regionu. Komunikace s podnikateli a vyhledání těch, co by se pustili do poskytování praxe žákům středních odborných škol, kteří bydlí na území MAS.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet firem poskytujících praxi žákům SŠ	podnikatelé	0	
Počet projektů spolupráce škol a podnikatelů	školy	0	

Opatření 3.1.5: Podpora místních produktů

Zejména propagace (přednostně v Brně). Získání skupiny pravidelných účastníků trhů, zabezpečení spojení a parkování, využití fenoménu Slavkovské bitvy). Vhodné téma na projekty spolupráci MAS kolem Brna. Vytvoření katalogu služeb (včetně veřejných služeb) a výrobků místních podnikatelů s různými typy (on-line katalog i dílčí tištěné mutace).

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet uskutečněných aktivit / akcí	MAS	0	

Opatření CLLD 3.1.6: Vzdělávání a poradenství pro podnikatele

Důraz na živnostníky a malé firmy.

Opatření bude financováno z OP Zaměstnanost.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet účastníků vzdělávacích akcí	příjemci	0	
Počet subjektů, které využily poradenství	příjemci	0	

Specifický cíl 3.2: Zvýšit využití stávajících ploch pro podnikání a vymezit a připravit nové plochy pro podnikání

Opatření 3.2.1: Podpora využití existujících podnikatelských zón a objektů

Propagace možností pro podnikatele, zlepšování přístupnosti, úpravy dispozic, aby vyhovovaly zájemcům, zvýhodněná nabídka obecních prázdných prostor pro podnikání.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet aktivit na podporu využití	obce	0	
Počet znovu / lépe využitých objektů	obce	0	
Podíl obsazených ploch z ploch vymezených pro podnikání, resp. ve stávajících podnikatelských zónách	obce	0	

Opatření 3.2.2: Revitalizace brownfields

Podpora rekonstrukce a efektivního využití. Nutné mít vyřešené majetkoprávní vztahy.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet revitalizovaných brownfields	obce	0	

Specifický cíl 3.3: Posílit ekonomický význam cestovního ruchu (a rovněž mezinárodní význam s ohledem na Slavkovské bojiště)

Opatření 3.3.1: Zkvalitnění podmínek pro návštěvníky regionu¹⁶

Zlepšení a rozšíření nabídky a provázanosti služeb, např. půjčovna kol, restaurace s ukázkou tradičního regionálního občerstvení a s možností přenocování typu "zájezdních hostinců".

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet nových / rozšířených služeb	obce	0	

Opatření 3.3.2: Tvorba turistických produktů a jejich propagace

Vytvoření destinačního managementu. Využití potenciálu Slavkovského bojiště v zahraničí (zejména ve Francii). Tvorba turistických produktů. Využití nových nástrojů propagace.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet vytvořených turistických produktů	MAS / obce	0	

Priorita 4: Infrastruktura a doprava

Specifický cíl 4.1: Vyřešit čištění odpadních vod v obcích

Opatření 4.1.1: Výstavba splaškových kanalizací a čistíren odpadních vod

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet obcí se splaškovou kanalizací napojenou na ČOV	obce	31	
Délka vybudovaných / rekonstruovaných kanalizací	obce	0	

Specifický cíl 4.2: Dobudovat, resp. modernizovat ostatní technickou infrastrukturu

Opatření 4.2.1: Výstavba / rekonstrukce ostatní technické infrastruktury

Rekonstrukce dešťových kanalizací, vodovodů, obecního rozhlasu, veřejného osvětlení; položení optických kabelů pro internet apod.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Délka vybudované / zmodernizované infrastruktury	obce	0	

¹⁶ Pro významnější rozvoj cestovního ruchu je třeba sloučit všechny drobné dílčí aktivity do jednoho systému a doplnit je o dnes nedostatečné služby (ubytovací zařízení pro 1–2 autobusy, průvodcovskou a organizační službu, zabezpečení možnosti otevření kterékoli památky či muzea; a to ještě s interaktivním přístupem pro zvýšení atraktivity pro rodiny s dětmi), cyklostezky a cyklotrasy s půjčovnami a opravami kol, resp. in-line trasy, fungující restaurační a kavárenská zařízení, lanová centra nebo lezecké stěny, doplňková činnost na horší polovinu roku apod.

Specifický cíl 4.3: Zlepšit stav silniční infrastruktury

Opatření 4.3.1: Rekonstrukce silničních komunikací a návazné infrastruktury

Rekonstrukce a budování silnic, místních komunikací a chodníků, rozšíření parkovacích ploch.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Délka opravených silničních komunikací	kraj / obce	0	
Počet úseků silnic v havarijním stavu	kraj		

Opatření 4.3.2: Budování obchvatů obcí s vysokou intenzitou dopravy

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Délka vybudované / zmodernizované infrastruktury	obce	0	

Opatření 4.3.3: Podpora opatření ke snížení dopravní zátěže

Propagace veřejné hromadné dopravy, přesun / omezení kamionové dopravy.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet uskutečněných aktivit / akcí	obce	0	

Specifický cíl 4.4: Zkvalitnit veřejnou hromadnou dopravu

Opatření 4.4.1: Zlepšení infrastruktury pro cestování veřejnou hromadnou dopravou

V případě budování autobusových zastávek v návaznosti na vlak (tj. v místech přestupních uzlů / terminálů) lze využít nástroje CLLD a financování z IROP.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet realizovaných projektů	obce	0	

Opatření 4.4.2: Zkvalitnění cestování veřejnou hromadnou dopravou

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet nových spojů	obce	0	
Počet vyřešených problémů s návazností	obce	0	

Specifický cíl 4.5: Zlepšit podmínky pro nemotorovou dopravu

Opatření 4.5.1: Výstavba cyklostezek pro dopravu obyvatel a rekreaci

Budování cyklostezek pro dopravu obyvatel a souvisejícího zázemí. Výsadba zeleně kolem cyklostezek.

Důležité je zejména vybudování cyklostezka podél Litavy (spojnice největších sídel v MAS) a podél Rakovce, napojení Ždánického lesa a napojení na Brno (to dosud zcela chybí). Pro rekreaci místních obyvatel a obyvatel Brna jsou důležité cyklostezky na Slavkovském bojišti.

Opatření bude financováno z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Délka vybudovaných cyklostezek	obce	0	

Specifický cíl 4.6: Zvýšit bezpečnost v obcích

Opatření CLLD 4.6.1: Řešení dopravní bezpečnosti

Bezpečnostní prvky na nebezpečných místech, přechody pro chodce, dopravní ostrůvky, ukazatele rychlosti, bezbariérovost.

Opatření bude financováno z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet vyřešených nebezpečných míst	obce	0	

Opatření 4.6.2: Podpora bezpečnosti obyvatel

.Posilování prevence a ochrana před přírodními katastrofami, průmyslovými a ekologickými haváriemi, dopravními nehodami, úrazy i kriminalitou. Posilování varovných a výstražných systémů a Integrovaného záchranného systému. Kamerové systémy.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet realizovaných projektů / akcí	obce	0	

Priorita 5: Životní prostředí a krajina

Specifický cíl 5.1: Zlepšit ekologické charakteristiky krajiny a posílit péči o krajinu

Řešení témat v rámci priority 5 je vhodné realizovat za spolupráce obcí, resp. na úrovni svazků obcí.

Opatření 5.1.1: Výsadba / obnova zeleně v krajině a podpora zachování krajinného rázu

Liniová zeleň pro omezení větrné eroze: větrolamy, stromořadí kolem cest; zeleň v sídlech. Realizace komplexních pozemkových úprav s patřičnou návazností. Obnova polních cest a opatření ke zvýšení prostupnosti krajiny.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Délka vysazené liniové zeleně	obce	0	
Plocha vysazené zeleně	obce	0	
Počet realizovaných komplexních pozemkových úprav	obce	0	

Opatření 5.1.2: Zlepšování vodního režimu v krajině

Zadržování vody v krajině (zejména obnova původních rybníků), protipovodňová opatření, realizace protierozních opatření.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet realizovaných protierozních / protipovodňových zařízení	obce	0	

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Plocha vybudovaných vodních ploch			

Opatření CLLD 5.1.3: Šetrné lesní a zemědělské hospodaření

Podpora diverzifikace při zemědělském obhospodařování krajiny a důsledného dodržování agroenvironmentálních opatření. Zlepšování přístupu k zemědělské a lesní půdě, předcházení poškozování lesů, investice ke zvýšení odolnosti a ekologické hodnoty lesních ekosystémů.

Opatření bude financováno z Programu rozvoje venkova.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota (rok/období)</i>	<i>cílová hodnota 2020</i>
Počet realizovaných projektů	MAS	0	

Specifický cíl 5.2: Odstranit staré ekologické zátěže a snížit negativní dopady lidské činnosti

Opatření 5.2.1: Revitalizace ploch s ekologickými zátěžemi

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet revitalizovaných území	obce	0	
Plocha revitalizovaných území	obce	0	

Opatření 5.2.2: Protihluková opatření

Řešení hluku z dopravy i podnikatelské činnosti.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet realizovaných projektů	obce	0	

Specifický cíl 5.3: Zefektivnit nakládání s energiemi a odpady

Opatření 5.3.1: Realizace energetických úspor

Ze strany MAS, či svazků obcí např. i pomoc při získávání dotací typu Zelená úsporám.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet zateplených veřejných budov	obce	0	

Opatření 5.3.2: Podpora udržitelné energetiky v oblasti podnikání

Inovace v energetice, využívání místních zdrojů energie, např. využívání štěpky apod.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet aktivit na podporu udržitelné energetiky	obce / MAS	0	

Opatření 5.3.3: Optimalizace nakládání s odpady

Zejména zlepšení podmínek pro třídění odpadů, rozšíření počtu, „sortimentu“ a otevírací doby sběrných dvorů, propagace třídění.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Podíl tříděných odpadů	obce		

Priorita 6: Správa území

Specifický cíl 6.1: Posílit strategické a územní plánování a zlepšit tak koordinaci rozvojových činností v území a vytvořit předpoklady pro udržitelné využívání území

Opatření 6.1.1: Tvorba koncepčních dokumentů obcí a svazků obcí

Inovativním prvkem je zpracování programů rozvoje obcí pomocí webové aplikace MMR

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet vytvořených koncepčních dokumentů	obce / DSO	0	

Opatření 6.1.2: Metodická podpora tvorby programů rozvoje obcí

Zajištění poradenských služeb ze strany MAS při tvorbě programů rozvoje obcí

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet obcí, které využily poradenství	MAS	0	

Specifický cíl 6.2: Posílit společné aktivity subjektů v regionu i spolupráci se subjekty z jiných regionů

Opatření 6.2.1: Vytváření prostředí pro spolupráci v rámci území MAS

Přehled různých skupiny subjektů a jejich akcí, doporučení pro spolupráci, vzdělávání

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet aktivit na podporu spolupráce	MAS	0	

Opatření 6.2.2: Koordinace a příprava společných projektů více subjektů v regionu

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet společných projektů obcí/NNO/podnikatelů	obce / MAS	0	

Opatření 6.2.3: Projekty spolupráce s jinými MAS

Základem bude spolupráce zejména s MAS kolem Brna. Hlavními tématy spolupráce jsou cyklostezky, cestovní ruch, životní prostředí (zelený prstenec kolem Brna), místní produkty pro Brno, další rozšiřování území projektu Za tradicí moravského venkova.

<i>indikátor</i>	<i>pramen</i>	<i>výchozí hodnota</i>	<i>cílová hodnota</i>
Počet projektů spolupráce	MAS	0	

3.3 VAZBY NA JINÉ STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Pro vhodné nastavení strategické části SCLLD MAS Za humnami je důležité, aby byla provázaná s dalšími strategickými dokumenty týkajícími se území MAS (na úrovni národní, krajské i lokální). V této kapitole jsou tedy hodnoceny klíčové národní a krajské dokumenty a dokument svazku obcí; jednotlivé obce své strategické dokumenty zpracované nemají.

Sledovány jsou vazby následujících základních rozvojových dokumentů na národní a krajské úrovni:

- Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020
- Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2020
- Program rozvoje Jihomoravského kraje 2014–2017

Na mikroregionální úrovni existuje pouze jedna aktuální koncepce svazku obcí, a to:

- Strategie rozvoje mikroregionu Ždánický les a Politaví pro období 2014–2020

Ostatní svazky obcí působící na území MAS aktuální koncepce nemají. Svazek obcí Ždánický les a Politaví nicméně zahrnuje více než polovinu obcí MAS, což posiluje význam jeho strategie pro SCLLD MAS. U ostatních svazků obcí lze předpokládat obdobné zaměření.

Vazby opatření strategických dokumentů na specifické cíle SCLLD MAS Za humnami

	SRR	SRJMK	PRJMK	SŽLAP
Priorita 1: Kvalitní veřejné služby				
SC 1.1: Posílit dostupnost a kvalitu ZŠ a MŠ	3.1, 4.1	2.3	3.c	A.1
SC 1.2: Zajistit dostatečné kapacity sociálních služeb i kapacity zařízení sociálních služeb a vytvořit síť sociálního a startovacího bydlení	3.1, 3.3 4.1	2.1	3.a	A.2
SC 1.3: Zvýšit vybavenost obcí službami		4.1		
Priorita 2: Aktivní život v obcích				
SC 2.1: Zlepšit podmínky pro činnost neziskových organizací	3.2		3.h	
SC 2.2: Posílit aktivní trávení volného času	3.2	2.6	3.h	B.2
SC 2.3: Obnovit a udržet kulturní a duchovní hodnoty a tradice a posílit regionální identitu	3.2			B.1
SC 2.4: Obnovit a zachovat kulturní a jiné památky v regionu	3.2		3.h	
Priorita 3: Podnikání a zaměstnanost				
SC 3.1: Zvýšit konkurenceschopnost a využívání inovací a nových technologií u podnikatelských subjektů v regionu a vytvořit nová pracovní místa	4.3, 5.1, 5.2	1.1, 4.3	1.c, 1.d, 2.c	C.4
SC 3.2: Zvýšit využití stávajících ploch pro podnikání a vymezit a připravit nové plochy pro podnikání	4.3	1.2	1.d, 2.c	C.4
SC 3.3: Posílit ekonomický význam cestovního ruchu	4.3	4.3	2.a	C.2, C.3
Priorita 4: Infrastruktura a doprava				
SC 4.1: Vyřešit čištění odpadních vod v obcích		3.4	3.f	D.1
SC 4.2: Dobudovat, resp. modernizovat ostatní technickou infrastrukturu		4.4	3.i	D.1
SC 4.3: Zlepšit stav silniční infrastruktury	2.1	3.1, 4.4	4.b	D.2
SC 4.4: Zkvalitnit veřejnou hromadnou dopravu	1.3	4.1	4.d	A.3
SC 4.5: Zlepšit podmínky pro nemotorovou dopravu	1.3	3.1	4.e	C.1

	SRR	SRJMK	PRJMK	SŽLAP
SC 4.6: Zvýšit bezpečnost	7.3	2.2	3.e	
Priorita 5: Životní prostředí a krajina				
SC 5.1: Zlepšit ekologické charakteristiky krajiny a posílit péči o krajinu	7.1	4.5	3.f	E.1
SC 5.2: Odstranit staré ekologické zátěže	6.1		3.f	
SC 5.3: Zefektivnit nakládání s energiemi a odpady	6.2, 6.3	3.6	3.f	E.2
Priorita 6: Správa území				
SC 6.1: Posílit strategické a územní plánování	9.1	4.2, 3.5	2.b	F.2
SC 6.2: Posílit společné aktivity subjektů v regionu i spolupráci se subjekty z jiných regionů	9.2	4.2	2.e	B.1, F.3

Pozn.: SRR – Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020; SRJMK – Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2020; PRJMK – Program rozvoje Jihomoravského kraje 2014-2017; SŽLAP – Strategie rozvoje mikroregionu Ždánický les a Politaví pro období 2014–2020

Do území MAS nezasahuje žádné území se soustředěnou podporou státu vymezované ve Strategii regionálního rozvoje ČR 2014–2020. Území MAS je řazeno z části mezi rozvojová území (nejblíže Brnu), z části mezi území stabilizovaná. Některé okrajové obce Bučovicka vykazují charakteristiky periferních obcí.

Při srovnání zaměření opatření Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020 a specifických cílů SCLLD MAS Za humnami je zřejmý vysoký soulad a silné vazby při řešení problémů jednotlivých typů území zasahujících do MAS.

Na krajské úrovni je území ORP Bučovice řazeno mezi znevýhodněná území a je mu věnována pozornost v rámci Integrovaného plánu rozvoje znevýhodněných území Jihomoravského kraje (zpracováván 2014/2015).

Většina území MAS (všechny obce kromě 4 z Bučovicka) spadá do širšího vymezení Brněnské metropolitní oblasti zformulované v rámci přípravy na uplatnění nástroje Integrované územní investice (ITI).

4. IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

MAS má zpracovaný koncept implementační části, který bude zpřesňován a dopracován po schválení Metodického pokynu k integrovaným nástrojům, definitivních verzí operačních programů a prováděcích dokumentů OP a s ohledem na pokyny řídicích orgánů OP a ve vazbě na monitorovací systém 2014+. Vzhledem k množství nevyjasněných záležitostí není možné implementační část dosud dopracovat a implementační část není v této verzi dokumentu zařazena.

4.1 POPIS IMPLEMENTAČNÍHO PROCESU

Popis implementačního procesu na úrovni MAS a typy projektů implementace:

- *Rozdělení kompetencí v rámci MAS*
- *Způsob práce s CLLD*
- *Způsob vyhlašování výzev, hodnocení a výběru projektů, administrace apod.*
- *Komunikace s potenciálními žadateli, publicita apod.*

4.2 POPIS SPOLUPRÁCE MAS

Popis spolupráce MAS na národní a mezinárodní úrovni a přeshraniční spolupráce:

- *Způsob spolupráce s partnerskými MAS*
- *Spolupráce s dalšími MAS (např. koordinace a podpora sousedících MAS při řešení problémů širšího území)*
- *Projekty spolupráce MAS*
- *Specifikace přeshraniční spolupráce*

Základem bude spolupráce MAS Za humnami zejména s MAS kolem Brna (přednostně se sousedními MAS Podbrněnsko a Moravský kras).

Hlavními tématy spolupráce jsou cyklostezky, cestovní ruch, životní prostředí (zelený prstenec kolem Brna), místní produkty pro Brno, další rozšiřování území projektu Za tradicí moravského venkova.

4.3 POPIS INTEGROVANÉHO PŘÍSTUPU NAPŘÍČ PROGRAMOVÝMI RÁMCI

Uvedení zvolených programových rámců, jejich zaměření (které specifické cíle operačních programů budou naplňovat) a vysvětlení vazeb mezi programovými rámci (jak spolu souvisí, jak se jejich vzájemná realizace podporuje apod.)

MAS Za humnami bude využívat nástroj CLLD u tří operačních programů¹⁷ a bude zpracovávat tři programové rámce:

- Programový rámec Programu rozvoje venkova (PRV)
- Programový rámec Integrovaného regionálního operačního programu (IROP)
- Programový rámec Operačního programu zaměstnanost (OP ZAM)

4.4 POPIS OPATŘENÍ PRO ŘÍZENÍ A SLEDOVÁNÍ STRATEGIE

Specifikace způsobu monitorování a hodnocení průběhu realizace strategie:

- *Způsob sběru informací při průběžné monitorovací zprávě*
- *Monitoring podporovaných projektů*
- *Vyhodnocování zjištěných informací a využívání poznatků z hodnocení*

---

¹⁷ Operační program Životní prostředí je v Národním dokumentu k územní dimenzi zařazen mezi OP využívající CLLD. V OP samotném není s CLLD počítáno. Proto zatím není Programový rámec OPŽP předpokládán.

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA 1: ZÁKLADNÍ DATA ZA JEDNOTLIVÉ OBCE NA ÚZEMÍ MAS

Přehled datových tabulek:

Tab. P.1: Počet obyvatel v obcích MAS Za humnami k 31. 12. 2002 a 2012	82
Tab. P.2: Věková struktura v obcích MAS Za humnami k 31. 12. 2012	83
Tab. P.3: Vybavenost obcí MAS Za humnami zařízeními pro kulturu a sport	84
Tab. P.4: Vyjíždka do škol z obcí MAS Za humnami v roce 2011	85
Tab. P.5: Vybavenost obcí MAS Za humnami vybranými službami (počty provozoven)	86
Tab. P.6: Struktura zaměstnanosti obyvatel, vyjíždka za prací v roce 2011 (v %)	88
Tab. P.7: Míra nezaměstnanosti v obcích MAS Za humnami v letech 2007–2014 (v %)	89
Tab. P.8: Struktura nezaměstnanosti v obcích MAS Za humnami k 31. 3. 2014	90
Tab. P.9: Nejvýznamnější podnikatelské subjekty v obcích MAS Za humnami	92
Tab. P.10: Volné objekty/pozemky pro podnikání v obcích MAS Za humnami	95
Tab. P.11: Specifikace významných kulturních památek spojených s Bitvou tří císařů	97
Tab. P.12: Přehled ZCHÚ a EVL na území MAS Za humnami	98
Tab. P.13: Stav územního plánování a realizace KPÚ v obcích MAS Za humnami	99

Tab. P.1: Počet obyvatel v obcích MAS Za humnami k 31. 12. 2002 a 2012

Obec	Počet obyvatel		
	2002	2012	Změna 2012/2002 (%)
Blažovice	1 078	1 180	109,5
Bošovice	1 081	1 171	108,3
Bučovice	6 324	6 450	102,0
Heršpice	648	769	118,7
Hodějnice	848	926	109,2
Holubice	840	1 008	120,0
Hostěrádky-Rešov	770	834	108,3
Hrušky	731	782	107,0
Jiříkovice	867	861	99,3
Kobeřice u Brna	548	677	123,5
Kobylnice	836	1 032	123,4
Kojátky	364	300	82,4
Kovalovice	592	612	103,4
Křenovice	1 740	1 895	108,9
Křižanovice	702	759	108,1
Lovčičky	561	601	107,1
Měnín	1 663	1 783	107,2
Milešovice	622	679	109,2
Mokrá-Horákov	2 608	2 720	104,3
Mouřínov	459	475	103,5
Moutnice	1 123	1 163	103,6
Němčany	722	744	103,0
Nesvačilka	338	328	97,0
Nížkovice	677	679	100,3
Otmarov	185	275	148,6
Otnice	1 393	1 503	107,9
Podolí	1 040	1 333	128,2
Ponětovice	309	398	128,8
Pozořice	2 005	2 227	111,1
Prace	860	910	105,8
Rašovice	651	647	99,4
Sivice	992	1 018	102,6
Slavkov u Brna	5 904	6 224	105,4
Sokolnice	1 738	2 281	131,2
Šarátice	901	1 022	113,4
Telnice	1 294	1 479	114,3
Těšany	1 145	1 261	110,1
Tvarožná	1 160	1 226	105,7
Újezd u Brna	2 855	3 192	111,8
Vážany nad Litavou	623	698	112,0
Velatice	579	656	113,3
Velešovice	945	1 245	131,7
Viničné Šumice	1 057	1 257	118,9
Zbýšov	420	598	142,4
Žatčany	772	793	102,7

Pramen: Český statistický úřad

Tab. P.2: Věková struktura v obcích MAS Za humnami k 31. 12. 2012

OBEC	Celkový počet obyvatel	Počet obyvatel ve věku			Podíl obyvatel ve věku			Index stáří
		0-14	15-64	65+	0-14 (%)	15-64 (%)	65+ (%)	
Blažovice	1 180	202	790	188	17,1	66,9	15,9	93,1
Bošovice	1 171	192	812	167	16,4	69,3	14,3	87,0
Bučovice	6 450	951	4 393	1 106	14,7	68,1	17,1	116,3
Heršpice	769	138	528	103	17,9	68,7	13,4	74,6
Hodějnice	926	124	641	161	13,4	69,2	17,4	129,8
Holubice	1 008	182	678	148	18,1	67,3	14,7	81,3
Hostěrádky-Rešov	834	123	556	155	14,7	66,7	18,6	126,0
Hrušky	782	128	522	132	16,4	66,8	16,9	103,1
Jiříkovice	861	132	591	138	15,3	68,6	16,0	104,5
Kobeřice u Brna	677	118	458	101	17,4	67,7	14,9	85,6
Kobylnice	1 032	186	687	159	18,0	66,6	15,4	85,5
Kojátky	300	42	217	41	14,0	72,3	13,7	97,6
Kovalovice	612	87	411	114	14,2	67,2	18,6	131,0
Křenovice	1 895	296	1 303	296	15,6	68,8	15,6	100,0
Křižanovice	759	100	539	120	13,2	71,0	15,8	120,0
Lovčičky	601	95	403	103	15,8	67,1	17,1	108,4
Měnín	1 783	296	1 278	209	16,6	71,7	11,7	70,6
Milešovice	679	116	445	118	17,1	65,5	17,4	101,7
Mokrá-Horákov	2 720	429	1 862	429	15,8	68,5	15,8	100,0
Mouřínov	475	63	327	85	13,3	68,8	17,9	134,9
Moutnice	1 163	170	809	184	14,6	69,6	15,8	108,2
Němčany	744	111	513	120	14,9	69,0	16,1	108,1
Nesvačilka	328	39	239	50	11,9	72,9	15,2	128,2
Nížkovice	679	94	459	126	13,8	67,6	18,6	134,0
Otmarov	275	58	188	29	21,1	68,4	10,5	50,0
Otnice	1 503	245	1 043	215	16,3	69,4	14,3	87,8
Podolí	1 333	238	890	205	17,9	66,8	15,4	86,1
Ponětovice	398	76	259	63	19,1	65,1	15,8	82,9
Pozořice	2 227	381	1 487	359	17,1	66,8	16,1	94,2
Prace	910	134	629	147	14,7	69,1	16,2	109,7
Rašovice	647	102	454	91	15,8	70,2	14,1	89,2
Sivice	1 018	156	704	158	15,3	69,2	15,5	101,3
Slavkov u Brna	6 224	916	4 263	1 045	14,7	68,5	16,8	114,1
Sokolnice	2 281	396	1 545	340	17,4	67,7	14,9	85,9
Šaratice	1 022	161	696	165	15,8	68,1	16,1	102,5
Telnice	1 479	255	994	230	17,2	67,2	15,6	90,2
Těšany	1 261	207	863	191	16,4	68,4	15,1	92,3
Tvarožná	1 226	183	832	211	14,9	67,9	17,2	115,3
Újezd u Brna	3 192	501	2 097	594	15,7	65,7	18,6	118,6
Vážany nad Litavou	698	116	466	116	16,6	66,8	16,6	100,0
Velatice	656	115	450	91	17,5	68,6	13,9	79,1
Velešovice	1 245	230	853	162	18,5	68,5	13,0	70,4
Viničné Šumice	1 257	234	849	174	18,6	67,5	13,8	74,4
Zbýšov	598	116	412	70	19,4	68,9	11,7	60,3
Žatčany	793	135	530	128	17,0	66,8	16,1	94,8

Pramen: Český statistický úřad

Tab. P.3: Vybavenost obcí MAS Za humnami zařízeními pro kulturu a sport

Název obce	Knihovna	Kulturní dům	Letní kino	Kino	Výletišťe	Dětské hřiště
Blažovice	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO
Bošovice	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO
Bučovice	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO
Heršpice	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO
Hodějnice	ANO	ANO	NE	NE	ANO	NE
Holubice	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO
Hostěrádky-Rešov	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO
Hrušky	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO
Jiřkovice	ANO	NE	NE	NE	ANO	ANO
Kobeřice u Brna	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO
Kobylnice	NE	NE	NE	ANO	ANO	ANO
Kojátky	ANO	NE	NE	NE	ANO	ANO
Kovalovice	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO
Křenovice	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO
Křižanovice	NE	NE	NE	NE	NE	ANO
Lovčičky	ANO	ANO	NE	NE	NE	NE
Měnín	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO
Milešovice	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO
Mokrá-Horákov	ANO	NE	NE	NE	ANO	ANO
Mouřínov	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO
Moutnice	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO
Němčany	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO
Nesvačilka	ANO	NE	NE	NE	NE	ANO
Nížkovice	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO
Otmarov	NE	ANO	NE	NE	ANO	ANO
Otnice	ANO	ANO	NE	ANO	NE	ANO
Podolí	ANO	NE	NE	NE	NE	ANO
Ponětovice	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO
Pozořice	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO
Prace	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO
Rašovice	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO
Sivice	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO
Slavkov u Brna	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO
Sokolnice	ANO	NE	NE	NE	NE	ANO
Šaratice	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO
Telnice	ANO	NE	ANO	NE	ANO	ANO
Těšany	ANO	NE	NE	NE	ANO	ANO
Tvarožná	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO
Újezd u Brna	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO
Vážany nad Litavou	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO
Velatice	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO
Velešovice	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO
Viničné Šumice	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO
Zbýšov	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO
Žatčany	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO

Pramen: Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012, Jihomoravský kraj, 2013, doplnění 2014

Tab. P.4: Vyjíždka do škol z obcí MAS Za humnami v roce 2011

Obec	Počet vyjíždějících žáků a studentů			Obec	Počet vyjíždějících žáků a studentů		
	celkem	ve věku 6–14	vyjíždí denně		celkem	ve věku 6–14	vyjíždí denně
Blažovice	117	22	107	Nesvačilka	107	16	99
Bošovice	73	33	70	Nížkovice	37	14	34
Bučovice	267	8	202	Otmarov	33	11	31
Heršpice	54	24	52	Otnice	52	3	45
Hodějice	58	22	51	Podolí	99	36	89
Holubice	84	21	77	Ponětovice	37	21	32
Hostěrádky-Rešov	71	27	61	Pozořice	160	25	142
Hrušky	47	19	40	Prace	90	30	85
Jiřkovice	71	17	65	Rašovice	39	15	37
Kobeřice u Brna	51	19	46	Sivice	92	33	87
Kobylnice	169	63	159	Slavkov u Brna	292	8	244
Kojátky	40	14	34	Sokolnice	86	16	76
Kovalovice	68	26	66	Šaratice	48	3	44
Křenovice	114	18	101	Telnice	76	28	75
Křižanovice	47	17	40	Těšany	36	18	34
Lovčičky	50	22	46	Tvarožná	134	35	126
Měnin	90	36	85	Újezd u Brna	179	15	160
Milešovice	42	14	41	Vážany nad Litavou	67	29	62
Mokrá-Horákov	199	32	185	Velatice	110	44	108
Mouřínov	41	19	37	Velešovice	99	42	92
Moutnice	92	20	83	Viničné Šumice	104	33	95
Němčany	61	21	59	Zbýšov	49	22	48
				Žatčany	151	22	136

Pramen: Český statistický úřad, SLDB 2011

Tab. P.5: Vybavenost obcí MAS Za humnami vybranými službami (počty provozoven)

OBEC	Stolařství, truhlářství	Instalatér, topenář	Malíř, natěrač	Stavební řemesla	Zámečnictví, kovářství	Krejčí, švadlena	Kadeřnictví, kosmetika	Opravný motor. vozidel	Masáže	Potraviný / smíšené zboží	Obchodní středisko	Pošta	Restaurace	Pohostinství (bez stravování)
Blažovice	1	2	1	2	2		1	3			2	1		2
Bošovice	3	5	2	6	2	3	2	2	2	3		1		3
Bučovice*	údaje nejsou dostupné, předpokládá se výskyt všech služeb													
Heršpice	3	4		3	1		2	3	1	1				1
Hodějvice	2	1					3	2	1	1			1	2
Holubice	3	2		2	3	1	1	4	2	1		1	2	
Hostěrádky-Rešov	3	3		1			1	1	1	2				2
Hrušky	3	2	2	3	5	1	1	2		1				1
Jířkovice	3	2					3	3	1		1		1	1
Kobeřice u Brna			1				1			1				2
Kobylnice	1	1	1	2	1		3	2		1				1
Kojátky	2	1	1							1				1
Kovalovice	3	1		2	2		1				1		2	1
Křenovice	6	4	2	5	3	1	3	3	1	1	1	1	1	3
Křižanovice	3	1	3	2	1		3			2		1	1	2
Lovčičky	2	2	1	3	1	2	1	1	1	1				1
Měnín	3	4	1	6	2	1	1	1	1	4				2
Milešovice				5	1	1			1	1				1
Mokrá-Horákov	2				1	2	4	1		1	2	1	2	2
Mouřínov										1				2
Moutnice	2	2	2	3	1	3	2	1	1	1	1	1	1	1
Němčany	2	2	1	3		1	2	1	1	2				2
Nesvačilka	1	1	1				1	1		1				1
Nížkovice		4		3			1	2		1		1		2
Otmarov			1							1				1
Otnice	1	3		1	1	1	1	2	1	3		1	1	1
Podolí	1		1	1	1	1	4		1		2	1	1	1
Ponětovice		1		1		1		1			1		1	
Požořice		4	2	4		2	3	2	2	1	3	1	2	3
Prace	1	1									3	1	1	1
Rašovice		3	1	2			1	2	2	3	4			1
Sivice	3		1	5	2	3		2			1		1	1
Slavkov u Brna*	údaje nejsou dostupné, předpokládá se výskyt všech služeb													
Sokolnice	1	5		4	2		2	3	2	2	1	1	4	
Šaratice	1	3	1	2	5		1	2	1	2		1	1	1
Telnice	3	1		5	2	1	2	5	1	1	1	1	5	1
Těšany	1	1	1			1	2	2		3		1	3	1

OBEC	Stolařství, truhlářství	Instalátér, topenář	Malíř, natěrač	Stavební řemesla	Zámečnictví, kovářství	Krejčí, švadlena	Kadeřnictví, kosmetika	Opravný motor. vozidel	Masáže	Potraviny / smíšené zboží	Obchodní středisko	Pošta	Restaurace	Pohostinství (bez stravování)
Tvarožná	1		1	3	3		1				3	1	1	1
Újezd u Brna	11	12	3	12	8		5	8	2	5		1	5	1
Vážany nad Litavou		3					1	2		2				2
Velatice									1		1			1
Velešovice	2	1		2			3	1	1	3				2
Viničné Šumice	3	1	1	2	2		2	3			1	1	1	
Zbýšov	2	2	8	2	2	2	1			1				1
Žatčany	3	1	1	4	1	2		1		2				1

Pramen: Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012, Jihomoravský kraj, 2013, doplnění 2014;
 *údaje nejsou dostupné – města nad 5 tis. obyv., kde se již předpokládá výskyt všech služeb (a je obtížné je spočítat) v dotazníku nevyplňovala.

Tab. P.6: Struktura zaměstnanosti obyvatel, vyjíždka za prací v roce 2011 (v %)

Obec	Míra ekonomické aktivity	Zaměstnaní v(e)			Vyjíždějí za prací	Počet podnikatelů na 1000 obyv.
		zemědělství	průmyslu a stavebnictví	službách		
Blažovice	51,7	5,1	39,6	55,3	62,7	214,5
Bošovice	52,9	2,4	37,0	60,5	42,4	209
Bučovice	48,0	2,7	40,9	56,4	31,6	225,2
Heršpice	50,9	3,7	37,9	58,3	48,9	186,2
Hodějvice	47,0	3,8	48,8	47,5	42,0	188
Holubice	49,0	2,7	41,3	56,0	45,8	217,6
Hostěrádky-Rešov	49,9	1,3	33,7	65,0	50,4	201
Hrušky	47,5	3,3	43,4	53,3	40,7	214
Jiřkovice	53,1	5,5	31,8	62,7	39,9	259,7
Kobeřice u Brna	50,7	2,3	38,7	59,0	49,2	215,5
Kobylnice	49,0	2,2	34,1	63,7	53,1	209,7
Kojátky	45,6	10,7	47,3	42,0	46,6	283,3
Kovalovice	48,2	4,9	44,5	50,6	64,2	206,3
Křenovice	51,9	1,9	37,3	60,9	44,6	228
Křižanovice	53,6	3,5	44,1	52,4	46,5	203,1
Lovčičky	48,0	3,8	33,7	62,5	48,1	198,3
Měnín	52,5	3,9	36,1	59,9	46,6	218,4
Milešovice	44,6	1,5	42,5	56,0	42,9	200,3
Mokrá-Horákov	49,5	1,5	38,4	60,1	56,3	188,8
Mouřínov	46,1	4,3	48,2	47,6	42,7	163,4
Moutnice	48,7	4,3	36,7	59,0	46,3	237,3
Němčany	49,0	3,6	43,3	53,0	50,3	183,2
Nesvačilka	51,5	11,8	35,4	52,8	58,3	230
Nížkovice	49,6	2,5	42,6	54,9	46,1	208
Otmarov	49,3	2,5	28,7	68,9	63,1	233,7
Otnice	51,0	2,2	39,7	58,1	36,4	211,4
Podolí	48,5	1,4	30,6	68,0	51,3	233,8
Ponětovice	45,9	4,6	30,7	64,7	54,2	184,1
Pozořice	48,9	2,0	37,2	60,9	58,7	231,8
Prace	50,2	5,0	32,6	62,4	58,0	203,1
Rašovice	49,3	7,3	43,3	49,5	46,9	234,6
Sivice	49,0	2,9	40,3	56,8	55,5	209,4
Slavkov u Brna	51,1	1,3	34,5	64,3	28,9	246,7
Sokolnice	48,4	1,8	31,6	66,7	56,1	214,4
Šaratice	51,9	2,8	38,0	59,2	39,3	200
Telnice	52,2	2,2	34,9	62,9	54,0	200,3
Těšany	50,1	9,1	34,1	56,8	58,5	206,3
Tvarožná	48,4	4,5	36,0	59,5	57,1	235,7
Újezd u Brna	46,9	1,4	32,4	66,2	41,7	223
Vážany nad Litavou	51,4	2,6	39,3	58,1	46,4	214,1
Velatice	46,3	3,3	46,0	50,7	68,8	183,6
Velešovice	49,0	1,5	42,7	55,8	58,1	177,3
Viničné Šumice	50,4	1,9	42,2	55,9	55,9	239,8
Zbýšov	50,7	2,7	32,6	64,8	50,4	161,1
Žatčany	45,6	3,4	35,0	61,7	54,3	218,8

Pramen: Český statistický úřad, SLDB 2011, výpočty GaREP

Tab. P.7: Míra nezaměstnanosti v obcích MAS Za humnami v letech 2007–2014 (v %)

Obec	12/2007	12/2008	12/2009	12/2010	12/2011	3/2014
Blažovice	3,6	3,6	7,4	7,8	9,2	8,0
Bošovice	5,2	3,1	6,0	6,2	6,6	7,8
Bučovice	5,4	6,5	12,2	9,7	10,7	11,5
Heršpice	4,4	4,4	12,7	11,1	7,3	7,9
Hodějvice	3,5	4,0	7,7	7,2	7,2	7,3
Holubice	4,1	3,3	9,3	8,0	6,7	7,8
Hostěrádky-Rešov	2,7	3,6	9,3	10,4	7,4	8,4
Hrušky	2,7	3,7	12,0	9,6	6,4	11,3
Jířkovice	1,2	3,7	8,1	7,4	5,6	8,2
Kobeřice u Brna	5,1	5,5	12,7	13,6	13,6	11,2
Kobylnice	3,6	3,6	7,2	7,7	7,4	7,4
Kojátky	5,8	11,0	15,6	12,3	9,1	18,8
Kovalovice	4,0	4,0	7,9	11,5	8,6	12,8
Křenovice	3,4	4,1	9,1	9,3	9,0	7,8
Křižanovice	4,2	4,0	11,1	9,8	9,5	9,9
Lovčičky	2,8	2,8	11,3	9,7	8,9	7,1
Měnín	3,1	4,3	6,2	8,9	6,9	9,8
Milešovice	4,9	5,6	8,2	13,1	12,1	10,8
Mokrá-Horákov	3,6	3,0	6,6	7,5	6,5	8,4
Mouřínov	8,6	11,4	17,1	15,7	15,7	18,1
Moutnice	4,8	2,8	9,1	8,7	8,5	9,9
Němčany	5,5	3,6	7,7	7,4	8,5	10,2
Nesvačilka	3,2	3,8	7,1	7,7	5,8	8,5
Nížkovice	4,0	5,5	13,2	12,9	10,4	13,5
Otmarov	4,9	3,7	8,5	8,5	7,3	12,1
Otnice	3,6	2,1	6,2	8,2	7,0	7,3
Podolí	4,8	4,8	9,6	9,8	7,6	8,9
Ponětovice	3,6	4,2	10,3	12,1	9,1	17,9
Pozořice	4,2	3,0	6,2	8,7	8,9	10,6
Prace	3,7	4,6	8,8	9,5	5,4	10,1
Rašovice	6,6	9,4	12,0	11,1	12,0	12,3
Sivice	6,0	4,4	11,3	9,4	11,3	9,3
Slavkov u Brna	3,8	3,9	7,5	7,7	7,3	8,1
Sokolnice	3,4	4,5	9,7	10,3	9,1	8,9
Šaratice	5,5	5,7	10,4	11,2	11,2	10,3
Telnice	4,2	5,1	8,3	8,7	7,3	8,3
Těšany	3,7	3,9	8,0	8,2	8,4	8,9
Tvarožná	3,7	4,6	5,7	5,9	7,6	7,5
Újezd u Brna	5,6	5,1	8,3	9,8	8,8	9,2
Vážany nad Litavou	7,1	9,1	10,7	11,0	8,8	11,4
Velatice	3,3	2,4	6,9	8,6	5,7	8,7
Velešovice	4,0	5,9	12,4	10,9	11,3	7,5
Viničné Šumice	2,8	4,2	6,8	8,3	7,0	6,2
Zbýšov	5,4	2,5	6,4	6,9	5,9	7,0
Žatčany	4,2	3,9	6,7	8,4	7,8	12,0

Pramen: Portál zaměstnanosti MPSV, zpracování GaREP

Tab. P.8: Struktura nezaměstnanosti v obcích MAS Za humnami k 31. 3. 2014

	Počet uchazečů o zaměstnání	Podíl nezaměstnaných z počtu obyvatel ve věku 15–64 let (v %)	Podíl nezaměstnaných žen na celkovém počtu uchazečů (v %)	Podíl uchazečů na 50 let na celkovém počtu uchazečů (v %)	Podíl osob nezaměstnaných (déle než 12 měsíců na celkovém počtu uchazečů (v %)	Podíl nezaměstnaných absolventů na celkovém počtu uchazečů (v %)	Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo *
Blažovice	46	5,8	58,7	32,6	43,5	4,3	–
Bošovice	48	5,9	60,4	27,1	29,2	10,4	16,0
Bučovice	353	8,0	49,9	29,5	41,6	5,9	27,2
Heršpice	30	5,7	63,3	40,0	23,3	6,7	–
Hodějvice	31	4,8	61,3	22,6	32,3	3,2	–
Holubice	38	5,6	47,4	26,3	28,9	7,9	7,6
Hostěrádky-Rešov	34	6,1	55,9	26,5	14,7	8,8	17,0
Hrušky	41	7,9	34,1	43,9	19,5	0,0	–
Jiříkovice	38	6,4	50,0	26,3	34,2	15,8	7,6
Kobeřice u Brna	38	8,3	50,0	28,9	26,3	2,6	–
Kobylnice	36	5,2	55,6	16,7	36,1	11,1	–
Kojátky	28	12,9	57,1	21,4	28,6	3,6	–
Kovalovice	37	9,0	48,6	24,3	24,3	10,8	12,3
Křenovice	74	5,7	56,8	40,5	41,9	4,1	37,0
Křižanovice	40	7,4	55,0	40,0	27,5	7,5	–
Lovčičky	20	5,0	45,0	30,0	25,0	10,0	–
Měnin	87	6,8	43,7	24,1	29,9	6,9	7,9
Milešovice	32	7,2	40,6	34,4	28,1	9,4	32,0
Mokrá-Horákov	115	6,2	45,2	30,4	40,0	8,7	–
Mouřínov	35	10,7	48,6	22,9	60,0	2,9	–
Moutnice	55	6,8	52,7	25,5	21,8	5,5	–
Němčany	37	7,2	54,1	37,8	40,5	2,7	37,0
Nesvačilka	13	5,4	53,8	15,4	15,4	15,4	–
Nížkovice	44	9,6	45,5	25,0	15,9	6,8	–
Otmarov	16	8,5	43,8	31,3	43,8	0,0	–
Otnice	55	5,3	54,5	21,8	25,5	7,3	13,8
Podolí	55	6,2	56,4	32,7	49,1	3,6	18,3
Ponětovice	31	12,0	67,7	12,9	48,4	0,0	–
Pozořice	113	7,6	47,8	28,3	31,9	5,3	113,0
Prace	45	7,2	48,9	24,4	22,2	6,7	–
Rašovice	38	8,4	42,1	34,2	36,8	2,6	–
Sivice	46	6,5	52,2	26,1	28,3	4,3	–
Slavkov u Brna	258	6,1	45,3	27,9	27,9	8,5	18,4

	Počet uchazečů o zaměstnání	Podíl nezaměstnaných z počtu obyvatel ve věku 15–64 let (v %)	Podíl nezaměstnaných žen na celkovém počtu uchazečů (v %)	Podíl uchazečů na 50 let na celkovém počtu uchazečů (v %)	Podíl osob nezaměstnaných (déle než 12 měsíců na celkovém počtu uchazečů (v %)	Podíl nezaměstnaných absolventů na celkovém počtu uchazečů (v %)	Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo *
Sokolnice	98	6,3	52,0	19,4	40,8	4,1	49,0
Šarátice	54	7,8	57,4	18,5	42,6	7,4	–
Telnice	64	6,4	45,3	25,0	35,9	4,7	32,0
Těšany	55	6,4	52,7	27,3	34,5	7,3	55,0
Tvarožná	44	5,3	54,5	22,7	34,1	4,5	–
Újezd u Brna	137	6,5	51,1	21,2	29,2	8,0	45,7
Vážany nad Litavou	40	8,6	42,5	35,0	30,0	5,0	–
Velatice	26	5,8	34,6	3,8	19,2	3,8	–
Velešovice	44	5,2	63,6	18,2	27,3	4,5	–
Viničné Šumice	39	4,6	53,8	30,8	20,5	10,3	–
Zbýšov	20	4,9	65,0	20,0	30,0	10,0	–
Žatčany	42	7,9	40,5	28,6	21,4	7,1	5,3

Pramen: Úřad práce ČR, MPSV

Pozn.: „–“ = v obci není úřadem práce evidováno žádné volné pracovní místo

Tab. P.9: Nejvýznamnější podnikatelské subjekty v obcích MAS Za humnami

Název obce	Podnikatelský subjekt (počet zaměstnanců)	Předmět činnosti
Měnín	Křivánek – nábytek (13)	výroba nábytku
	František Plachta – Frapo (18)	autodoprava
	Durit, s.r.o. (14)	zemní práce
Moutnice	Agro MONET, a.s.	zemědělství
Nesvačilka	Kovotlačitelství Hönig	
Otmarov	Stappert Česká republika	Nákup a prodej nerezových materiálů
Těšany	Agro MONET, a.s.	zemědělství
Žatčany	BEMETA DESIGN s.r.o. (40)	sanitární technika
Kobylnice	Jeřáby Beneš (5)	jeřábnické práce
	Zámečnictví Ulbrich (1)	zámečnické práce
	Autoopravna Šmíd (1)	autoopravárenství
	Zahradnictví Tesař (1)	zahradnictví, zelinářství
Sokolnice	Rozvodna Sokolnice (70)	rozvod el. Energie
	Domov pro seniory (70)	sociální služby
	ZD Sokolnice (31)	zemědělství
	EEIKA (30)	elektroenergetika
	Demos Sokolnice (30)	sklady
Telnice	Truck Bus Servis a.s. (20)	opravárenství a prodej autobusů
	LCT a.s. (30)	těstoviny
	CARBE s.r.o. (15)	dřevoobráběcí stroje a zařízení
	STOROPACK (20)	obalový materiál
Újezd u Brna	ELSEREMO	divadelní technika
	Smart Technik	kovozámečnictví
	Elektro-Spáčil	prodej elektro
	Hakr	autodoplňky
	Termotechnika	chladicí zařízení
	Interier mont	Stavebniny, stavby
	MDgK plus	biooptická laborka
Blažovice	<i>(obec neuvedla žádný subjekt)</i>	
Jiříkovice	Bonagro a.s.	rostlinná a živoč. Výroba
	Motorest Rohlenka	stravovací a ubytovací služby
Kovalovice	Zakovo (15)	kovovýroba
	Sapin (10)	stolařství
	Gozmetal (1)	montážní sklad
	Stolařství Kalábek (2)	stolařství
	Garážová vrata Kříž (3)	kovovýroba
Mokrý-Horákov	Českomoravský cement a.s. (220)	Těžba a stavebnictví
	Tasy	pneuservis
	Michal Richtř, s.r.o. Mokrý	sklenářství
	Duomax, s.r.o.	prodej, potraviny, drogerie

Název obce	Podnikatelský subjekt (počet zaměstnanců)	Předmět činnosti
Podolí	<i>(obec nevedla žádný subjekt)</i>	
Ponětovice	Stavební firma Avus (30)	stavební činnost
Pozořice	K+S lisovna plastů (12)	výroba plastových prvků
Prace	Bonagro a.s.	zemědělství
Sivice	Agrosouhrn Buchta	
	Medpharma	
	HP Karton	
	Truhlářství Brtník	
	ETL – Ekotherm	206
Tvarožná	<i>(obec nevedla žádný subjekt)</i>	
Velatice	pekařství Makovec s r.o. (20)	pekárna
	Stolařství Severa (10)	výroba nábytku
Viničné Šumice	<i>(obec nevedla žádný subjekt)</i>	
Hodějice	Fenstar	výroba plastových oken a dveří
Holubice	MIRROR, s.r.o. (130)	výroba plastových oken a dveří
	SAND Team, s.r.o. (40)	
	Grafiapress, s.r.o. (20)	
	AUDY, s.r.o. (10)	
	FORNETTI, s.r.o. (10)	
	EUROVRAK, s.r.o. (18)	
Hostěrádky-Rešov	<i>(obec nevedla žádný subjekt)</i>	
Hrušky	<i>(obec nevedla žádný subjekt)</i>	
Křenovice	ANAH K&R s.r.o.	autodoprava
	AHAH Petr Majer	strojírenství
	FORMAT1	vážní systémy, elektronika pro dům a zahradu
Němčany	Agria a.s.	zemědělství
Otnice	Beton Brož	výroba betonových výrobků
Slavkov u Brna		
Šaratice	ZeV Šaratice a.s.	zemědělská výroba
	Pavel Válek	autodoprava
Vážany nad Litavou	Zitta – výtahy	výroba a servis výtahů
Velešovice	Rakovec a.s.	zemědělství
Zbýšov	<i>(obec nevedla žádný subjekt)</i>	
Bošovice	<i>(obec nevedla žádný subjekt)</i>	
Heršpice	<i>(obec nevedla žádný subjekt)</i>	
Kobeřice u Brna	<i>(obec nevedla žádný subjekt)</i>	
Lovčičky	<i>(obec nevedla žádný subjekt)</i>	
Milešovice	Klimair	
Nížkovice	Agria a.s. (30)	zemědělství
Bučovice	<i>(město v dotazníku JMK nemuselo odpovídat)</i>	

Název obce	Podnikatelský subjekt (počet zaměstnanců)	Předmět činnosti
Kojátky	MOPEKA	výroba cukroví
	Šafránek Jan	SHR
	Ryzner Rudolf	SHR, pěstírna hub
Křižanovice	Milmar s.r.o.	obchodní činnost
Mouřínov	<i>(obec neuvedla žádný subjekt)</i>	
Rašovice	Elektromont – Stanislav Hanousek	elektro
	Obdržálek Pavel	zemědělství
	Merta Petr	zemědělství
	Cench Josef	voda, topení
	Suchača Josef	voda, topení
	Bolcarková Denisa	masáže
	Sekáčová M.	kadeřnictví
	Liznarová Martina	smíšené zboží
	Kohout Ladislav	smíšené zboží
	Gregor Josef	smíšené zboží
	Olša Miroslav	chov prasat
	Rybníkář Martin	výstavba

Pramen: Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012, Jihomoravský kraj, 2013, doplnění 2014, zpracování GaREP 2014.

Tab. P.10: Volné objekty/pozemky pro podnikání v obcích MAS Za humnami

Název obce	Objekty pro podnikání	Druh, velikost, vlastnictví	Pozemky pro podnikání	Rozloha, vlastnictví
Měnin	ANO	zemědělský objekt – VKK, 2 000 m ² , soukromé Zemědělský objekt – Jolonsko, 10 000 m ² , soukromé	ANO	25000 m ² , obecní 35000 m ² , soukromé 20000 m ² , soukromé
Moutnice	ANO		ANO	řádově stovky m ² soukromé, obecní
Nesvačilka	NE		NE	
Otmarov	NE		ANO	2 000 m ² , soukromé
Těšany	ANO	Pila, 50 000 m ² , soukromý bývalý státní statek, 1 000 m ² , soukromý	ANO	řádově v 10 000 m ² , soukromé
Žatčany	NE		ANO	5 000 m ² , soukromé
Kobylnice	NE		ANO	23 100 m ² , soukromé
Sokolnice	ANO	bývalá hlubna, 2 752 m ² , soukromé	ANO	72 873 m ² , soukromé
Telnice	ANO	zemědělské budovy, 1 000 m ² , družstevní výrobní hala, 1 000 m ² , soukromé administrativní budova, 1 000 m ² , soukromé	ANO	50 000 m ² , soukromé
Újezd u Brna	NE		ANO	100 m ² , soukromé
Blažovice	NE		NE	
Jiříkovice	NE		ANO	
Kovalovice	NE		NE	
Mokrá-Horákov	NE		ANO	3 000 m ² , soukromé
Podolí	ANO	areál bývalého JZD, 40 000 m ² , soukromé	ANO	160 000 m ² , obecní, soukromé
Ponětovice	NE		NE	
Pozořice	NE		ANO	5 m ² , soukromé
Prace	NE		NE	
Sivice	NE		NE	
Tvarožná	NE		NE	
Velatice	NE		ANO	1 500 m ² , obecní
Viničné Šumice	NE		NE	
Hodějice	NE		ANO	
Holubice	NE		ANO	30 000 m ² , přev. soukromé
Hostěrádky-Rešov	NE		ANO	10 000 m ² , mnoho soukromých vlastníků
Hrušky	NE		NE	

Název obce	Objekty pro podnikání	Druh, velikost, vlastnictví	Pozemky pro podnikání	Rozloha, vlastnictví
Křenovice	ANO	Zemědělské budovy, 500 m ² , soukromé Dražní skladiště, 450 m ² , soukromé Budova mlýna, 400 m ² , soukromé	ANO	15 000 m ² , soukromé
Němčany	NE		ANO	soukromé
Otnice	NE		NE	
Slavkov u Brna	ANO	Novostavba pekárny, 2 500 m ² , soukromé Bývalý areál Agrozetu, 5 000 m ² , soukromé	ANO	5 000 m ² , soukromé 9 ha, soukromé 5 ha, soukromé
Šaratice	NE		NE	
Vážany nad Litavou	NE		NE	
Velešovice	NE		NE	
Zbýšov	ANO	Zemědělské družstvo, 35 000 m ² , smíšené	NE	
Bošovice	NE		NE	
Heršpice	NE		ANO	23 844 m ² , soukromé, 4 445 m ² , smíšené
Kobeřice u Brna	ANO	Zemědělské družstvo, 1 000 m ² , soukromé	NE	
Lovčičky	ANO	Bývalý statek, obecní	NE	
Milešovice	NE		ANO	
Nížkovice	NE		NE	
Bučovice	ANO	Brownfields, 128 000 m ² , soukromé	ANO	410 000 m ² , soukromé
Kojátky	NE		NE	
Křižanovice	ANO	800 m ² , soukromé	ANO	114 002 m ² , soukromé
Mouřínov	NE		?	
Rašovice	NE		ANO	3 000 m ² , obec Rašovice

Pramen: Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012, Jihomoravský kraj, 2013, doplnění 2014, zpracování GaREP 2014

Tab. P.11: Specifikace významných kulturních památek spojených s Bitvou tří císařů

<p>Mohyla míru – Významný secesní památník z let 1910-1912, kaple s ossariem. První mírový památník v Evropě. Budova muzea z roku 1925 s expozicí k bitvě. Památník byl postaven v místech, kde francouzský IV. armádní sbor kolem 11. hodiny dopoledne rozrazil střed spojeneckých vojsk a rozhodl tak vítězství v bitvě. Památník byl vyhlášen kulturní nemovitou památkou.</p>
<p>Santon – Přírodní návrší původně nazývané Padělek bylo před bitvou francouzskými ženisty uměle srovnáno a opevněno třemi pásy okopů, aby vytvořilo palebná postavení pro 18 děl s pěchotní ochranou. Původní mariánská kaple na vrcholu byla vojáky také stržena. Na zdi nově vybudované klasicistní kaple Panny Marie Sněžné z roku 1832 jsou dnes pamětní desky francouzských generálů Claparèda a Valhuberta a ruského generála Bagrationa. Kaple, opevnění Santona i hrob pod kopcem byly vyhlášeny kulturními nemovitými památkami.</p>
<p>Zámek a park ve Slavkově u Brna – Před bitvou nocovali na zámku ruský car Alexandr I. a rakouský císař František I. Po bitvě 3. prosince z balkónu zámku Napoleon pronesl svoji proklamaci k vojákům, podle níž byla bitva označena za slavkovskou (Austerlitz). Dne 6. prosince zde bylo uzavřeno příměří. Dnes zde turisté navštěvují zámecké expozice, podzemí a tematickou expozici Napoleon – Austerlitz. Zámek s parkem byl vyhlášen kulturní nemovitou památkou a v roce 2008 národní kulturní památkou.</p>
<p>Stará pošta – Dědičná pozořická pošta z roku 1785, v níž 28. listopadu pobýval Napoleon se svými maršály a během bitvy 2. prosince ji využil ruský generál Bagration jako svůj hlavní stan. Ráno 3. prosince zde Napoleon přijal rakouského knížete Lichtensteina, který přišel s nabídkou příměří a osobní schůzky s císařem Františkem I. Dnes areál slouží jako malé muzeum s restauračními a ubytovacími službami.</p>
<p>Žuráň – Na Žuráni bylo velitelské stanoviště francouzského císaře Napoleona, odkud ráno dal rozkaz k útoku na Pratecké výšiny. V roce 1930 zde byl instalován kubistický památník s plastickou mapou bitevního rozložení vojsk a francouzskou proklamací před bitvou. Je exteritoriálním územím Francie a od roku 1958 kulturní nemovitou památkou.</p>

Tab. P.12: Přehled ZCHÚ a EVL na území MAS Za humnami

obec	Chráněné krajinné oblasti	Národní přírodní památky	Přírodní rezervace	Přírodní památky	Evropsky významné lokality
Bošovice			Visengrunty		Visengrunty
Bučovice		Baračka		Člupy	Bučovice – zámek Černecký a Milonický hájek Člupy Šěvy
Heršpice				Jalový dvůr	Mouřínov - Druhý rybník Rašovický zlom - Chobot
Hodějice			Rašovický zlom - Chobot	Návdavky u Němčan	Rašovický zlom - Chobot
Hostěrádky-Rešov					Špice
Kobeřice u Brna					Polámanky
Kojátky					Černecký a Milonický hájek
Křižanovice			Člupy		
Měnín					Rumunská bažantnice
Mokrá-Horákov	Moravský kras	Jeskyně Pekárna	Údolí Řičky Velký Hornek	U Staré Vápenice	Moravský kras Sivický les
Mouřínov			Šěvy	Hrubá louka	Mouřínov - Druhý rybník Šěvy
Němčany				Mrazový klín	
Nesvačilka					Zřídla u Nesvačilk
Otnice				Sedlnické sněženky	Litice
Podolí				Horka Olšava	Stráně u Popovic Šlapanické slepence
Rašovice			Mušenice Rašovický zlom - Chobot	Žlíbek	Mušenice Rašovický zlom - Chobot
Sivice					Sivický les
Slavkov u Brna					Slavkovský zámecký park a aleje
Sokolnice				Žabárník	
Tvarožná				Santon	Sivický les
Újezd u Brna			Špice		Špice Zřídla u Nesvačilk
Velatice				Velatická slepencová stráž Vinohrady	
Viničné Šumice				Hynčicovy skály	
Žatčany				Písky	Zřídla u Nesvačilk

Pramen: AOPK 2014

Tab. P.13: Stav územního plánování a realizace KPÚ v obcích MAS Za humnami

Obec	Územní plán – rok pořízení	Stav komplexních pozemkových úprav
Blažovice	v projednávání	NE
Bošovice	2012	NE (jsou naplánovány)
Bučovice	2005	NE
Heršpice	2008	NE
Hodějvice	2009	NE
Holubice	2003	NE (brzy by měly být zahájeny)
Hostěrádky-Rešov	2012	probíhají (od 2012)
Hrušky	2006	probíhají (od 2012)
Jiříkovice	v projednávání	NE
Kobeřice u Brna	2009	NE (jsou od 2006 naplánovány)
Kobylnice	2003	NE
Kojátky	2008	ANO
Kovalovice	v projednávání	NE
Křenovice	2009	NE (jsou naplánovány)
Křižanovice	2006	probíhají (2010)
Lovčičky	2008	NE (jsou naplánovány na rok 2014)
Měnin	2013	probíhají (2012)
Milešovice	2009	NE (jsou plánovány)
Mokrá-Horákov	2006	NE
Mouřínov	2013	ANO
Moutnice	v projednávání	ANO
Němčany	2005	ANO
Nesvačilka	2011	ANO
Nížkovice	2012	NE
Otmarov	v projednávání	NE
Otnice	2008	NE (bude zahájeno 2014)
Podolí	v projednávání	NE
Ponětovice	ano (rok?)	NE
Pozořice	2009	NE
Prace	2009	NE
Rašovice	2013	ANO
Sivice	2005	NE
Slavkov u Brna	2012	ANO
Sokolnice	2014	ANO
Šaratice	2012	NE (jsou naplánovány na 2015)
Telnice	2012	ANO
Těšany	2012	probíhají (od 2013)
Tvarožná	2004	NE
Újezd u Brna	2012	probíhají (od 2009)
Vážany nad Litavou	2006	ANO
Velatice	2013	ANO
Velešovice	1998	probíhají (od 2012)

Obec	Územní plán – rok pořízení	Stav komplexních pozemkových úprav		
Viničné Šumice	v projednávání	NE		
Zbýšov	(pouze vymezení zastavěného území obce z roku 2009)*	NE (jsou plánovány na 2015)		
Žatčany	2013	ANO		
Cezava	6 ÚP v projednávání ostatní obce s výjimkou Zbýšova ÚP mají	ANO: 5	Probíhá: 3	NE: 2
Roketnice		ANO: 1	Probíhá: 0	NE: 11
Politaví		ANO: 3	Probíhá: 4	NE: 5
Ždánický les		ANO: 0	Probíhá: 0	NE: 6
Bučovicko		ANO: 3	Probíhá: 1	NE: 1
MAS Za Humnami		ANO: 12	Probíhá: 8	NE: 25

Pramen: www.zidlochovice.cz, www.slapanice.cz, www.slavkov.cz, www.bucovice.cz, webové stránky obcí, portál eAGRI.cz

PŘÍLOHA 2: VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÝCH ŠETŘENÍ

(Tabulkové zpracování dotazníkových šetření obyvatel, podnikatelů a neziskových organizací)

Pozn.: Uvedeny jsou pouze odpovědi na uzavřené otázky.

Šetření obyvatel

Celkem odpovědělo 429 obyvatel.

1. Uveďte základní údaje o vás:

	Počet	Podíl (%)
Název obce, kde žijí:		
Cezava	147	34,3
Politaví	132	30,8
Rokytnice	108	25,2
Bučovicko	22	5,1
Ždánický les	20	4,7
MAS Za humnami	429	100,0
Odkud pocházíte:		
Pocházím z regionu MAS	327	76,2
Jsem odjinud	102	23,8
MAS Za humnami	429	100,0
Věk:		
15 - 24 let	28	6,5
25 - 49 let	287	66,9
50 - 64 let	89	20,7
65 a více let	25	5,8
MAS Za humnami	429	100,0
Pohlaví:		
Muž	218	50,8
Žena	211	49,2
MAS Za humnami	429	100,0
Vzdělání:		
Středoškolské	194	45,2
Vysokoškolské	177	41,3
Základní/vyučený	58	13,5
MAS Za humnami	429	100,0
Ekonomická aktivita:		
Zaměstnanec	276	64,3
V domácnosti, na mateřské dovolené apod.	42	9,8
Soukromý podnikatel	40	9,3
Důchodce	39	9,1
Studující	24	5,6
Nezaměstnaný	8	1,9
MAS Za humnami	429	100,0
Kde pracujete, resp. studujete?		
V místě bydliště	85	19,8
Mimo obec (v regionu MAS)	57	13,3
Mimo region MAS	221	51,5
Nepracuji	66	15,4
MAS Za humnami	429	100,0

2. Jak hodnotíte stav vaší obce v následujících oblastech?

	Počet					Podíl (%)				
	velmi dobrá	dobrá	nevím, nedovedu posoudit	špatná	velmi špatná	velmi dobrá	dobrá	nevím, nedovedu posoudit	špatná	velmi špatná
Třídění odpadu	186	213	4	21	2	43,7	50,0	0,9	4,9	0,5
Kultura a spol. život	126	221	8	60	11	29,6	51,9	1,9	14,1	2,6
Možnosti sportování	119	215	13	64	14	28,0	50,6	3,1	15,1	3,3
Kvalita bydlení	118	285	4	13	5	27,8	67,1	0,9	3,1	1,2
Základní školství (ZŠ, MŠ)	118	240	26	37	5	27,7	56,3	6,1	8,7	1,2
Veřejná doprava	112	251	10	35	17	26,4	59,1	2,4	8,2	4,0
Komunikace mezi obcí a občany	89	222	17	63	20	21,6	53,9	4,1	15,3	4,9
Stav veřejných prostranství	61	274	0	72	20	14,3	64,2	0,0	16,9	4,7
Hist. a kult. památky	47	261	53	53	11	11,1	61,4	12,5	12,5	2,6
Životní prostředí	43	282	10	72	21	10,0	65,9	2,3	16,8	4,9
Stav krajiny	39	294	2	69	20	9,2	69,3	0,5	16,3	4,7
Komerční služby	27	226	8	131	35	6,3	52,9	1,9	30,7	8,2
Místní komunikace a chodníky	27	201	4	125	70	6,3	47,1	0,9	29,3	16,4
Mezilidské vztahy	26	297	28	63	14	6,1	69,4	6,5	14,7	3,3
Zdravotnictví	19	189	54	111	42	4,6	45,5	13,0	26,7	10,1
Sociální služby	10	130	139	101	45	2,4	30,6	32,7	23,8	10,6
Pracovní příležitosti	2	48	82	192	99	0,5	11,3	19,4	45,4	23,4

3. Na kterou oblast zlepšování kvality života by měl být podle vás kladen největší důraz? (nejnižší průměrná hodnota značí nejvyšší prioritu)

	Důležitost
Rozvoj ZŠ a MŠ	4,3
Bezpečnost v obci	4,4
Veřejné služby pro občany	5,0
Vytváření nových pracovních míst	5,2
Zlepšení stavu komunikací	5,2
Sociální služby	5,3
Rozvoj volnočasových aktivit	5,6
Podpora rozvoje malého podnikání	5,7
Zlepšení stavu životního prostředí	6,0
Uchování kulturního dědictví	6,8
Spolupráce obcí se spolky a jinými NNO	6,9
Vzdělávací aktivity	7,0
Rozvoj cestovního ruchu	8,4

Šetření podnikatelů

Celkem odpovědělo 53 podniků.

	Počet	Podíl (%)
1. Jste:		
Fyzická podnikající osoba	39	73,6
Právnícká osoba	14	26,4
<i>MAS Za humnami</i>	53	100,0
2. Obor podnikání:		
Obchod a služby	15	28,3
Průmysl, řemeslná výroba	12	22,6
Zemědělství, lesnictví, myslivost	8	15,1
3. Kolik máte zaměstnanců?		
Bez zaměstnanců	24	49,0
1 až 10	16	32,7
11 až 20	3	6,1
20 až 49	3	6,1
50 až 199	3	6,1
<i>MAS Za humnami</i>	49	100,0
4. Jaký vývoj zaměstnanosti ve své firmě očekáváte v nejbližším roce?		
Pokles	7	13,7
Setrvalý stav	35	68,6
Nárůst	9	17,6
<i>MAS Za humnami</i>	51	100,0

5. Jaké jsou největší překážky rozvoje vašeho podniku?

	Počet					Podíl (%)				
	ano	spíše ano	nevím, nedovedu posoudit	spíše ne	ne	ano	spíše ano	nevím, nedovedu posoudit	spíše ne	ne
Ekonomická situace	21	14	0	10	6	41,2	27,5	0,0	19,6	11,8
Náklady na energie	10	19	2	5	15	19,6	37,3	3,9	9,8	29,4
Náklady na materiál	9	17	1	13	11	17,6	33,3	2,0	25,5	21,6
Nedostatek prostoru	8	5	2	14	20	16,3	10,2	4,1	28,6	40,8
Dostatek kvalif. pracovní síly	7	8	3	11	20	14,3	16,3	6,1	22,4	40,8
Dostupnost financování	7	13	4	12	14	14,0	26,0	8,0	24,0	28,0
Domácí konkurence	6	17	1	14	13	11,8	33,3	2,0	27,5	25,5
Zahraniční konkurence	5	9	2	8	25	10,2	18,4	4,1	16,3	51,0
Legislativní omezení	5	21	2	9	12	10,2	42,9	4,1	18,4	24,5
Dopravní dostupnost	3	5	3	15	22	6,3	10,4	6,3	31,3	45,8

	Počet	Podíl (%)
6. Jak hodnotíte obec jako místo pro podnikání?		
Výborná	8	16,0
Vyhovující	15	30,0
Dobrá	19	38,0
Špatná	8	16,0
Bez názoru	3	6,0
<i>MAS Za humnami</i>	50	100,0
7. Rozvojové plány firmy		
Zavést nové produkty/služby	27	50,9
Zlepšit propagaci a marketing	25	47,2
Rozšířit a modernizovat technologické vybavení	24	45,3
Rozšířit/modernizovat budovu provozovny/sídla	22	41,5
Najít nové partnery pro rozvoj firmy	19	35,8
Rozšířit činnost do dalších obcí	12	22,6
<i>MAS Za humnami</i>	53	100,0

8. Jak by mohla MAS podpořit Vaše podnikání?

	Počet					Podíl (%)				
	ano	spíše ano	nevím, nedovedu posoudit	spíše ne	ne	ano	spíše ano	nevím, nedovedu posoudit	spíše ne	ne
Společná propagace	21	10	5	7	4	44,7	21,3	10,6	14,9	8,5
Informační servis	20	14	6	5	3	41,7	29,2	12,5	10,4	6,3
Dotace	17	16	7	3	6	34,7	32,7	14,3	6,1	12,2

	Počet	Podíl (%)
9. Využili byste dotační podporu pro realizaci svých rozvojových plánů?		
Ano	13	24,5
Ne	40	75,5
<i>MAS Za humnami</i>	53	100,0

Šetření neziskových organizací

Celkem odpovědělo 48 neziskových organizací

	Počet	Podíl (%)
1. Právní forma subjektu:		
Občanské sdružení, spolek	37	77,1
Církev	5	10,4
Příspěvková organizace	5	10,4
Obecně prospěšná společnost	1	2,1
MAS Za humnami	48	100,0
2. Oblast působení:		
Děti a mládež	15	31,3
Zájmový spolek (SDH, myslivci apod.)	14	29,2
Kultura a umění	11	22,9
Sport	11	22,9
Vzdělávání	8	16,7
Životní prostředí	3	6,3
Historie, památky, duchovní služba	2	4,2
MAS Za humnami	48	100,0
3. Lidské zdroje		
Počet členů:		
0 až 10	8	18,6
11 až 50	13	30,2
51 až 100	7	16,3
101 a více	15	34,9
MAS Za humnami	43	100,0
Počet členů do 18 let:		
0 až 10	16	39,0
11 až 50	15	36,6
51 až 100	8	19,5
101 a více	2	4,9
MAS Za humnami	41	100,0
Vývoj počtu členů:		
Klesá	5	11,9
Je stejný	25	59,5
Roste	17	40,5
MAS Za humnami	42	100,0
4. Územní působnost (převažující):		
Místní (pouze obec)	29	69,0
Regionální	13	31,0
Celostátní	6	14,3
MAS Za humnami	42	100,0
5. Na které skupiny osob jsou primárně zaměřeny Vaše aktivity?		
Děti a mládež	12	25,0
Rodiče s dětmi	18	37,5

	Počet	Podíl (%)
Dospělí	15	31,3
Senioři	9	18,8
Široká veřejnost	25	52,1
Osoby se zdravotním postižením	3	6,3
Jiné	1	2,1
MAS Za humnami	48	100,0
6. Jaké jsou vaše největší problémy?		
Finance	34	70,8
Nedostatek vhodných prostor pro činnost	9	18,8
Nedostatečný zájem o vaši činnost (o vaše služby)	8	16,7
Oprava a údržba kostela	4	8,3
Nedostatek členů	3	6,3
Jiné	8	16,7
MAS Za humnami	48	100,0
8. Čerpali jste v minulosti dotace (mimo podpory z obecního rozpočtu) na podporu vašich projektů?		
Ano	30	65,2
Ne	16	34,8
MAS Za humnami	46	100,0
9. Ze kterého zdroje?		
Krajské	18	37,5
Ministerstva	11	22,9
Nadace	4	8,3
Fondy EU	4	8,3
Obec	3	6,3
Jiné	10	20,8
10. Využili byste dotační podporu pro svoje aktivity?		
Ano	46	95,8
Ne	2	4,2
MAS Za humnami	48	100,0
11. Do jaké oblasti by pro vás byla podpora nejpřínosnější?		
Vybavení pro činnost	34	70,8
Vlastní zázemí (klubovny, budovy, areály)	27	56,3
Děti a mládež	23	47,9
Pořádání akcí pro veřejnost	22	45,8
Kultura	12	25,0
Vzdělávání	8	16,7
Životní prostředí	3	6,3
MAS Za humnami	48	100,0